

POZIV PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Pomagajmo obnoviti bolnico Franjo!

Prispevke lahko nakažete na posebne račune »**Za obnovo bolnice Franje**«

Zadružna kraška banka - št. **26359**

Banca di Cividale - Kmečka banka - št. **404860**

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje - št. **700246**

Antonveneta (agencija 8 - Ul. Filzi) - št. **12970S**

Primorski dnevnik

SOBOTA, 29. SEPTEMBRA 2007

št. 230 (19.013) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 vsvi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 040 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Osnutek rojen, vlada izčrpana

MARTIN BRECELJ

Ministrski svet je včeraj sprejel osnutek finančnega zakona za leto 2008. Osnutek bo zdaj romal v parlament, ki ga bo predvidoma odobril proti koncu leta. Nismo v stanju, da bi zakonsko besedilo podrobneje vsebinsko ocenjevali. Po informacijah, ki so pronicile v javnost, kaže, da je vlada uspela doseči dva temeljna cilja. Po eni strani ohraniti finančno doslednost, ki jo zahtevata Evropska unija, predvsem pa ogromni javni dolg. Po drugi strani porazdeliti sicer skromna sredstva, ki so na razpolago, ob spoštovanju socialnih in razvojnih prioritet.

Kot podrobneje pišemo na drugem mestu, je v zakonskem besedilu tudi postavka za izvajanje določil o vidni dvojezičnosti zakona 38/2001 za zaščito slovenske manjšine in zakona 482/1999 za zaščito zgodovinskih jezikovnih manjšin v Italiji. To potrjuje, da smo po večletnem zavlačevanju pod sedanjo vlado le priča pomembnemu premiku na področju spoštovanja pravic naše narodne skupnosti.

Ob vsem tem pa ne moremo spregledati hudih krčev, v katerih se je osnutek finančnega zakona rojeval. V vladnih krogih so se drug za drugim vrstili navzkrižni veti in grožnje z izstopom iz večine, tako da je bilo nemalokrat prav mučno. Ta *modus operandi* je sicer postal že kar značilen za vladno koalicijo. Ni čudno, da javnomnenjske raziskave kažejo, kako vlada kljub nekaterim nespornim uspehom nenehno izgublja podporo volivcev. Na dlani je, da tako ne bo mogla v nedogled.

RIM - Sklep ministrskega sveta

V finančnem zakonu denar za dvojezične table

Skupni proračunski manever vreden 11 milijard evrov

GORICA - Celodnevna pobuda SLORI-ja v višješolskem središču

Dan raziskovalcev

Dijaki predstavili raziskavo o nasilju - Podelili nagrade za diplomski in podiplomski študij

Slovenski raziskovalni inštitut SLORI je včeraj v avditoriju slovenskega višješolskega središča priredil Dan raziskovalcev

BUMBACA

RIM - V finančnem zakonu 2008, ki ga je včeraj odobril ministrski svet, je tudi denar (66 tisoč evrov) za t.i. vidno dvojezičnost v sklopu zaščitnega zakona za slovensko manjšino. Gre za postavitev cestnih tabel, smerokazov in javnih napisov v občinah Furlanije-Juljske krajine, ki so pristale k izvajanju desetega člena zakona številka 38. Vlada je v finančni zakon vključila tudi 5 milijonov lir za financiranje zakona 482 (jezikovne manjšine). Letni državni prispevek za Slovence ne sodi v finančni zakon, temveč v državni proračun.

Finančni manever za prihodnje leto znaša 11 milijard evrov. K temu je vlada dodala še dekret, ki razdeli 7,5 milijard evrov dodatnega davčnega priliva.

Na 5. strani

V Komnu predstavili Utrinke in okuse Krasa brez meja

Na 4. strani

Miloš Budin gost SDGZ in tovarnega terminala na Fernetičih

Na 6. strani

Parlamentarci SIK in SKP prislunili zaprtim v CPT-ju pri Gradišču

Na 14. strani

Z Okusi ob meji želijo dati Gorici zagon in mednarodno vidljivost

Na 15. strani

ŠPANIJA - Madrid pobudo zavrnil Baskija za referendum o neodvisnosti leta 2008

VITORIA - Baskija je včeraj napovedala, da bo 25. oktobra 2008 sklicala referendum o svoji prihodnosti, ki bo vključeval tudi možnost neodvisnosti. Referendum je med razpravo v regionalnem parlamentu v Vitoriji napovedal baskovski premier Juan Jose Ibarretxe. Načrt, ki bi po mnenju Ibarretxeja pomagal rešiti spor med Španijo in baskovsko separatistično organizacijo Eta, je vlada v Madridu že zavrnila.

Ibarretxe, ki je v preteklosti že predlagal »prosto zvezo« med Španijo in Baskijo, je ob napovedi referenduma dejal, da bo skušal najprej dose-

či pakt s špansko vlado, vsebino tega pakta pa bi nato dali na zavezujoč regionalni referendum. Če pa z vlado ne bi uspeli doseči dogovora o paktu, bi sklicali nezavezujoč referendum.

Španska vlada premiera Joseja Luisa Rodriguez Zapatera je medtem včeraj Ibarretxejev načrt že zavrnila. Vse, kar bi se zgodilo izven ustavnih okvirjev, bi »šlo proti propadu«, je izjavila namestnica španskega premiera Maria Teresa Fernandez de la Vega. Vodja španske opozicije Mariano Rajoy pa je načrt že pred tem označil za »nelegalen, protiušten in izsiljevalen«. (STA)

ŠPANŠČINA-FRANCOŠČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA

ANGLEŠČINA-SLOVENŠČINA-HRVAŠČINA

• Dnevni in večerni jezikovni tečaji vseh stopenj

• Posebni tečaji za predšolske otroke, osnovnošolske otroke, srednješolsko mladino

• Intenzivni tečaji in konverzacija

• Tečaji za podjetja

• Pripravljalni tečaji za izpite University of Cambridge

• Predavatelji v materinščini

Pooblaščen center št. 5934

TRINITY
COLLEGE LONDON

• Cast: upravni center in opora Trinity za Furlanijo Juljsko krajino predavateljem angleščine

• Sedež izpitov Trinity College London

Jezikovni tečaji

SCUOLA PER INTERPRETI

Trst, Ul. S. Francesco 6 - Tel./Fax 040.371300
www.scuolaperinterpreti.it - E-mail: info@scuolaperinterpreti.it

OTROŠKA OBUTEV

ARRIBA ARRIBA!

superfit.

GEOX

Lelli Kelly

GRÜNLAND

STONEFLY

Naturino

BISCOTTI

Opčine, Ul. dei Salici 1
TEL-FAX 040/214485
arriba.arriba@libero.it

SLOVENIJA TA TEDEN

Če so že cene evropske, naj bodo evropske tudi plače

BOŠTJAN LAJOVIC

Deset dni po katastrofalni ujmi se razmere na prizadetih območjih počasi umirjajo. V Železnikih, kjer je bilo najhujše, se je začel pouk, steklo je delo v tovarnah, popisovalci ocenjujejo škodo in pripravljajo načrte za obnovo porušjenih objektov, cest in mostov. Znova se je izkazala tudi solidarnost med Slovenci, saj so ljudje odprli denarnice in darovali, kot že dolgo ne. Z malo sreče in uresničljivosti mnogih obljub, bodo razmere na poplavljenih območjih kmalu normalne. Upati je tudi, da so se odgovorni iz katastrofe kaj naučili in da bo ravnanje z vodami in vodotoki poslej bolj nadzorovano in učinkovito. Tudi pri izdaji gradbenih dovoljenj bi morali biti bolj previdni, saj hiš res ne gre postavljati tik ob reki, ki večkrat poplavlja.

Precej drugače je v slovenski politiki, kjer se stvari še zdleče ne umirjajo, prav tako ni videti, da bi se kdo iz preteklih napak česa naučil. Parlamentarna razprava o spremembi šolskih zakonov je pokazala nepomirljiva nasprotja med strankami, vzpostavila pa se je tudi zelo očitna razlika med strokovno javnostjo in izvajalci na eni strani ter vlado na drugi. Zelo velik del strokovnjakov in velika večina sindikatov enotno nasprotuje nekaterim predlogom ministra Zvera, ki tako vse bolj stopa po poti nekdanjega kolega, visokošolskega ministra Jurta Zupana. Ta je predlagal resolucijo o razvoju visokega šolstva, ki je naletela na enotno nasprotovanje vseh univerz, študentov in znanstvenih inštitutov, pa je kljub tem vztrajal pri njej, vse do bridkega konca in neprostoVOLjnega odstopa. Milan Zver je predlagal nekaj pomembnih vsebinskih

sprememb šolske zakonodaje, opozicija pa mu očita, da pred tem ni opravil potrebnih analiz in študij, prav tako pa predlaganim spremembam nasprotuje veliko strokovnjakov in šolnikov. Največ prahu dviguje predlog, da naj državni proračun poslej v celoti financira zasebne šole, enako kot javne. Zver trdi, da bodo s tem končno vsi imeli enake možnosti, saj ni pravično, da starši - davkoplačevalci, ki svoje otroke šolajo na zasebnih šolah, plačujejo več kot starši na javnih šolah, kjer šolnin ni.

Argument je videti trden in razumljiv, vendar velja enako tudi za trditve nasprotnikov, da bo povečano financiranje zasebnega šolstva osiromašilo javno šolstvo, povečale pa se bodo tudi razlike med učenci. Dejstvo je, da se v javnem šolstvu vse več varčuje, delež šolstva v javnih izdatkih upada, zato ni logično, da v času varčevanja država denar namenja za povečano financiranje zasebnih šol. Zasebne šole bodo tako imele dva vira financiranja: državo in prostovoljne prispevke staršev. Odlična ilustracija sta gimnaziji v ljubljanskem Šentvidu: ena je javna in v precej slabem stanju, druga pa je zasebna, Škofijska, moderno opremljena in v tem trenutku gotovo ena od treh najboljših srednjih šol v državi. Medtem ko na javni šoli prosta mesta za vpis niso problem, se je na Škofijsko gimnazijo zelo težko vpisati. Starši, ki otroke vpisujejo na zasebne šole, so praviloma bolj premožni, zato jim ni težko plačati prostovoljnih prispevkov za otroke kakovosten pouk, razlike med otroki pa se seveda povečujejo. Kdor ima denar, lahko svojemu otroku omogoči boljšo izobrazbo kot tisti, ki ga

nima. Če bodo predlagane spremembe sprejete, in kot vse kaže bodo, opozicija napoveduje referendum.

Vse bolj politična tema postaja tudi precejšnja jesenska podražitev hrane in drugih življenjskih potrebščin. Sindikati za november napovedujejo velike delavske demonstracije in zahtevajo dvig osnovnih plač če imamo evropske cene, dobičke in nagrade menedžerjem in evropsko storilnost, naj delavci dobijo tudi evropske plače, pravi Dušan Semolič, vodja največje sindikalne centrale v državi. To je logika, ki ji je težko oporekati. Za primerjavo: če bi delodajalci prisluhnili zahtevam sindikatov in dvignili osnovno plačo za 3,5 odstotka, namesto 2,5, kot nameravajo, bi v denarju to pomenilo 5,2 milijona evrov mesečno. To je toliko, kolikor so lani dobili denarja za nagrade zaposleni v upravi in drugi z individualnimi pogodbami v Novi ljubljanski banki, ki je večinsko v lasti države. Ni naključje, da so sindikati za proteste izbrali prav november. Pred dvema letoma so sredi ljubljane z velikim protestom v zelo slabih vremenskih razmerah zaustavili projekt socialnih in gospodarskih reform in vladi pokazali, da pomembnejše projekte brez njihovega soglasja težko spelje. Če novembrske demonstracije ne bodo zalegle, bodo sindikati sredi januarja izvedli splošno stavko. Januarja bo Slovenija že predsedovala Evropski uniji, prizori besnih delavcev s transparenti na ulicah pa v takšnih okoliščinah niso ravno zaželeni. Vsaj ne za mlado državo, ki se želi pokazati kot vzorna učenka. Politične ujme k temu gotovo ne bodo pripomogle.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Utrditi pozornost

Ena izmed značilnih težav, nad katerimi se pritožujejo mnogi starši šolarjev, je okrnjena sposobnost koncentracije njihovih otrok. Bolj kot otroku ukazujejo, naj se koncentrira, naj bo pri stvari, manj uspeha je videti. Zdi se, da je vse več otrok, ki imajo težave pri osredotočanju na zadevo, s katero se ukvarjajo.

Otroci niso med seboj enaki in tako je med njimi tudi razlik pri načinu učenja veliko: lahko denimo opazimo, kako zna dobro osredotočiti svojo pozornost malček, ki obiskuje prvi razred, drugi otrok pa, ki je celo starejši od njega in morebiti obiskuje višji razred, pa tega ne zmore. Ob vseh težavah pa lahko sposobnost za koncentracijo utrjujemo pri otroku s primernimi in raznolikimi vajami in metodami.

Ena izmed metod je ta, da otroku omogočimo veliko gibanja. Možganski napor pri pisanju ga namreč kmalu utruja, primeren program telesnega razgibanja pa ta učinek odpravi. Izvedenci menijo, da se to dogaja predvsem zaradi tega, ker je sposobnost koncentracije tesno povezana s telesno koordinacijo, sposobnostjo reakcije in celo s primerno telesno težo. Tako svetujejo, naj bi učitelji v šoli začeli pouk z igrami za koordinacijo telesa. Izhajajo namreč iz prepričanja, da je prav kakor za telesno dejavnost, tudi za duševno potrebno neke vrste ogrevanje. Novo metodo imenujejo „sport-stacking“.

Nastala je v zgodnjih osemdesetih letih v južni Kaliforniji, kakih deset let kasneje je pristala na televiziji v ZDA in prišla v javnost. Izpopolnil jo je osnovnošolski učitelj iz Kolorada Bob Fox. Usklajevanje s pomočjo športa tako bi lahko prevelik naziv nove metode (stacking je usklajevanje leta in pristajanja letal na letališču).

Sport stacking je nastal z namenom, da bi olajšal delo učiteljem (profesorjem) telesne vzgoje. Kasneje se je navdušenje zanj zelo razširilo, tako da je letos poleti že kakih 20.000 šol po vsem svetu vneslo program Speed Stacks v svojo vzgojnoizobraževalno ponudbo.

Otroci se veliko ne sprašujejo, kaj je koristnega v tem športnem početju, enostavno jim je všeč. Starši pa spoznajo, da se z novim načinom izboljša koordinacija roke in očesa ter hitrost in sposobnost uporabljanja obeh rok brez razlike. Raziškave na univerzah v ZDA so pokazale, da se koordinacija rok in oči ter reagiranje izboljšata kar za 30%.

Dokazano je, da učenci po tem programu postanejo sposobni uporabljati levico in desnico z enako spretnostjo, sposobnost delovanja desne strani možganov pa se znatno poveča. Kakor je znano, pa je prav desna možganska stran sedež zavesti, pozornosti, ustvarjalnosti in ritmičnosti. Tako sport-stacking pomaga pripraviti možgane na uporabo obeh rok pri vseh dejavnostih, kjer je to potrebno – naj bo pri športu ali drugod: pri igranju na instrument, odtipkavanju na tipkovnici in uporabi računalnika. Metoda pa temelji tudi na utrjevanju zaporednosti delovanja in sposobnosti posnemanja, kar vse lahko pomaga za uspešnost pri branju in reševanju matematičnih nalog.

Na tistih šolah, kjer so to metodo preizkusili, menijo, da je zelo primerna predvsem za najbolj nemirne učence. Teh pa je, kakor je znano, čedalje več. Nekateri nemški nevrobiologi so prepričani, da je nemir sad postopnega odpravljanja trdnih običajev v družini in družbi, kakršni so bili pomembni še do nedavna. Družine skoraj ne poznajo več obredja – to je običajnih in ponavljajočih se skupnih dejavnosti in skupnih trenutkov. Skupno preživljanje časa in skupni zajtrki, kosila in večerje pa so za otroke zelo pomembni, saj jim dajejo življenjski ritem in stabilnost. V naglici se-

danjega časa je pomanjkanje takih družinskih trenutkov še posebej škodljivo in poraja nemirne otroke, hkrati pa je prav naglica sodobnega življenja vzrok za to, da nimamo časa drug za drugega in to celo v družini.

Tako razmišljanje nas lahko navaja v prepričanje, da tudi sami lahko marsikaj naredimo v družini za to, da pomagamo otroku k lažji koncentraciji in manj mučnemu učenju in pisanju nalog.

Koliko časa je pravzaprav otrok sposoben biti koncentriran? Merilo je: dvakrat toliko minut, kolikor let je star.

Desetletniku uspe torej nkoncentracija dvajsetih minut, za tem pa potrebuje odmor pet do deset minut. To se pravi, po dvajsetih minutah domačih nalog je potreben pavze. Če mu te ne dovolimo, si bo na nek način sam pomagal, saj bo mogoče sledil muhi, ki leta po zraku, listal po namiznem koledarju in mogoče prav takrat postal, lačen, žejen, mudilo s mu bo lulat in podobno. Odmor je torej neobhoden, vendar izvedenci priporočajo, naj otrok v odmoru ob pisanju nalog in učenju ne počenja popolnoma drugih stvari. Ugotovili so tudi, da otrok lažje in natančneje dela, če ga nadzoruje eden od odraslih. Najlepše takrat, kadar je odrasla oseba v sosednji sobi. Otrok se v tem primeru zaveda, da ni sam, da ima v primeru, da bi potreboval pomoč nekoga ob sebi. Da npr. sliši mamo, ki ropota z lonci v kuhinji, ali starejšega brata, ki v sosednji sobi posluša glasbo.

S takim načinom zasledujemo seveda dolgoročni cilj: otrokovo samostojnost pri pisanju nalog in pri učenju.

Otroci, ki se težko koncentrirajo, pa svoje šolske zadolžitve opravljajo z veliko muko. V takem primeru je nujno, da smo otroku ob strani, ga bodrimo ter spodbujamo pri delu. Nekateri izvedenci so prepričani, da so motnje pri koncentraciji med današnjimi otroki že masovno prisotne, in da gre pravzaprav pri tem za dejansko zmanjšalo pozornost. Čeprav se nam zdi, da mirno sedi pred televizorjem, je dejansko notranje vznemirjen in čustveno izredno napet. Dejanje na malem zaslonu spremlja mrzlično.

Če bi otroku dali možnost, da se vsaj za nekaj časa »zdravo« dolgočas, bi verjetno on nanovo odkril že pozabljene igrice, barvice in papir in druge dejavnosti, ki bi ga očarale in mu postrale pomembnejše od televizije. Postal bi ustvarjalen.

Pri nemirnih otrocih, ki so brez postanka, je najbolj važno, da bi njihovi starši ne bili nemirni. Sočloveka lahko pomiri le tisti, ki izžareva neko spokojno držo. Mnogi otroci imajo težave s koncentracijo že zaradi tega, ker so njihovi starši prezaposleni in preveč aktivni. Otroci so včasih nemirni, ker je njihovo okolje iperaktivno torej. Velikokrat je vzrok za otrokov nemir napetost med staršema. Kadar otrok doživlja take težave, išče strategije, s katerimi uiti neprijetnostim, in se zateka v sanjarjenje ali v umanjkanje koncentracije. Razmisliti moramo tudi o tem. (Jec)

ODPRTA TRIBUNA

Neobvezno razmišljanje o novi kraški občini

Igor Kocijančič *

Poročanje medijev (predvsem Primorskega dnevnika in Piccola) o poteku dosedanjih javnih skupščin v domala vseh kraških vaseh, ki ozemelsko pripadajo tržaški občini, prav gotovo izpričuje občutek nelagodja in nezadovoljstva nad pozornostjo in učinkovitostjo, verjetno pa sploh nad odnosom Občine in njenih upravnih teles do potreb in pričakovanj krajanov vzhodnega in zahodnega Krasa. Ta krajevni, vendar široko razširjen občutek zapuščenosti zadeva občinsko upravo in politiko nasploh: sedanje in bivše predstavnike občinskih odborov, ki so si sledili v zadnjem desetletju, izvoljene članke in nasploh vlogo rajonskih svetov in seveda politične stranke, iz katerih navedeni izvoljeni predstavniki in upravitelji dejansko izhajajo. V tem je sozvočje s širšo razpravo, ki poteka in buri duhove in zavesti v vsedravnem obsegu in ki postavlja pod vprašaj verodostojnost institucij in politike v najširšem možnem pomenu besede, ker tu ne gre zgolj za ločevanje med domnevnimi lopovi in poštenjaki, kot je bilo v začetku devetdesetih let za časa afera o čistih rokah, ampak za nekaj globlje in izrazitejšega, za nemoč in neustreznost ukrepanja politike in institucij, ki pesti na enak način levečarske, sredinske in desničarske uprave in na zatožno klopo postavlja vse po vrsti na enako raven. V tem nekateri vidijo nevarnost prehoda v skrajno primitivne pojavnosti oblike populizma in kvalunkvizma, kar nekateri navzkrižno očitajo tudi Grillovim pobudam, ne da bi se vprašali, zakaj Grillo vsepovsod polni trge (pretežno z mladimi ljudmi) in vzbujajo neposredno zanimanje in soudeležbo ljudi in zakaj so skupščine po naših vaseh tako dobro obiskane.

Če se omejimo na lokalno raven, na pojav, ki ga tržaški krajevni dnevnik definira s kraškim secesionizmom in ki bi nam moral biti bližji in tudi znan, ne moremo mimo prve splošne ugotovitve, da gre za rezultat dolgoletnih procesov v katerih so si krajski ustvarili prepričanje, da ni nikjer posluha za stvarne potrebe in da je Kras lahko deležen kvečjemu mačehovskega odnosa tržaške občine in ostalih in-

stitucij. Tovrstnim trditvam bi seveda lahko tudi oporekali, vendar namerava pričujoče razmišljanje biti predvsem prispevek k razpravi, ne pa javno izjavljanje o stališču za ali proti, ker bi to bilo v danih okoliščinah res nesmiselno. K pisanju me je ob branju časnikarskih poročil in poslušanju pripovedi tistih, ki so se nekaterih skupščin tudi udeležili, še dodatno spodbudilo pisanje gospe Wilme Campaniali, ki v dobri veri, tako kot verjetno pobudniki skupščin, že predvideva ustroj, pristojnosti in nekatere posege nove občine. Čutim sem dolžan teh nekaj pojasnil, ne zato, ker bi bil naklonjen ali nasproten predlogu o nastanku nove občine, ampak zgolj zato, ker se mi zdi pravilno prispevati k večjemu splošnemu ozaveščenju o tem vprašanju.

Najprej o izgledu nove občine. Zakonodajni odlok št. 267 iz leta 2000 določa zasnovo in ustroj krajevnih javnih ustanov (občin, pokrajin, metropolitanskih občin, združenih občin, gorskih skupnosti) ter izgled in sestavo njihovih organov. To želim pojasniti predvsem, ker o obsegu in številčni sestavi občinskega sveta in odbora ne odločajo krajevne skupnosti in pobudniki nove upravne enote, ampak vsedravnega zakonska določila, ki bržčas veljajo tudi na deželnem ozemlju. Deželni svet bo do konca tega mandata sprejel okvirni zakon ustroja krajevnih uprav in v obstoječem osnutku je predvideno, da bi brez občinskega odbora lahko shajale le občine z manj kot 1000 prebivalci. Nova kraška občina bi torej morala biti slična miljski glede na število prebivalstva (manj kot 15.000 prebivalcev), bi pa upravljala znatno obsežnejše ozemlje. Nadalje, davki in davščine, za katere berem, da bi ostali na Krasu. Z izjemo ODN (občinskega davka na nepremičnine - ICI), ki je neposredna občinska davščina, bi ostalo v večjem obsegu lahko ostalo v deželnem merilu, nikjer pa ni rečeno in zapisano, da bodo kraški davki v celoti ostali na kraškem ozemlju. In če bo, tako kot kaže, prišlo do znižanj in olajšav če že ne do popolne ukinitve ICI-ja (o tem se ta čas intenzivno razpravlja na vsedr-

žavni ravni) za prvo ali edino bivališče, bi potem bil neposreden priliv v občinske blagajne še nižji od predvidenega. Mislim, da sta že sama navedena razloga dovolj za poglobljen razmislek o tem, koliko bi se uspešnost nove upravne note dejansko izplačala, oz. koliko bi lahko dejansko prispevala k rešitvi hudih težav, ki jih krajanke in krajski čutijo na lastni koži.

Da ne bo nesporazumov. Če bo prišlo do posvetovalnega referenduma in bo prevladalo mnenje o odcepitvi od tržaške občine mislim, da je prav, da se to potem tudi uresniči in da tudi deželni svet, ki bo na koncu sprejemal dokončno odločitev v zvezi z izidom referenduma, ne bi smel odločati mimo ali celo nasprotno od volje in teženj krajanov. Vprašanje o ustreznosti sredstva in predloga pa ostaja pereč problem. V Italiji je zadnje čase zelo občutena tako imenovana težnja k večji samozavesti in samoodločbi krajevnih skupnosti. O tem pričajo desetine v parlamentu ležečih postopkov za prehod pod okrilje drugih dežel ali drugih pokrajin, tako kot postopki o ustanovitvi novih pokrajin, ki slonijo na najrazličnejših utemeljitvah, nekako pa dokazujejo, da je nelagodje in nezadovoljstvo ta čas dokaj razvejan pojav v Italiji in da mnogim krajevnim skupnostim ne ustreza marsikaj, včasih niti lastna ozemelska deželna pripadnost. Zato je povsem razumljivo, da se v težnji po boljših pogojih in večji upoštevanosti ideja o samostojni občini nagnosko ponuja kot rešitev vseh težav. S svojim razmišljanjem bi hotel samo opozoriti na dejstvo, da bi bila rešitev verjetno neustrezna v obstoječih okoliščinah in glede na prevladujoče vzdušje na vsedravnih in deželnih zakonskih določil, ne od želja pobudnikov, pa naj bodo slednje še tako smiselne in dobronamerne.

Če bo nova kraška občina ustanovljena, je prav vedeti vnaprej, da bosta njen ustroj in sestava organov odvisna od vsedravnih in deželnih zakonskih določil, ne od želja pobudnikov, pa naj bodo slednje še tako smiselne in dobronamerne. (*Igor Kocijančič je deželni svetnik SKP)

GORICA - Včeraj v domu Lojzeta Bratuža

Koordinacija SSO-SKGZ o koledarju skupnih pobud

V razpravi zaščitni zakon, dan kulture in večnamensko središče v Špetru

Včeraj dopoldne se je sestel v Gorici koordinacijski odbor SKGZ-SSO, ki ga sestavljajo člani predsedstva obeh krovnih organizacij Slovencev v Italiji. Na srečanju je tekla beseda o koledarju skupnih pobud, ki jih bosta izpeljali organizaciji v prihodnjih mesecih. Posebna pozornost je bila namenjena strategijam uresničevanja zaščitnega zakona, saj določitev območja dvaintridesetih občin odpira novo fazo, ki predstavlja velik izziv tudi za soudeležene javne uprave. Nadalje sta predsedstvi SKGZ in SSO razpravljali o deželnem zaščitnem zakonu, ki bo izglasovan predvidoma že v ponedeljek. Govor je bil tudi o začetku priprav na prihodnjo skupno Prešernovo proslavo, ki bo letos organizacijsko zaupana Slovenski prosveti iz Trsta. Med prioritetai obeh krovnih organizacij je tudi načrt o novem slovenskem večnamenskem središču v Špetru.

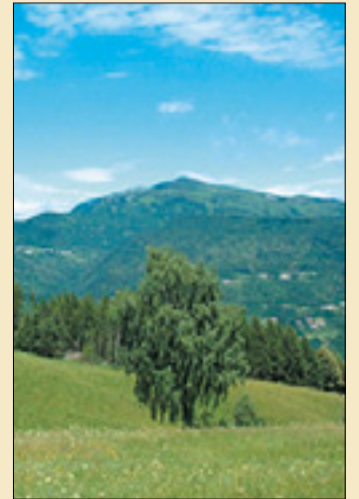
Srečanje vodstev SKGZ-SSO se je zaključilo s krajšo družabnostjo, s katero so člani obeh predsedstev obeležili življenjski jubilej predsednika SSO dr. Draga Štokerja, ki je pred nedavnim dopolnil okroglih sedemdeset let.

Na srečanju je bil posebne pozornosti deležen predsednik SSO Drago Štoka za svojo nedavno okroglo obletnico

BUMBACA

6. OKTOBRA Z Galebom pravljичni dan v Benečiji

Krožek za promocijo mladinske književnosti Galeb bo tudi letos posvetil jesenski čas otrokom in ustvarjalnosti. Po lanskih ustvarjalnih delavnicah, ki so se uspešno odvijale v sodelovanju s številnimi društvi na Tržaškem in Goriškem, bo letos na vrsti ustvarjalni pravljичni dan v Benečiji.

Animatorji in pravljičarji bodo popeljali otroke med čarobna bitja, ki so vezana na Čedad in gozdove Nadiških dolin v soboto, 6. oktobra. Avtobus bo odpeljal iz parkirišča na križišču pred Opčinami ob 8.30 zjutraj in bo otroke ob povratku pripeljal na isto mesto ob 18.30. Izlet je namenjen osnovnošolskim otrokom in je brezplačen.

Ob pestrem ustvarjalnem programu, ki bo potekal zjutraj in popoldne v Landarski jami in v Špetru pod mentorstvom ilustratorke Luise Tomasetig in pravljičarja Giovannija Corena, bo seveda čas tudi za kosilo in malico.

Na razpologo je še nekaj mest, čas za prijave pa zapade v torek 2. oktobra. Informacije so na voljo na telefonski številki 333 6291907 (Jana) ali od ponedeljka do petka od 9. do 15. ure tudi na telefonski številki 040 368094.

Otroci, če si želite Na pravljico v Benečijo, kar pohitite! (jpč)

CELOVEC - Ob 50. obletnici slovenske gimnazije

Obisk zveznega predsednika avstrijske republike Heinza Fischerja

CELOVEC – Zvezna gimnazija in Zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu, na kratko Slovenska gimnazija, je včeraj slavila velik dogodek. Prvič po letu 1976, ko je bil prisoten na tradicionalni šolski akademiji nekdanji avstrijski predsednik republike Rudolf Kirchschläger, je osrednjo višje izobraževalno ustanovo koroških Slovencev obiskal spet prvi predstavnik avstrijske države, tokrat zvezni predsednik Heinz Fischer. Gimnazijo je obiskal ob letošnji 50. obletnici njene ustanovitve. Danes jo obiskuje nad 550 dijakov in dijakinj iz celotnega dvojezičnega prostora južne Koroške, po uvedbi tako imenovanih Kugyjevih razredov pa tudi Slovenci iz sosednje Slovenije in Italije. Avstrijskega zveznega predsednika so v osrednji avli gimnazije na Janežičevem trgu v Celovcu prisrčno pozdravili ravnatelj Miha Vrbinc in s slovensko pesmijo »Ob reki Dravci« - združeni zbori in ansambel nižje in višje stopnje gimnazije.

Fischer je svoj govor začel z besedami v lepo izgovorjeni slovenščini in ob tem izpostavil, da je ponosen, da državljani Avstrije govorijo ne le nemški jezik, temveč da živijo v državi tudi – enakopravno – ljudje z drugačno materinščino, na primer slovenščino, hrvaščino ali nekim drugim jezikom, ki je prav tako tu doma.

V zvezi s Slovensko gimnazijo v Celovcu je predsednik Heinz Fischer poudaril pomembnost te šolske ustanove, »ki da posreduje ne le vsestransko znanje, temveč je znana tudi po tem, da svojim učencem in učenkam posreduje nadvse pomembna načela kot je to strpnost do drugih in drugačnih«. »Konec koncev je prav strpnost osnova za skupno življenje in mirno sožitje«, je dejal avstrijski zvezni predsednik.

V program obiska so se lahko neposredno vključili tudi dijaki in dijakinje gimnazije, ki so brez vsakršnih formalnosti lahko dobre tričetrt ure predsedniku postavljali najrazličnejša vprašanja, od dvojezičnih tabel preko nevtralnosti Avstrije do aktualnega konflikta v Mjanmaru. V zvezi z nerešenim vprašanjem dvojezičnih krajevnih napisov

je predsednik Fischer gimnazijcem odgovoril, da ne more razumeti ljudi, ki jih še danes pogojuje strah pred dvojezičnimi napisi. Zanj da je to nekaj povsem samoumevnega, pri čemer je prepričan, da na zadevo tako gleda tudi današnja mladina. V zvezi z dvojezičnimi napisi na Koroškem je zagotovil, da bo k rešitvi problema prispeval svoj, čeprav majhen, toda stvaren delež. Hkrati je opozoril, da je dvojezična topografija zajamčena v Avstrijski državni pogodbi in da je pogodbo treba »v celoti udejaniti«. »Ne gre, da si kdo izbere samo to, kar mu je všeč,« je opozoril avstrijski zvezni predsednik.

Zavzel je stališče tudi do združene Evrope oziroma Evropske unije, ki je na poti širitve. Narodi, države, politični in drugi voditelji so skozi stoletja poudarjali, kar jih je ločevalo, premalo pa to, kar jim je skupnega. »Vsi skupaj smo Evropejci, zato tudi nimamo razloga, da bi skrivali, kaj imamo skupnega!« je dejal zvezni predsednik Fischer za govarjal združitev in širitev Evrope oz. Evropske unije.

Ravnatelj Miha Vrbinc je v svojem pozdravu predsedniku predstavil Slovensko gimnazijo kot »odprto in v bodočnost usmerjeno« šolsko ustanovo slovenske manjšine v Avstriji. Predsednika pa je hkrati seznanil tudi z načrti o generalni prenovi šolskega poslopja (v katerem je od leta 1990 dalje nastanjena tudi Dvojezična trgovska akademija). Slednji predvidevajo tudi novo dvojezično športno dvorano s »hišo športa« za slovenska športna društva v Celovcu ter nogometni stadion za Slovenski atletski klub (SAK). Vrbinc je ob tej priložnosti predsednika prosil za podporo celotnega projekta, vrednega blizu 10 milijonov evrov.

V imenu profsorskega zbora se je predsedniku Fischerju za obisk gimnazije zahvalila profesorica Dana Zwitter-Tehovnik. Postavila ga je v tradicijo predsednika Kirchschlägerja, ki je pred več kot 30 leti kot prvi avstrijski zvezni predsednik opozoril na velik pomen Slovenske gimnazije za slovensko manjšino v Avstriji in tudi za avstrijsko

Ivan Lukan

Avstrijski predsednik Heinz Fischer je dijakom pisal avtograme celo na roke

NEURJE - Skupno za kakih 75 milijonov evrov škode

K nabirki za bolnico Franjo pozivata tudi GM in VZPI-ANPI

Nadaljuje se nabiralna akcija Primorskega dnevnika za pomoč pri rekonstrukciji po neurju uničene partizanske bolnišnice Franja. Pristopila je tudi Glasbena matica, ki poziva svoje članice in člane naj po svojih močeh prispevajo in denar nakažejo na enega od objavljenih tekočih računov. Prav tako tržaški pokrajinski odbor VZPI - ANPI vabi vse svoje člane in demokrate, naj pristopijo k nabiralni akciji za obnovo bolnice v duhu idealov NOB in solidarnosti. Prispevke zbirajo tudi na sedežu v Trstu, Ul. Crispi 3, ob ponedeljkih, sredah in petkih med 8.30 in 12. uro.

Agencija RS za okolje ocenjuje, da je zaradi nedavnih neurij na vodni infrastrukturi in vodnih zemljiščih za približno 75 milijonov evrov škode. S prvimi ocenami o škodi je včeraj skupino ministrstva za okolje in prostor za koordinacijo aktivnosti za sanacijo posledic zadnjih neurij seznanil direktor agencije Silvo Žlebir. Dogovorili so se tudi, da si bodo strokovnjaki ogledali tudi plazišče, ki je nastalo na Poreznu. Minister Podobnik pa je predstavnikom agencije za okolje svetoval, da pri svojih obiskih po neurju prizadetega terena navežejo stike z župani.

KOMEN - Prva javna predstavitev partnerjev projekta Utrinki in okusi Krasa brez meja

Kras se uveljavlja kot celovit enkraten prostor

Kuharski mojstri in pridelovalci poustvarili svoje okolje v krožnikih in kozarcih

KOMEN - Slani sardoni z Vidalijem stracchinom in koromačevim cvetjem; bučna kremica s cmokom iz skute in šetraja, hrustljivo polentico in kavnim prahcem; ribana kaša s pestom iz kopriv in popečeno panceto; v žajbljevem maslu uležan (zorjen) srnjak, podan na česnovem in bučnem pireju s suhimi jabolki in glazirano šalotko; teranova granita z granatnim jabolkom in cimeto peno; slivov zavitek z drobnjakovo peno, še prej, za ogretje želodca pa Zidaričev sir in pena iz pršuta. Seveda v povezavi z žlahtno kapljico, s Sancinovo z Gljero, Lupinčevovo Vitovsko, Boletovo Malvazijo, Fonovo Insomnio, Čotarjevimi Merlotom in ob sladici z Renčlevimi Zlatimi solzicami.

Naj nam bralec oprostí, če se mu bodo ob branju teh vrstic pocedile sline, kajti v tolažbo mu zagotavljamo, da lahko te dobrote najde in poskusi pri kraških pridelovalcih in gostincih na italijanski in slovenski strani meje, v konkretnem primeru pri tistih, ki sodelujejo pri čezmejnem evropskem projektu Utrinki in okusi Krasa brez meja - Scenari e Saporí del Carso senza frontiere. V Špacapanovi hiši v Komnu so se v četrtek zvečer prvič predstavili na skupnem degustacijskem večeru, ki so ga s svojimi izdelki oziroma s kuharskimi veččinami pripravili: gostilne Apetit, Mahorčič, Ruj, Skok, Pri Križmanu, Malovec in Špacapanova hiša s slovenske strani, Scabar, Križman, Guštin, Pri Pošti, Sardoč, Valeria in catering Martin Petelin z italijanske strani ter vinarji Vitjan Sancin, Danilo Lupinc in Andrej Bole z italijanske strani ter Marko Fon, Branko in Vasja Čotar in Joško Renčel s slovenske strani.

Zelo uspelega večera v režiji Slovenskega deželnege gospodarskega združenja in Območne obrtne zbornice Sežana se je udeležila cela vrsta gostov, ki so si po uvodnem pozdravu gostiteljice Ade Špacapan in tajnika SDGZ Davorina Devetaka, ki je večer tudi povezoval, podajali mikrofona. V imenu Občine Komen je zbrane pozdravil Erik Modic, ki je pristojen za evropska vprašanja, sledil je pozdrav predsednika Območne obrtne zbornice Sežana Milana Škapina, predsednika SDGZ Borisa Siege, tržaškega občinskega odbornika Paola Rovisa, dolinskega župana Fulvie Premolin, direktorice Mladinskega hotela Pliskovica Tanje Godnič v imenu turističnih operaterjev, enogastronoma Stanislava Renčlja in dobre poznavalke kraških okusov in utrinkov Vesne Guštin. Posamezne krožnike z italijanske strani Krasa sta predstavili Ami Scabar in Tiziana Guštin, udeležencem večera pa se je kljub stiski s časom

Zgoraj: izbrana ekipa kuharskih mojstrov z gostiteljico Ado Špacapan (bočno v sredini); desno: obložena miza, ki je pričakala goste na predstavitvi Utrinkov in okusov čezmejnega Krasa

pozneje pridružil tudi predsednik Obrtne zbornice Slovenije Miroslav Klun.

Kot omenjeno, sodi četrtek dogodek v Komnu v okvir projekta Utrinki in okusi Krasa brez meja - Scenari e Saporí del Carso senza frontiere, ki je sofinanciran iz sklada evropskega programa Interreg IIIA Italija-Slovenija 2000-2006. Prijavitelj projekta je SDGZ Trst, partnerji pa so tržaška Trgovinska zbornica, Odbor za ovrednotenje tržaškega ekstra deviškega oljčnega olja Tergeste DOP, Konzorcij za zaščito kontroliranega porekla vin Kras, Občina Dolina in Občina Dobreddob v Italiji, medtem ko so partnerji v Sloveniji Območna obrtna zbornica Sežana, občini Di-

vača in Komen in Območna razvojna agencija Krasa in Brkinov.

Projekt, ki ga izvajajo gostinci, člani in v SDGZ, ima za cilj skupno enogastronomsko in turistično promocijo Krasa, sodelovanje pa podpirajo lokalne javne uprave in konzorciji proizvajalcev v čezmejnem območju. Pobudniki so namreč prepričani, da bi morali Kras obravnavati kot celovito, enovito območje, kar je bila tudi vezna nit četrtkovega večera.

Sedem gostiln s Krasa in iz Brkinov v Sloveniji, znanih po pobudi Pomlad kraških dobrot, in dvanajst s tržaškega in goriškega Krasa v Italiji, znanih po bogati iz-

kušnji Okusov Krasa, dejavno sodeluje za ovrednotenje lokalne enogastronomske ponudbe, ki jo sestavljajo jedi, tipični proizvodi in tradicija. Skupaj skrbijo za njeno promocijo in večjo prepoznavnost v okviru najpomembnejših turističnih destinacij čezmejnega območja in sosednjih regij. Ravno zato sodelujejo pri projektu tudi turistični operaterji, in sicer potovalne agencije Aurora, Key Tre in Julia, združene tržaških hotelirjev in deželna agencija za turizem Turismo FVG, na slovenski strani pa Postojnska jama, Park Škocjanske jame, HIT Nova Gorica, Zavod za šport, turizem in prosti čas iz Sežane in Mladinski hotel Pliskovica. (vb)

GIBANJA - Po začasnih podatkih Istatata za september

V Italiji hladna inflacija kljub rahlemu zvišanju cen

RIM, TRST - V državnem povprečju se je letna inflacijska stopnja septembra dvignila na 1,7 odstotka, potem ko je avgusta znašala 1,6 odstotka. Začasni inflacijski podatek je včeraj sporočil statistični zavod Istat, ki je dodal, da se življenjski stroški v mesečni primerjavi, torej septembra glede na avgust, niso spremenili.

Najvidnejšo rast so septembra v letni primerjavi zabeležile cene oziroma stroški v poglavju izobraževanje (+3%), živilski izdelki in nealkoholne pijače (+2,9%) in pohištvo, predmeti in storitve za dom (+2,8%). Negativno gibanje pa so septembra glede na lanski september zabeležili pri poglavju komunikacije (-8,8%) in zdravstvene službe oziroma stroški za zdravje (-0,2%).

V Trstu je gibanje inflacije precej ugodnejše, saj se je indeks življenjskih stroškov v letni primerjavi zvišal za 1,6 odstotka in je torej

za desetinko nižji od državnega povprečja, medtem ko je bil v mesečni primerjavi, torej glede na avgust, za desetinko odstotka nižji. V mesečni primerjavi je najbolj zrasel indeks poglavja izobraževanje (+1,6%), kar je glede na začetek šolskega leta pričakovano, na drugem mestu je indeks obleke in obutve (+0,6%), na tretjem živilski proizvod in nealkoholne pijače ter stanovanje, voda, energija, goriva (oba +0,5%), sledijo alkoholne pijače in tobaki izdelki (+0,3%) in ostale dobrine in storitve (+0,2%). Nobe spremembe glede na avgust niso doživeli indeksi poglavja pohištvo, predmeti in storitve za dom, medtem ko so se znižali pri poglavjih transport (-1,0%), rekreacija, prireditve in kultura (-0,9%), zdravstvene službe in stroški za zdravje, komunikacije ter gostinstvo-hotelske storitve (vsi trije -0,1%).

V letni primerjavi, torej z lan-

skim septembrom, je najbolj zrasel indeks poglavja stanovanje, voda, energija, goriva (+4,1%), sledijo pa mu gostinstvo-hotelske storitve (+3,9%), transport (+3,2%), alkoholne pijače in tobaki izdelki (+2,8%), izobraževanje (+2,5%), pohištvo, predmeti in storitve za dom (+1,9%), živilski izdelki in nealkoholne pijače ter ostale dobrine in storitve (+1,2%), obleka in obutev (+0,7%), rekreacija, prireditve in kultura (+0,4%) in zdravstvene storitve s stroški za zdravje (+0,3%), medtem ko se je znižal samo indeks poglavja komunikacije.

V Sloveniji so se življenjski stroški septembra nekoliko zvišali. V primerjavi z avgustom so bili v povprečju višje za 0,4 odstotka, v primerjavi s septembrom lani pa za 3,5 odstotka. Sezonsko so k septembrski rasti cen največ prispevali obleka in obutev, pričakovano pa tudi hrana in brezalkoholne pijače.

VIDEM - Dežela FJK

Posvet o spremembah v trgovini

VIDEM - Pomen, ki ga ima trgovina za gospodarstvo Furlanije-Juljske krajine bo v središču pozornosti posveta, ki ga v ponedeljek v kongresni dvorani videmskega sejmišča prireja deželna direkcija za proizvodne dejavnosti. Simpozij z naslovom Trgovina v spreminjanju in priložnosti v FJK - Evolucija distribucijske mreže in novi stili porabe, ki se bo začel ob 15.30, se bosta udeležila tudi predsednik Dežele FJK Riccardo Illy in deželni odbornik za proizvodne dejavnosti Enrico Bertossi.

Po Betossijevem uvodu, posvečenem deželni zakonodajni dejavnosti na področju trgovine, se bodo zvrstila strokovna poročila: Fabrizio Valente bo obravnaval temo Kako inovativnost prispeva k rasti distribucijske mreže, Valentina Fornari bo orisala Scenarije moderne distribucije v nacionalni panorami, Gabriele Qualizza bo analiziral Nakupovalne stile in obnašanja novega potrošnika, sledil bo oris dveh konkretnih primerov, za konec pa bo Giovanni Da Pozzo, predsednik videmskega Confcommercia, govoril o Vlogi predstavnikiških teles pri upravljanju sprememb v trgovini.

Evropska centralna banka

28. septembra 2007

valute	evro	
	28.09	27.09
ameriški dolar	1,4179	1,4180
japonski jen	163,55	163,29
kitajski juan	10,6429	10,6560
ruski rubel	35,3490	35,3460
danska krona	7,4544	7,4559
britanski funt	0,69680	0,69930
švedska krona	9,2147	9,2207
norveška krona	7,7185	7,7500
češka krona	27,532	27,606
švicarski frank	1,6601	1,6577
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	250,69	250,14
poljski zlot	3,7730	3,7785
kanadski dolar	1,4122	1,4163
avstralski dolar	1,6073	1,6079
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,3441	3,3751
slovaška krona	33,877	33,881
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7038	0,7048
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska krona	87,87	87,26
turška lira	1,7159	1,7238
hrvaška kuna	7,2773	7,2848

Zadružna Kraška banka

28. septembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4364	1,4069
britanski funt	0,7080	0,6917
švicarski frank	1,6832	1,6422
japonski jen	167,8437	159,6562
švedska krona	9,4356	8,9843
avstralski dolar	1,6486	1,5790
kanadski dolar	1,4472	1,3921
danska krona	7,5990	7,3127
norveška krona	7,9027	7,5172
madžarski florint	256,3935	243,8865
češka krona	28,29615	26,91585
slovaška krona	34,7280	33,0339
hrvaška kuna	7,46692	7,10268

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

28. septembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4384	1,4029
britanski funt	0,7117	0,6942
danska krona	7,568	7,382
kanadski dolar	1,4392	1,4037
japonski jen	165,75	161,67
švicarski frank	1,6854	1,6439
norveška krona	7,826	7,633
švedska krona	9,356	9,125
avstralski dolar	1,6299	1,5897
hrvaška kuna	7,57	7,03

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMEČKA BANKA

Milanski borzni trg

28. septembra 2007

delnica	Indeks MIB 30: -0,47	
	cena €	var. %
AEM	2,625	-2,23
ALLEANZA	9,335	-5,02
ATLANTIA	23,69	+0,34
BANCA ITALEASE	13,1	+0,76
BANCO POPOLARE	15,71	-2,15
BPMS	4,3025	-0,91
BPM	10,36	-0,51
EDISON	2,29	-1,76
ENEL	7,94	-0,38
ENI	25,99	-0,69
FIAT	21,21	-1,76
FINMECCANICA	20,43	+0,99
FONDIARIA-SAI	32,93	+0,06
GENERALI	30,86	-0,39
IFIL	7,56	-0,21
INTESA	5,415	+0,41
LOTTOMATICA	25,35	+0,48
LUXOTTICA	23,87	-0,67
MEDIASET	7,24	-0,21
MEDIBANCA	15,34	-0,47
PARMALAT	2,49	-1,54
PIRELLI	0,845	-1,22
SAIPEM	29,92	+0,81
SNAM	4,3625	+0,10
STMICROELEC	11,79	+0,67
TELECOM ITA	2,1325	-0,02
TENARIS	18,52	+0,14
TERNA	2,5925	-1,35
UBI BANCA	18,85	-0,21
UNICREDITO	6,00	-0,74

Podružnica Trst ljubljanska banka
Nova ljubljanska banka d.d. ljubljana

JAVNE BLAGAJNE - Sklep ministrskega sveta

11 milijard evrov vreden finančni zakon za leto 2008

Davčni priliv večji za 7,5 milijard evrov - Načrt za klestenje števila parlamentarcev

RIM - »Vlada se je odločila za neobremenjujoče ukrepe«. Tako je podtajnik na predsedstvu vlade Enrico Letta sinoči ocenil finančni zakon za leto 2008, kateremu bo vlada priložila odlok, s katerim bo razdelila 7,5 milijard evrov večjega davčnega priliva. Celotni manever finančnega zakona znaša 11 milijard lir. Vlada se je tudi odločila za močno krčenje števila parlamentarcev, pristojnim telesom pa bo tudi predlagala zmanjšanje števila občinskih in pokrajinskih svetnikov ter odborikov.

Finančni zakon, s katerim se bo prihodnji teden ukvarjal parlament, je za tretjino »lažji« od lanskega, ko je bilo treba še sanirati državne blagajne. Letta je dejal, da lahko vlada sedaj jemlje resno v pretres možnost znižanja davkov za manj premožne sloje ter istočasno za znižanje davka na nepremičnine (ICI). To pomeni, da so javne blagajne razmeroma »zdrave« in da lahko sedaj vlada razmisli o investicijah in o velikih razvojnih ukrepih. Vlada bo po besedah Lette končno lahko začela izplačevati dolgove, ki jih je ustvarila Berlusconijska vlada.

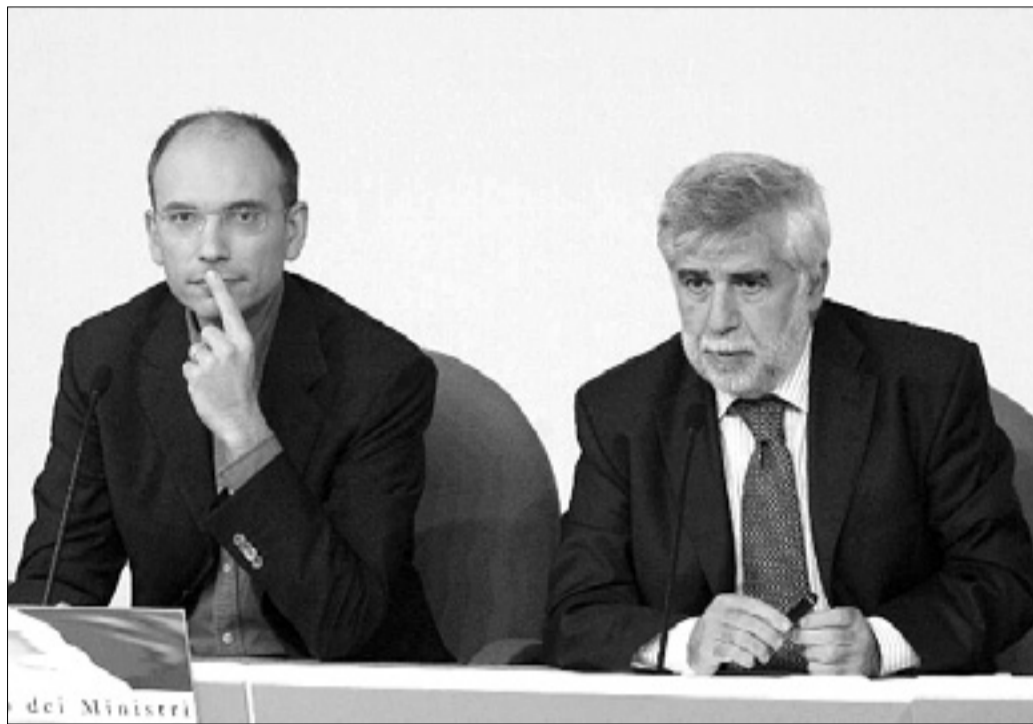
Ministrski svet se je odločil za petodstotno klestenje osebja v javnem sektorju, ki bo zadevalo predvsem vodilno osebje. Nove investicije bodo med drugim namenjene nakupu 1000 novih vlakov za krajše lokalne proge, s katerimi se dnevno vozijo predvsem delavci in študenti. Dokument o socialnih vprašanjih bo ministrski svet odobril 12. oktobra, se pravi potem ko bodo znani izidi sindikalnega referenduma o juljskem sporazumu.

Ministri so se včeraj zavzeli za drastično krčenje števila parlamentarcev. Po novem naj bi poslanska zbornica štela 315 poslancev (danes 630), senatna skupščina pa 200 senatorjev (danes 315). Napovedujejo se tudi krčenja v pokrajinskih in v občinskih svetih ter v drugih izvoljenih organih. Vlada bi želela tudi omejiti splošne stroške javnih uprav, ki so previsoki.

Iz Rima prihajajo dobre novice za slovensko manjšino. Ministrski svet je v finančni zakon za prihodnje leto namreč spet vključil 66 tisoč evrov za financiranje t.i. vidne dvojezičnosti v sklopu zaščitnega zakona. S 5 milijoni evrov pa je znova financiral zakon za zaščito jezikovnih manjšin (številka 482).

Tajnik na predsedstvu vlade Letta in minister Santagati predstavljata finančni zakon 2008

ANSA

FINANČNI ZAKON - Odzivi na osnutek Kritike opozicije, nemir v večini Franceschini: skupaj braniti zakon

Prve reakcije združenj gorskih skupnosti, občin in avtonomij

RIM - Seja vlade o finančnem zakonu je sinoči sicer trajala do poznih ur, vendar je bilo že pred tem možno zabeležiti nekaj odzivov predvsem na osnutek zakona, ki je bil v določenih obrisih že znan. Po pričakovanjih je negativno oceno izrekel namestnik koordinatorske največje opozicijske stranke Naprej Italija Fabrizio Cicchitto, ki je finančni zakon ocenil za predvolilnega, saj bo prišlo do razpršitve sredstev na razna področja socialnega skrbstva, obenem pa se davčni pritisk ne bo zmanjšal in bo prišlo do razgradnje pokojninske reforme. Zaskrbljenost pa vlada tudi pri nekaterih predstavnikih vladne večine: tako Lambertu Diniju ne gre to, da je vlada preložila odobritev odloka o socialnem skrbstvu na čas po sprejetju finančnega zakona. Nemirna je tudi skrajna levica, saj je zdaj že znameniti senator Franco Turigliatto iz gibanja Kritična levica napovedal, da če ostane finančni zakon nespremenjen, ne bo glasoval zanj, saj zakon v bistvu ohranja Maronijev pokojninski reformo in zakon Bigagi. Minister za socialno solidarnost Paolo Ferrero je pred začetkom seje zahteval

»socialni finančni zakon«, medtem ko se je obrambni minister Arturo Parisi začudil ob napovedi klestenja sredstev za vojaško sodstvo. Naj omenimo tudi, da se je predsednik komisije poslanske zbornice za kulturo Pietro Folena izrekel proti klestenju sredstev za založništvo, medtem ko je načelnik skupine Oljke v poslanski zbornici Dario Franceschini dejal, da mora večina združeno braniti finančni zakon.

Osnutek finančnega zakona je doživel tudi kritiko predsednika Združenja gorskih skupnosti Enrica Borghija. Zakon naj bi po njegovih besedah prizadel predvsem gorske skupnosti v korist občin z goratim teritorijem. Denar, ki bi bil s tem prihranjen, pa ne bi šel goratim območjem, ampak državi. Podpredsednik Združenja italijanskih občin Osvaldo Napoli pa je zahteval, naj vlada zagotovi stoo odstotno kritje luknje, ki bi nastala z znižanjem davka na nepremičnine Ici. Glede slednjega pa Zveza avtonomij zahteva, naj bi za nepremičnine obstajal samo en davek. Za združenje trgovcev Confesercenti pa je finančni zakon »brez adrenalina«.

DOBRI IZGLEDI Moratorij za smrtno kazen

NEW YORK - Svetovni moratorij za smrtno kazen podpira že najmanj sto držav. Tako je vidno zadovoljen ugotovil italijanski zunanji minister Massimo D'Alema na srečanju v podporo te pobude, ki sta ga v Stekleni palači v New Yorku včeraj priredili Italija in Portugalska, slednja kot trenutno predsedujoča Evropski uniji. Sprejema na sedežu Združenih narodov se je udeležila natanko 101 državna delegacija. »Gre za izreden uspeh pobude, ki jo je sprožila Italija, potem pa prevzela Evropska unija,« je dejal D'Alema. »Zdaj obstajajo stvarne možnosti, da bo Generalna skupščina Združenih narodov zadevno resolucijo odobrila pred koncem leta. Dosegli smo tudi podporo generalnega sekretarja Ban Ki Moona,« je pristavil. Italijanski zunanji minister je na včerajšnjem srečanju predlagal, naj bi pobudo do končnega uspeha vodila širša delovna skupina.

Z oktobrom dražja elektrika in plin

RIM - Po 12 mesecih stabilnih cen se bosta 1. oktobra podražila elektrika in plin: elektrika za 2,4 odstotka, plin pa za 2,8 odstotka. Tako je določila Oblast za električno energijo in plin. Po novem bo treba za kilowatturo elektrike odšteti 15,91 evra, za kubični meter plina pa 67,55 evra. Povprečna italijanska družina bo tako za elektriko letno potrosila približno 10 evrov več kot doslej, za plin pa približno 26 evrov več kot doslej. Oblast za električno energijo in plin v svojem sporočilu za javnost pojasnjuje, da so podražitve posledica gibanja cen nafte in drugih goriv na mednarodnem trgu. Kar zadeva električno energijo, svetuje, naj se družine poslužijo novih popustov, ki jih bodo nudili distributerji tistim, ki bodo rabili elektriko v nočnih urah in ob koncih tedna.

Chiarin zaročenec spet na prostosti

VIGEVANO - Alberto Stasi je od včeraj spet na prostosti. Po oceni sodnika za predhodne preiskave ni zadostnih dokazov, da bi 24-letni študent iz Garlasca umoril svojo zaročenko Chiaro Poggi. Madež na Albertovem kolesu, ki bi po mnenju javnega tožilca moral mladeniča priti na njegovo odgovornost, ni nujno krvav. Lahko bi šlo za ostanke Chiarine slin ali potu. Poleg tega po oceni sodnika ni nevarnosti, da bi zaročenec zbežal, zaradi česar je mladenič včeraj lahko zapustil zapor v Vigevanu, v katerem se je nahajal od minulega ponedeljka. Javno tožilstvo ni hotelo komentirati odredbe. Tudi Alberto ni smatral za primerno, da bi ob osvoboditvi kaj izjavil. Oglasila se je edinole Chiarina mati Rita Preda. »Nisem hotela in nočem, da bi bil v zaporu nedolžnež,« je dejala. »Nisem proti Stasiju in niti za njega. Želim le, da bi zmagali resnica in pravica,« je pristavila.

Umrla ženska, ki so jo pomotoma operirali

Bologna - V polikliniki Sant'Orsola-Malpighi v Bologni je včeraj zjutraj umrla 54-letna pacientka, ki so ji v sredo pomotoma odstranili ledvico. Kot je sporočilo vodstvo bolnišnice, so zdravniki zamenjali njene uro-tac izvide z izvidi podobnega pregleda, ki ga je opravila pacientka z istim priimkom. Kirurg je že med operacijo ugotovil, da je odstranil zdrav organ. O pomoti so takoj obvestili pacientko in njene sorodnike, nihče pa ni pričakoval, da bo razplet tako tragičen. Zadevo preiskuje bolonjski javni tožilec.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Španski dnevnik El Pais ocenjuje, da Prodijska vlada ni »ne živa ne mrtva«

»El Gobierno de Prodi, ni vivo ni muerto«, to se pravi, da Prodijska vlada ni ne živa ne mrtva, piše španski *El Pais*. Levosredinska koalicija 14 strank, ki so na oblasti v Italiji, ni v stanju, da bi uveljavila kakršno koli resno reformo in zgleda povsem paralizirana, ugotavlja dnevnik iz Madrida. Medtem ko se koalicijski partnerji medsebojno kljuvajo, narašča Berlusconijsva popularnost, da mu javnomnenske raziskave pripisujejo že 56 odst. glasov proti 42 ost. za levo sredino. Istočasno rase tudi odpor javnosti proti celotnemu italijanskemu političnemu razredu. Sam Prodi se je v zvezi s temi kritikami branil »s surovostjo, ki bi bila nepojmljiva v drugih državah«, ugotavlja levo usmerjeni španski časopis, in navaja sporno premierovo izjavo: »Ne mislim, da je italijanska družba boljša od političnega razreda: mislim na priporočene, na obrambo korporativnih interesov, na korupcijo.« Na-

povedi, ki pripisujejo uspeh Berlusconijsve koalicije, pa prispevajo k splošni demoralizaciji, saj je to pokazatelj, da se očitno nič ne prenavlja v italijanski politiki.

Protest, ki ga vodi Beppe Grillo, si je zaslužil pozornost tudi na drugi strani oceana, in sicer na straneh glavnega argentinskega dnevnika *Clarín*. V Italiji narašča napetost, vladna levosredinska koalicija se razkrajja in prevladuje ocena, da Prodi ne bo vzdržal dolgo na sedlu. Prav v tem času se je pojavila tudi pomembna novost, in sicer gibanje okrog komika Beppe Grillo, »el creador del movimiento Vaffanculo«, kot piše dnevnik iz Buenos Airesa. Grillova kritika je namenjena vsem politikom, ne glede na strankarsko opredelitev, in je naletela na navdušeno podporo pomembnega dela javnosti, še zlasti s strani levosredinskih volivcev. Zaradi tega pa so Grilla ostro napadli tako z desne kot z leve, še zlasti od

kar je napovedal nastop samostojnih list na prihodnjih občinskih volitvah. Vsekakor Grillo predstavlja pomembno novost za Italijo, meni *Clarín*.

Nemški *Frankfurter Allgemeine Zeitung* poroča o novih čevljih, ki jih je notranje ministrstvo naročilo za italijanske policiste. 14.750 policistk je namreč te dni prejelo nove čevlje z visoko peto, ki so zelo elegantni, saj tudi policistke hočejo slediti modnemu trendu z mladostniškim in seksi izgledom. Vendar z zadevo nekaj ni v redu. Čevlje v vrednosti 600 tisoč evrov so naročili proizvajalcu iz Romunije, da bi prihranili na ceni, izkazalo pa se je, da obutev ni kakovostna in predvsem številke so zgrešene oz. drugačne od italijanske mere, zato jih morajo večkrat nadomestiti. Sindikalni predstavnik policistov je izjavil, da to ni prva napaka pri uniformah: »Večkrat nam izročijo kroje, ki sploh niso naše postave, so iz slabega materiala in se hitro obra-

bijo,« poroča ugledni nemški dnevnik. »Druga stran italijanskih lepotic«, naslavlja španski *La Vanguardia* v poročilu z nedavnega italijanskega natečaja za izbor najlepše Italijanke. Nenevarna zahteva enega od članov žirije je namreč prispevala h gledanosti oddaje: televizijske kamere so dekleta pokazale tudi z zadnje strani s posebno pozornostjo na spodnjem delu hrbta. Član žirije, stilist iz Venezuele Guillermo Mariotto, je pojasnil, da deklet ne more oceniti brez oglada njihove zadnje strani. Direktor Rai Uno Fabrizio Del Noce je pristavil, da je legitimno pokazati tudi ta del telesa, seveda brez pretiravanja. Italijanski tisk se je razpisal o »strani b« ali o »faktorju c«, piše dnevnik iz Barcelone.

Oliviero Toscani, »l'enfant terrible« italijanske reklame, poroča *Libération*, spravlja Italijo v nelagodje zaradi svoje najnovejše reklamne pobude. V glavnih italijanskih mestih

so namreč razobesili velike reklamne panoje modne hiše Nolit, ki je v sodelovanju z ministrstvom za zdravstvo sprovzelo javno kampanjo proti anoreksiji. Kar pa bije v oči je gigantografija gole manekenke, ki trpi zaradi te bolezni. Pogled na sliko je res šokanten, saj je 27-letna francoska manekenka visoka meter 65 cm in tehtala samo 31 kg. Kruta provokacija je sprožila val polemik, Toscani pa se zagovarja, da se v Italiji veliko govori o tej bolezni, ki je vedno bolj razširjena med najmlajšimi, vendar doslej ni bilo storjenega nič konkretnega. Kritiki mu oporekajo, da gre za pornografijo in za izkoriščanje bolezni v reklamne namene. Lepaka ne bodo razobesili v Franciji, piše francoski levičarski dnevnik, ker tamkajšnja nadzorna ustanova za preverjanje reklame ni dala dovoljenja za javno razobešanje slike, saj prikazuje očitno bolno osebo.

Sergij Premru

GOSPODARSTVO - Podtajnik Miloš Budin na obisku pri SDGZ in na terminalu pri Fernetičih

»Dobro se moramo zavedati, da sodimo v velik skupni prostor«

V zgonski obrtni coni srečanje s slovenskimi podjetniki - Pomembno povezovanje na morju kot na zemlji

Podtajnik za zunanjo trgovino Miloš Budin se je včeraj popoldne mudil na Krasu, kjer je obiskal dve pomembni središči krajevnega gospodarstva. Najprej se je na sedežu Slovenskega deželnega gospodarskega združenja (SDGZ) v zgonski obrtni coni sestel s slovenskimi podjetniki, nato je bil gost vodstva podjetja Terminal Ferneti, ki upravlja tovorni terminal. Na sestankih je bil govor o trgovanju s tujino, pa tudi o gospodarskem razvoju Trsta in širšega območja, ki ga obkroža.

Na sestanku v obrtni coni Zgoni so bili prisotni številni člani sekcije SDGZ za mednarodno trgovino. Po uvodnih pozdravih predsednika SDGZ Borisa Siega in predsednika pristojne sekcije Roberta Devetaka se je razvil pogovor o poglobitvinih aspektih mednarodne trgovine in o položaju tega gospodarskega sektorja na naših tleh. Med srečanjem so se dotaknili tako splošnih kot tudi konkretnih točk, ki zanimajo slovenske podjetnike. Boris Siega je uvodoma spomnil, da so se člani mednarodne sekcije SDGZ v zadnjih letih spoprijeli z različnimi novostmi, tudi negativnimi, a so znali dobro reagirati. Robert Devetak je za izhodišče podal rezultate ankete, ki so jo izvedli med člani SDGZ. V sekcijo mednarodne trgovine je včlanjenih 59 podjetij, ki se ukvarjajo s trgovino in storitvami: skupino sestavljajo trgovska, finančna, prevozna in pomorska podjetja ter bančni zavodi. Skupen poslovni promet te sekcije znaša 182 milijonov evrov (brez bančnih zavodov), podjetja in banke pa zaposlujejo skupno 437 ljudi.

Miloš Budin je pozitivno ocenil navedene podatke, ki postavljajo sekcijo mednarodne trgovine med pomembnejše gospodar-

Posnetek z včerajšnjega srečanja na sedežu SDGZ v zgonski obrtni coni

KROMA

ske dejavnike manjšine. Ocenil je, da so tukajšnja podjetja prebolela šok izpred 10 let, ko se je sesul ves sistem, ki je sicer zaškripal že pred tem. Nekoč so bili zamejski podjetniki na balkanskem trgu favorizirani, sedaj ne več. Toda z dobrim poznavanjem tega trga lahko veliko dosežejo tudi danes, izizzov je na pretek.

Italijanska vlada se po njegovem mnenju trudi, da bi podprla podjetništvo, na mihi so predlogi za znižanje davkov IRES in IRAP. Glede na trg srednje in vzhodne Evrope teži Italija k čim tesnejši povezavi s Slovenijo, saj je na dlani, da je tesno sodelovanje edina pot za razvoj tega območja. Zato se bo konec oktobra prvič sestala slovensko-italijanska medvladna komisija, ki bo obravnavala ključne teme energetike, infrastrukture, trgovske izmenjave in okolja. Budinov sodelavec Livio Semolič je dodal, da bo med omizjem potrebno ovrednotiti vlogo slovenske manjšine, kot predvideva ustanovni dokument komisije same.

Na Fernetičih je podtajnika sprejel Giorgio Maranzana, predsednik podjetja Terminal Ferneti. Slednji je opisal delo v terminalu, kjer se nahaja 38 podjetij; s carinsko agencijo in finančno stražo vred dela v objektu 238 ljudi. Vsak dan se tam ustavi 500 tovornjakov, v enem mesecu jih naštejejo okrog 15 tisoč: to je veliko manj kot pred leti (včasih so jih šteli 45 tisoč), a je še vedno spoštovanja vredno število. Vsak padec meje je bil za podjetja hud udarec in še jih bo, a

vseeno delajo s pogledom v bodočnost. Sam terminal plete stike s sežanskim in drugimi terminali. Veliko skrbi pa povzročajo ukinitve carinske urada na openski postaji, ki je za terminal slaba novica. Dejstvo je, kot je poudaril Budin, da tudi italijanske železnice skrbijo za svoje račune.

Podtajnik je dejal, da se mora dežela stalno prilagajati spremembam na celini. Izbris meje pomeni tudi izbris ekonomije ob meji, a nekaj vendar ostane: znanje, »know-how«, ki ga je treba spet investirati. Pri tem se moramo zavedati, da je širše območje, ki nas obdaja, enoten gospodarski prostor. Dejstvo, da se nemške železnice zanimajo za slovenski in obalni teritorij, kaže, kako obširno je zaledje severnojadranskih pristanišč. Tu je ključ razvoja: vsi naj se pogovarjajo z vsemi pristanišča naj se združijo, če ocenjujejo, da bodo skupaj pritegnila več ladij; isto naj velja za logistiko na zemlji. Deželna uprava FJK predlaga npr. intermodalni terminal v Ronkah, ki bi usmerjal tovar na letalske, cestne in železniške povezave, sodeloval pa bi z manjšimi in specializiranimi terminali, kot je fernetiški. (af)

DOLINA - Seja občinskega sveta

Za ločeno zbiranje odpadkov

Odobritev spremembe k občinskemu podrobnostnemu regulacijskemu načrtu (Prn) za staro jedro Doline in ratifikaciji dveh sklepov občinskega odbora za spremembo proračuna za leto 2007 so zaznamovali sejo dolinskega občinskega sveta, ki je bila včeraj dopoldne na dolinskem županstvu. Občinski svet je v tem smislu vzel v pretes še zadnje tehnične ugovore občanov, po odobritvi posameznih popravkov pa je skupščina sprejela vlogi in Prn odobrila soglasno.

Sicer se je seja občinskega sveta začela z nekaterimi vprašanji svetnikov opozicije z zahtevo po pojasnitvi glede prostovoljnih gasilcev, zaposlitve nekaterih domačinov v tovarni velikih motorjev Wartsila in s plačevanjem davka na smeti, od katerega naj bi bila nekatera domača društva izvzeta. S tem v zvezi je dolinska županja Fulvia Premolin ob robu seje naglasila, da je nameravala desna sredina ponovno obdavčiti združenja in organizacije, ki opravljajo pomembno socialno vlogo in prispevajo k dobrobiti prebivalstva.

Županja je nato poročala o delovanju občinske uprave v zadnjem obdobju in se v prvi vrsti osredotočila na zbiranje odpadkov »od vrat do vrat«. Razdeljevanje posebnih kant za gospodinjstvo je skoraj v celoti zaključeno, je dejala. Nekaj posod bo treba še porazdeliti v nekaterih stanovanjskih blokih, v katerih se morajo stanovanjske skupščine še izreči glede stroškov in morebitne nedosegljivosti stanovalcev. V tem primeru so posode na razpolago v občinskem zbirnem centru. Občina je medtem vložila prošnjo in tudi dobila 100 tisoč evrov od pokrajinske uprave, ki jih bodo uporabili za informativno

gradivo, ki naj spodbuja občane k ločenemu zbiranju odpadkov, za ureditev občinskega zbirnega centra in za nakup zabojnikov za kompost. Druga Premolinina sporočila so bila v zvezi z obnovo dolinskega športnega centra, ki ga bodo predali namenu jutri, s prebojem zadnje pregrade znotraj predora, ki se nahaja pod Dolgo Krono in Frankovcem, ter s prirejanjem srečanj z občani glede upravljanja rezervata doline Glinščice v sklopu projekta Agenda 21.

Pred začetkom razprave o posameznih točkah na dnevnem redu je svetnik stranke Slovenske skupnosti Sergij Mahnič predlagal, da občinski svetniki namenijo sejino žrtvam neurja v Sloveniji in obnovi bolnice Franje. Opozicija je zahtevala, da se predlog preloži. Predloga niso glasovali in so nadaljevali z delom. Premolinova nam je vsekakor po končani seji potrdila, da so se vsi člani levosredinske večine odločili prispevati. Skupščina je nato v okviru naslednjih dveh točk ratificirala spremembo proračuna, ki je bila med drugim vezana na stroške za zbiranje odpadkov. Prav tako je občinski svet odobril dokument glede stanja izvajanja programov in uravnovešenja finančnega poslovanja ter obnovila konvencijo z Deželno FJK za storitve v sklopu deželnega elektronskega računalniškega sistema. Zadnja točka je predvidevala razpravo o popravkih za sprejemanje oz. zavračanje ugovorov na Prn, ki so jih iz tehničnega vidika predstavili prebivalci starega jedra. Občinski svet je odobril vse popravke in, kot rečeno, nazadnje soglasno odobril spremembo k občinskemu podrobnostnemu regulacijskemu načrtu. (A.G.)

OBČINA TRST Mariu Vatti so podelili mestno priznanje

Tržaški župan Roberto Dipiazza je včeraj v polni dvorani občinskega sveta izročil mestno priznanje znanemu duhovniku Mariu Vatti, ki se s skupnostjo San Martino al Campo od leta 1970 posveča pomoči odvisnikom in na splošno pomoči potrebnim. Dipiazza je v svojem govoru poudaril Vattovo prizadevanje za pomoč najšibkejšim in najbolj potrebnim, predvsem odvisnikom, alkoholikom, bivšim zapornikom in umsko prizadetim. Duhovnikova dejavnost namreč kaže na to, da obstaja tudi druga pot za izboljšanje in rast skupnosti: to, da ljudi poslušaj, jih spoštuj in jim nudiš pomoč, je dejal Dipiazza. Ob zahvali vsem sodelavcem (igre za trideset operaterjev in za preko sto prostovoljcev) in orisu razvejane dejavnosti skupnosti San Martino al Campo ter pomena sodelovanja s civilno družbo in javnimi institucijami je Mario Vatta med drugim poudaril, da si bo še naprej prizadeval predvsem za tržaško mladino, kateri se, poleg revežem, že dalj časa posveča.

MAMILA - Akcija finančne straže

Slovenca skrivala heroin in kokain

Mlada slovenska državljana sta se znašla za rešetkami zaradi obširne preiskave v okviru trgovanja z mamili, ki jo vodi tržaška finančna straža. Po dolgem opazovanju premikov nekaterih tržaških narkomanov je finančna straža prišla na sled večjemu avtomobilu s slovensko registrsko tablico. Avto so baje neprestano obiskovali razni ljudje, zato se je porajal sum, da Slovenca v njem prodajata mamila. Domneva se je izkazala za pravilno, ko so stražniki med pregledom zasegli enemu od Slovencev 13 gramov kokaina in 33 gramov heroina. Oba so aretirali in poslali v koronejski zapor. Obračun preiskave »Basic 2007« se je torej dodatno obogatil. Če štejemo zadnjo akcijo je preiskava privedla do 11 aretacij, zasege laboratorija za predelavo droge in zaplembe 30 gramov kokaina, 40 gramov heroina, 220 gramov marihuane, 100 gramov hašiša ter 18 rastlin in 75 semen konoplje. Po navedbah

finančne straže so bila mamila namenjena tržaškim porabnikom.

Kriminalci podpirali nezakonito priseljevanje

Karabinjerji iz Trsta so razkrinkali tolpo mladih kosovskih Albancev, ki so se ukvarjali z nezakonitim priseljevanjem. Lisice so nataknil štirim moškim, stariim od 21 do 25 let: dva so aretirali v Trstu, tretjega v Fontanafreddi pri Pordenonu in četrtega v kraju Avezzano (Abruc). Po navedbah preiskovalcev, ki jih vodi javni tožilec Pietro Montrone, naj bi člani tolpe običajno vodili priseljence v Italijo po tržaškem Krasu in po dolinah okoli Trbiža, nakar naj bi jih spremljali vse do Francije. V prejšnjih mesecih so karabinjerji zasledili 40 njihovih »strank«, vsak priseljenec je odšel tolpi po dva tisoč evrov.

KARABINJERJI Polkovnik Tartaglione novi poveljnik

POLKOVNIK CARLO TARTAGLIONE

KROMA

Človek vedrega značaja s široko izobrazbo in velikimi izkušnjami. Tak vtis je včeraj naredil na novinarje polkovnik Carlo Tartaglione, ki se je ob kavi in sladicah dalj časa zadržal v prijaznem pogovoru s predstavnikoma tiska na sedežu pokrajinskega poveljstva karabinjerjev v Istrski ulici. Ob nastopu službovanja v Trstu je najprej povedal, da želi biti karabinjerji, tako kot je zanje značilno, predvsem blizu ljudem in njihovim življenjskim potrebam. V Trst je prišel z velikim veseljem, saj mu je mesto ostalo v lepem spominu, ko se je pred leti peljal tod mimo s konvojem mednarodnih sil, namenjenih na Balkan.

Polkovnik Tartaglione je 49-letni Neapeljčan, ki je vojaško kariero začel na akademiji v Modeni, ki jo je leta 1980 zapustil kot podporočnik. Pridobil je kar dve univerzitetni diplomii in sicer v pravu na univerzi Friderika II. v Neaplju in v varnostnih vedah na univerzi Torvergata v Rimu. Potem je služboval v številnih krajih Italije in v tujini. Med drugim je poveljeval karabinjerskim enotam v Benetkah, Bellunu in Sassuolo, bil je štabni oficir na državnem poveljstvu karabinjerjev v Rimu, nakar je opravljal dolžnost pokrajinskega poveljnika v Riminiju in deželnega namestnika poveljnika karabinjerjev v Kalabriji. V tujini je služboval v mednarodnih misijah v Libanonu, v Bosni in Hercegovini in v Albaniji.

LEVI DEMOKRATI - Tiskovna konferenca o pobudi za kraško občino

Raje kot nova občina več pristojnosti rajonom

Tako menijo deželni svetnik Igor Dolenc, pokrajinski tajnik Fabio Omero in občinski svetnik Stefano Ukmar

Pobuda za ustanovitev nove kraške občine je sicer legitimna in je ne gre vnaprej zavračati, vendar obstaja precej stvari, ki jih na številnih informativnih srečanjih pobudniki niso pojasnili, poleg tega ima kraški teritorij Občine Trst določene značilnosti, te pa so različne od tistih, ki jih imajo druge okoliške občine, obenem se postavlja tudi vprašanje finančnih zmogljivosti in izpolnjevanja zakonskih pogojev za izvedbo referendumov. Zato se stranka Levih demokratov bolj kot za ustanovitev nove občine zavzema za povečanje pristojnosti rajonskih svetov in njihovo finančno avtonomijo. To je stališče, ki je bilo podano na včerajšnji opoldanski tiskovni konferenci na sedežu LD v Ul. Geppa, kjer so govorili deželni svetnik Igor Dolenc, občinski svetnik Stefano Ukmar in pokrajinski tajnik stranke Fabio Omero.

Ciklus srečanj z občani, ki ga prirejajo pobudniki nove občine, se sicer še ni iztekel, vendar so pri LD, ki bodo po koncu omejenih srečanj sklicali sestanek svojih izvoljenih predstavnikov na teritoriju, želeli že zdaj podati nekaj svojih ugotovitev in stališč, predvsem pa opozoriti na nekatere nedorečenosti. Pri tem je Igor Dolenc, ki je nastopil kot prvi, opozoril med drugim tudi na to, da bi morala morebitna nova občina npr. prevzeti skrb za kar petnajst šolskih stavb, poleg tega bi občinski svet štel dvajset članov, za dobro delovanje nove občine pa bi bilo potrebnih preko sto oseb. Vse to z vidika denarnih stroškov niso mačje solze, je dejal Dolenc, ki je opozoril tudi na vprašljivost razpisa referendumov, ki bi bil omejen le na območje morebitne nove občine. Pri tem je navedel vrsto pogojev, ki jih dajeta deželna in državna zakonodaja, kot je npr. ta, da zainteresirano območje ne sme imeti velikega obsega (v tem primeru bi nova občina obsegala kar 51 odstotkov sedanje Občine Trst). Poleg tega se že nekaj časa ne ustanavljajo več nove občine, kvečjemu se dogaja nasprotno, saj se občine združujejo, je dejal Dolenc.

Stefano Ukmar je izrekel razumevanje za nelagodje prebivalcev kraških okrožij tržaške občine, vendar je opozoril, da se tu podcenjuje vloga rajonskih svetov, saj gre navsezadnje za demokratično izvoljena telesa, ki so izraz prebivalstva. Zato LD predlagajo spremembo pravilnika o delovanju rajonskih svetov, ki bi morali imeti finančno avtonomijo, morali pa bi tudi sodelovati pri oblikovanju občinskega proračuna. Glas rajonskih svetov prihaja vedno v občinski svet, je dejal Ukmar, ki je zamisel o novi občini označil za anahronistično.

Kljub vsemu stranka ne nasprotuje vnaprej tej pobudi. To je v svojem posegu poudaril tudi Fabio Omero, ki je bil mnenja, da je politika občanskih odborov vrednota tako za teritorij kot za tržaško mesto. Vendar se na zadevo ne sme gledati samo z zornega kota Občine Trst, ampak tudi s stališča drugih okoliških občin. Glede stroškov so pri LD vzeli v pretres položaj Občine Červinjan v Furlaniji, ki se jo lahko primerja z morebitno novo kraško občino. Červinjanska občina, ki naj bi najbolj modro upravljala s sredstvi, mora vsako leto samo za kritje tekočih stroškov potrositi trinajst milijonov evrov. Poleg tega bi prihodki od dajatev skoraj v celoti še naprej ostali Občini Trst, ki ima na svojem »ne-kraškem« ozemlju praktično vse proizvodne obrate in nepremičnine. Prav tako bi se ne zmanjšalo število tržaških občinskih svetnikov. Omero je opozoril še na celo vrsto še neizkoriščenih instrumentov. Pri tem je omenil Agendo 21, v okviru katere bi lahko občani bili v večji meri soudeleženi pri upravnih odločitvah, ter možnost oblikovanja zveze občin s ciljem doseči boljše in bolj poceni storitve. Kaj pa združitev kraških rajonov v enega samega, kot predlaga občinski odbornik Paolo Rovis? Lahko bi izbrali tudi tako rešitev, meni Omero, vendar pod pogojem, da se rajonu podelijo avtonomija in pristojnosti, v Rovisovem predlogu pa tega ni.

Ivan Žerjal

Z leve: Igor Dolenc, Fabio Omero in Stefano Ukmar niso vnaprej nasprotni ustanovitvi nove občine, vendar imajo nad to pobudo precejšnje pomisleke

KROMA

Poseg na vodnem omrežju

Podjetje AcegasAps obvešča, da v ponedeljek utegne zaradi vzdrževalnih del na vodni cevi v Drevoredu D'Annunzio priti do znižanja vodnega pritiska med 8.30 in 17. uro v ulicah Peco, Amatori in Grandi v Naselju sv. Sergija ter v Škednju in na Trgu Baiamonti.

Dela na talni cestni signalizaciji

Občina Trst obvešča, da bo od ponedeljka do petka na nekaterih ulicah v nočnih urah med 20.30 in 7. uro zjutraj potekala dela na talni cestni signalizaciji. V poštev pridejo ulice Fabio Severo, Cicerone, Romagna, San Marco, Schiapparelli, Cologna, Cantù, Valerio in Timignano, dalje Školjet, Vrdelska in Lonjerska cesta, Trg Europa ter Miramarski drevored in Drevored Campi Elisi.

Nov urnik odprtja pokrite tržnice v Ul. Carducci

Občina Trst obvešča, da bo zaradi del na električni napeljavi pokrita tržnica v Ul. Carducci od srede naprej dva meseca obratovala s sledečim urnikom: od ponedeljka do petka od 8. ure do 13.30, ob sobotah pa od 8. do 17. ure.

Novo soočenje za Demokrasko stranko

Kandidati za deželnega tajnika Demokrasko stranke se bodo v ponedeljek, 1. oktobra spet udeležili javnega sestanka o novi stranki. Ob 18. uri na sedežu Etnobloga v Ul. Madonna del Mare 3 v Trstu bodo debatirali o vrednotah in načrtih Demokrasko stranke. Debatu z Enzom Barazzo, Gianfrancom Morettonom, Francescom Rusom in Brunom Zvechom bo vodil politolog Paolo Segatti.

Na meji ustavili mesarja

Včeraj je italijanska policija pri mejnem prehodu Lipica pregledala avto nekega mesarja iz Padove. V 12 črnih najlonskih vrečah je prevažal 250 kg mesa, ki ga je bil kupil v Sloveniji, prodal pa bi ga v Venetu. Tovor ni bil skrbno spravljen, termičnih posod ni bilo na spregled. Iz higienskih razlogov je osebje zdravstvenega podjetja ves tovor pri priči sezgala.

Poskus rop v poštnem uradu

V poštnem uradu v Ul. Colombo pri Sv. Jakobu je včeraj dopoldne okoli 10.30 prišlo do poskusa oboroženega rop, ki pa ni imel uspeha. Moški je vstopil v urad s pištolo v roki in grozil uslužbenecem, a je kmalu nepričakovano zbežal, ne da bi kaj odnesel s seboj. Zdaj ga iščejo policija in karabinjerji.

ZAHODNI KRAS - Izjava na seji paritetnega odbora

Križ: Dipiazza obljublja dvojezične table

V vasi je prve table v italijanščini in slovenščini postavila uprava župana Spaccinija - Pred šestimi leti je sedanji župan spregledal slovenščino

V Križu je Občina Trst leta 2001 postavila nove enojezične smerokaze

KROMA

Tržaški župan Roberto Dipiazza je na tokovi avdiciji pred paritetnim odborom za slovensko manjšino napovedal nove dvojezične cestne table in smerokaze v Križu. To naj bi župan naredil takoj zatem, ko bo Uradni list objavil odlok predsednika republike Giorgia Napolitana o seznamu 32 občin, kjer se bo izvajal zaščitni zakon. Dipiazza je ob tem priznal, da je pred šestimi leti, nekaj mesecev po svoji izvolitvi, Občina v Križu postavila le enojezične smerokaze in table.

Na osnovi stališč paritetnega odbora, ki jih mora z odlokom potrditi predsednik Dežele Riccardo Illy, so dvojezične table predvidene na zahodnem in vzhodnem Krasu ter na Ferlugih in v Lonjerju. Na seznamu ni Katinare, ki - podobno kot Lonjer - sodi v svetoivanski rajonski svet.

Če se povrnemo v Križ, je prve dvojezične table v drugi polovici šestdesetih let prejšnjega stoletja tam postavila takratna uprava župana Marcella Spaccinija. To so bili časi prvih levosredinskih koalicij, glavni pobudnik postavitve tabel pa je bil takratni občinski odbornik Rafko Dolhar. Table v italijanščini in slovenščini je Spaccinijeva uprava, poleg v Križu, postavila še v Trebčah in Bazovici.

Ista mestna uprava je takrat načrtovala tudi poimenovanje ulic po kraških vaseh. Za to zadolženi odbornik Luciano Ceschia (danes živi v Križu) je glede ulic v vsaki vasi priredil skupščino z domačini, na koncu pa je Občini uspelo imenovati le tri ulice v Bazovici in sicer po Igu Grudnu, Srečku Kosovelu in Dragotinu Ketteju.

Levosredinskim upravam so na tržaškem županstvu nasledile melonarsko in desno usmerjene koalicije, ki so po Krasu nameščale le enojezične table. S to prakso je nadaljeval župan Franco Richetti (KD), do zasuka je prišlo leta 1993, ko je bil za župana Trsta izvoljen Riccardo Illy. Njegova uprava je tudi v Križu postavila cestne znake v italijanščini in v slovenščini. Table je prvič postavila tudi na cestah, ki povezujejo vas z vinogradi in z obalno cestno.

Leta 2001 je na oblast v Trstu prišla desna sredina. Nekaj mesecev po volitvah je Dipiazza v Križu postavil nove table le v italijanščini. Vaške organizacije so glasno protestirale, župan pa se je izgovarjal na zaščitni zakon in na seznam občin, ki ga takrat še ni bilo. Sedaj pa Dipiazza napoveduje zasuk in v Križu so ga prišli za besedo...

POTUJOČI TRGOVCI - Včeraj odprtje sedme izvedbe sejma Trg Evropa 2007

Od apuljskih oljk do uniform ruske vojske

Pobuda, ki jo prireja združenje Confcommercio, bo potekala do ponedeljka

Obiskovalci sejma si med drugim lahko privoščijo salzburške preste (levo) in kočevski med (desno)

KROMA

Od apuljskih oljk do uniforme majorja ruske vojske. Tistemu, ki bo v teh dneh obiskal sejem potujočih trgovcev Trg Evropa 2007, je na voljo res pisan izbor proizvodov, ki jih ponuja 178 razstavljalcev iz 15 evropskih držav. Sejem, ki ga že sedmič prireja združenje tržaških trgovcev Confcommercio, je dežju navkljub odprl svoja vrata včeraj dopoldne na Borznem trgu s prerezom traku ob prisotnosti krajevnih oblasti, med katerimi velja omeniti tržaškega župana Roberta Dipiazza in podpredsednika Pokrajine Trst Walterja Godine. Na stojnicah, ki so postavljene na območju med Ul. Torri, Trgom sv. Antona, Rusim mostom, istoimenskim kanalom in Borznim trgom, je mogoče dobiti marsikaj: nizozemske tulipane, francoske sire, avstrijske preste, sicilske slaščice, kočevski med, izdelke domače in tudi bolj eksotične obrti, najrazličnejše tekstilne izdelke in še marsikaj drugega. Potujoči trgovci, ki prihajajo iz Italije, Slovenije, Avstrije, Madžarske, Nemčije, Francije, Anglije, Belgije, Nizozemske, Finske, Irske, Poljske, Španije, Ukrajine in Rusije, bodo v Trstu ostali do ponedeljka, stojnice pa so odprte vsak dan od 9. do 23. ure.

Vse pa se ne konča le pri nakupih in okrepčilu, saj so organizatorji poskrbeli tudi za kulturno in človekoljubno plat dogodka. Tako bodo danes ob 16.30 in ob 18. uri ter jutri ob 11.30 na Trgu sv. Antona potekali koncerti najpomembnejših skladb iz glasbene zakladnice petnajstih sodelujočih držav, ki jih bodo izvajali predstavniki glasbene šole 55. Obenem je konzorcij cvetličarjev združenja Confcommercio vedno na Trgu sv. Antona postavil razstavo cvetličarskih mojstrov, združeno z ogledom slik tržaške umetnice Brune Daus. V okviru sejma bo sodelovala tudi človekoljubna organizacija Emergency s svojo stojnico na Trgu sv. Antona (pobuda bodo predstavili danes), kjer bodo obiskovalci lahko kupovali izdelke in spominke te organizacije, možno pa bo tudi dati prostovoljne prispevke, pri čemer bo izkupiček namenjen delovanju zdravstvenega centra Emergency-ja v kraju Angharam v Afganistanu.

Tudi letos bodo razglasili najlepšo italijansko oz. evropsko stojnico, ki jih bodo nagradili jutri dopoldne, medtem ko bo vedno jutri, na predvečer zaprtja sejma, na pomolu Audace z začetkom ob 21.30 potekal ognjemet. (iz)

REPEN - Danes v Kraški hiši

Multimedijski dogodek na temo kruha in hrane

Nadaljujejo se pobude public-art-a v zamisli skupine Gruppo 78 in s kuratorstvom Marie Campitelli, razčlenjenega dogodka, ki od junija oživlja krajevno stvarnost s poseganjem v okolje in vpletanjem širše publike v dogajanje. Danes bo v Kraški hiši v Repnu z začetkom ob 16. uri na vrsti nenavaden multimedijski dogodek z namigujočim naslovom KUOKE d.o.c., ki je nastal v sodelovanju z Zadrugo Naš Kras in društvom za umetnost KONS ter ob podpori številnih javnih in zasebnih ustanov.

Zamisel se je rodila julija letos v Lonjerju med Artednom, ko je Fabiola Faidiga posnela video, v katerem domačinke pripovedujejo značilne krajevne kuhinjske recepte, po njem nosi namreč dogodek naslov KUOKE d.o.c.. V Repnu so pristopile k sodelovanju nove žene z novimi pričevanji iz domačega jedilnika. Pri razmišljanju o prehranbenih na-

vadah na Tržaškem sodelujejo še nekateri drugi umetniki, ki se poslužujejo elektronske tehnologije.

Glavni protagonist bo kruh, ki ga bo pripravila Vesna Guštin. Beneška umetnica Luisa Tomasetig se bo posluževala besed, ki jih bodo izrekle različne soudeležene osebe in se bodo navdihovale na tematiko hrane. Glasbeno podlago je izdelal Diego Kriscak spet na tematiko najosnovnejše jedi: kruha. Na tematiko slednjega in bolj splošno hrane se bo odvijal tudi video posnetek Ivana Žerjala, z naslovom »Via Lactea - Pregovorna ozverjda«. Massimo Premuda s svojim novim videom prav tako zasleduje metaforični pomen ljudskih pregovorov ad hoc.

Dogodek se bo odvijal med antičnimi vonjavami in projekcijo v prihodnost ob ogledu podob sinteze, fotografij in umetniških poti. (jm)

POKRAJINSKI SVET - Odgovor na poseg Zorana Sosiča in drugih svetnikov

Naraščajoče število srnjadi in divjih prašičev povzročata težave kmetom in avtomobilistom

Na Tržaškem živi približno dva tisoč srn in okoli tristo divjih prašičev. Njihovo naraščajoče število ustvarja kar nekaj težav kmetovalcem in obenem tudi avtomobilistom, saj so še kar pogoste nesreče, v kateri so vpletene te živali. Na to opozarja skupina pokrajinskih svetnikov (prvi podpisnik vprašanja je Zoran Sosič), ki je od pokrajinske uprave želela izvedeti ne samo za oris situacije »na terenu«, temveč tudi za ukrepe, ki jih Pokrajina namerava sprejeti za vsaj delno rešitev teh vprašanj.

Odbornik Walter Godina pojasnjuje, da imamo pri nas 12 lovskih rezervatov, kjer se izvaja selektivni lov tako na srnjad, kot na divje prašiče. Kar zadeva druga področja pa se lahko izvaja le nadzorne akcije. Pokrajina v celoti vrača kmetom stroške za ograditev kmetijskih površin in obenem izvaja druge odškodninske ukrepe, ki pa očitno niso dovolj.

Drugi problem, ki se pojavlja, so avtomobilske nesreče. Živali je, kot re-

čeno, vedno več, vedno več pa je tudi avtomobilov. Zaradi tega Pokrajina razmišlja o novih prometnih ukrepih na okoliških cestah, kjer je nesreč, v katerih so vpletene živali, največ. Potrebne so torej dodatne opozorilne cestne table in ukrepi, ki bi živalim tako ali drugače otežkočale prehod cest. Pokrajina razmišlja tudi o možnosti zavarovalnih polic, s katerimi bi avtomobilistom povzročile škodo od trkov z živalimi.

Godina, ki je tudi podpredsednik uprave, ugotavlja, da so potrebne rešitve oziroma ukrepi za bolj uravnotežene odnose med divjadjo, človekom in naravnim okoljem. Posebno pereč je vsekakor problem divjih prašičev. Na tem področju bo treba najbrž povečati selektivni lov, ki ga v primeru potrebe določajo državni in deželni zakoni.

Godina pravi, da bi bilo treba povečati (in finančno ustrezno stimulirati) električne ograje okrog kmetijskih zemljišč.

Harmonikarsko tekmovanje

»Fisa...armonie«

Ta konec tedna se vrača v Trst mednarodno harmonikarsko tekmovanje z dvema koncertoma »Fisa...armonie«. Natečaj, ki je namenjen koncertantom, harmonikarjem, komornim skupinam in harmonikarskim orkestrom, prirejata od leta 2003 kulturno društvo Altamarea in Glasbena matica v sodelovanju s harmonikarskim orkestrom GM Synthesis 4 in glasbenim združenjem Cluster.

Tekmovanje se bo začelo danes ob 8.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah in bo porazdeljeno v pet starostnih kategorij za soliste, v tri kategorije za harmonikarske komorne skupine in še v kategorijo za harmonikarske orkestre. Najbolj prestižna je vsekakor kategorija koncertantov, kjer se bodo tekmovalci pomerili v dveh krogih in prvouvrščeni bodo deležni tudi denarne nagrade. V nedeljo se bo tekmovanje nadaljevalo ob 9. uri z nastopom koncertantov, nato bodo na vrsti še komorne skupine in harmonikarski orkestri.

Pobudo bosta spremljala še dva koncerta v luteranski cerkvi v Trstu. Drevo bo celovečerni koncert lanskega zmagovalca tria Slo A3. Jutri, ob 18. uri, pa bo potekalo še slavnostno nagrajevanje udeležencev tekmovanja z nastopom prvouvrščeni.

Devin-Nabrežina: tečaj informatike

Občina Devin Nabrežina obvešča, da se vpisovanje na tečaje informatike, angleščine, slovenščine in nemščine, ki se bodo odvijali v Grudnovi hiši v Nabrežini, nadaljuje do 5. oktobra 2007. Vpisne pole in informacije dobite pri okencu urada za stike z javnostjo (brezplačna telefonska številka 800 00 22 91), v Grudnovi hiši v Nabrežini št. 158, od ponedeljka do petka 9-13, ob sredah in četrtek tudi 14-17.

Možnost zaposlitve

Uprava občine Dolina sporoča, da je razpisala javno selekcijo na podlagi naslovov in izpitov za kritje enega mesta s polnim delovnim urnikom za določen čas (18 mesecev) izvedenca v znanstveni stroki – D kategorija ekonomski položaj D1 – tehnični izvedenec. Pogoji za prijavitelje k selekciji: Univerzitetna diploma po prejšnji ureditvi iz geologije, biologije, naravoslovnih ved in okoljskih ved ali ena od sledečih specialističnih diplom v razredih 86/S – 6/S – 68/S – 82/S; znanje slovenskega jezika. Razpisi in obrazci za prošnjo so na razpolago v Tajništvu, tel. št. 040-8329242/240 e-mail: »personale-osebje@com-sandorligo-della-valle.regione.fvg.it« ter na spletni strani »www.sandorligo-dolina.it«. Rok za predstavitev prošnje zapade ob 13. uri, dne 10. oktobra, 2007.

Devetsto na Stadionu 1. maja

Abonmajska kampanja Slovenskega stalnega gledališča za sezono 2007/08 se odvija v gledališkem slogu, saj so produkcije iz prejšnjih sezon postale najbolj primerne nositeljice vabila k abonmaju. Uspešna monodrama Devetsto v izvedbi Janka Petrova in režiji Marka Sosiča gostuje v teh dneh po dvoranah slovenskih društev in bo prispla jutri ob 18. uri na Stadion 1. maja. Društvo Škamperle bo namreč ponudilo svojim članom in drugim obiskovalcem priljubljeno uspešnico, ki je nastala po tekstu italijanskega pisatelja Alessandra Barica. Ob isti priliki bo potekala tudi predstavitev letošnje abonmajske ponudbe z možnostjo vpisovanja abonmajev. Za vse, ki so že vpisali ali bodo vpisali abonma, bo vstopnina znašala 2 evra.

Ljubitelj žganih pijač

Agenti občinske policije so včeraj aretirali 61-letnega slovaškega državljanca A.J., ki je iz veletrgovine v Ul. Battisti odnesel kar sedem steklenic viskija, ne da bi jih plačal. Policija je prišla na klic enega od kupcev, potem ko je prodajalka prepoznala možakarja, saj se je bil s podobnimi podvigi že proslavil v preteklosti. Zdjaj se nahaja v koronejskem zaporu.

ŠKEDENJ - Jutri slovesno odprtje

Ljudski dom pomembna pridobitev in poklon Zori Perello

V poslopju bo sedež več organizacij - Glavni pobudniki obnove so člani Stranke komunistične preнове

Levo skupina zagnanih prostovoljcev v notranjosti doma, desno pa zunanost poslopja

KROMA

Po dolgih mesecih prostovoljnega dela, med katerimi so člani in prijatelji Stranke komunistične preнове delali tudi trinajst ur dnevno, bodo jutri v Škedenju slavnostno odprli nov Ljudski dom. Rdeča stavba, ki stoji sredi vasi, točneje na križišču med Škedenjsko ulico in Ulico Soncini, bo tako uradno odprla svoja vrata dejavnostim strankinega krožka Jure Canciani, a tudi drugim realnostim. V enonadstropni stavbi, ki bo nosila ime mlade antifašistke Zore Perello, se bo politika prepletala s kulturo, a tudi družabnostjo in razvedrilom. Skratka, nov Ljudski dom kot pomembna pridobitev za vse Škedenjce in Škedenjce.

Simpatizerji SKP so vse do zdajnjega delali, da bi ob jutrišnjem odprtju bilo vse nared. Ob malodane vseh urah dneva in večera so pleskali, postavljali police in drugo pohiš-

tvo, predvsem pa seveda čistili vse, kar so večmesečna prenovitvena dela pustila za sabo. Kako pa se je Stranka komunistične preнове sploh znašla v stavbi, ki se lahko ponaša z večstoletno tradicijo? V stavbi, v kateri so v 18. stoletju pekli kruh za francoske vojake in so jo pod fašizmom, ob Mussolinijevem obisku škedenjske železarne, prepletkali z rdečo barvo, okna uokvirili v belo, polkna pa v zeleno (samo za en dan so križišče tudi preimenovali v Piazza Gabriele D'Annunzio)? Nenazadnje v stavbi, v kateri so dolga leta prirajali pogreb škedenjskega pusta? SKP je v to »zgodovinsko« enonadstropno stavbo vstopila po letu 1998, ko je na levi prišlo do ločitve in je ob Komunistični prenovi nastala tudi Stranka italijanskih komunistov. Sobivanje v škedenjskem krožku Gramsci je postalo težko, SKP je ostala brez sedeža.

»Tovariši in tovarišice so se tekrat zbirali po raznih barjih. Ker so se zavedali pomena svojega sedeža, so naposled s prostovoljnimi delom preduredili pritlično skladišče, ki so jim ga je dali na razpolago gospodarji te stavbe. Bil je res skromen, komaj nekaj kvadratnih metrov, a v njem smo se nekaj let zbirali somišljeniki krožka Jure Canciani,« pojasnjuje njegov tajnik (sicer pa tudi občinski svetnik) Iztok Furlanič. Pred približno tremi leti so jim gospodarji predlagali odkup celotne stavbe, to pomeni tudi bližnjega bara in prostorov v prvem nadstropju. »V krožku se je seveda odprla debata, ali je primerno narediti tako velik korak. Ali smo ga sposobni finančno in časovno izpeljati.« Škedenjci so naposled predlagali investicijo pokrajinski federaciji, sledili so sestanki, debate, pogajanja z vsedržavnim vodstvom, skratka dolg

iter, ki pa je na koncu pripeljal do sklenitve kupoprodajne pogodbe. In začela so se dela. »Mislim, da smo okrog 90% del opravili s prostovoljnimi delom članov in prijateljev. Vsakdo je prispeval po svojih močeh, nekateri so nam podarili pohištvo in opremo. Ceneje najbrž ne bi mogli.«

V lepo prenovljeni stavbi bodo svoj prostor našle tudi druge, nestrankarske realnosti. »Potrudili se bomo, da bodo politične dejavnosti ločene od družabnih.« Tako bo v prvem nadstropju ponovno zaživelo društvo Pepi Falisca, ki je v preteklosti združevalo številne Škedenjce: na razpolago bodo prostori za kvartanje in druge družabne igre, domačin Silvio Ghirardi pa bo upravljal tudi društveni bar. »Nudili bomo domačo hrano in pijačo, vino iz Brd, Laško pivo, vsak dan pa tudi pravo tržaško malico: štokfiš v kozici, kalandrako, vampe, golaž, sardone,« je pojasnil bodoči upravitelj, »načrtujemo pa tudi tematske večere, med katerimi bi se kulinarika prepletala s spoznavanjem sosednjih in daljnih krajev.«

Stavba bo na voljo tudi društvom in skupinam, ki večkrat le s težavo najdejo prostor za svoje delovanje. Zaenkrat so si ga zagotovili vsedržavno partizansko združenje VZPI-ANPI, društvo Promemoria, združenje proti raku ANT. Furlanič je tudi pojasnil, da nov dom noče konkurirati z ostalima škedenjskima kulturnima središčema, ampak konstruktivno sodelovati z društvom Ivan Grbec in domom Jakoba Ukmarja.

Prava posebnost škedenjskega Ljudskega doma bo »ženska soba«, v kateri se bodo odvijale ženske obarvane dejavnosti, na primer predvajanje posebnih filmov, debate, a tudi »preprosto« popoldansko druženje. Soba bodo posvetili spominu na Bianco Furlan Kneip, ki je umrla lansko jesen. »Tovarišica Bianca je bila vsem pri srcu in je gotovo med najbolj za-

služnimi, da se je v Škedenju ohranil krožek SKP. Borila se je za ta Ljudski dom, doživela začetek prenovitvenih del, jutrišnjega odprtja pa žal ne. In tega nam je vsem najbolj žal ...« Bianca je bila tudi med tistimi, ki so se zavzeli, da bi dom poimenovali po Zori Perello, veliki antifašistki, ki je svoje otroštvo preživela v Škedenju (glej spodnji okvir). Njeno ime bilo aktualno že v času, ko so se v Škedenju odločali za poimenovanje slovenske osnovne šole: takrat je za nekaj pičlih glasov prevladalo ime Ivana Grbca. »Vemo, da so tudi ženske imele aktivno vlogo v osvobodilni borbi, zato smo se s poimenovanjem po Zori Perello želeli oddolžiti vsem mladim ženskam, ki so sodelovale v boju proti nacifašizmu.« Tudi zato bo slavnostna govornica na jutrišnjem odprtju senatorka Stranke komunistične preнове Lidia Menapace. Da bo škedenjski praznik res čim bolj rožnato obarvan...

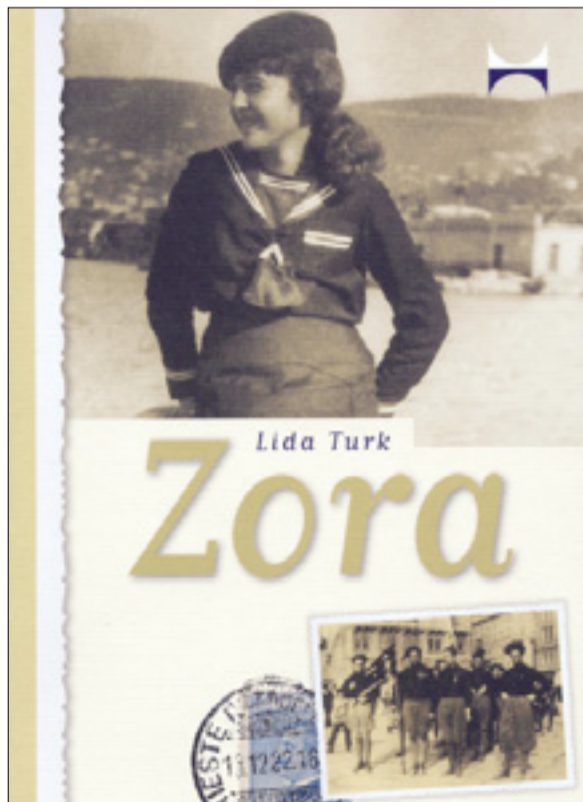
Pojlanka Dolhar

ZTT - Knjiga Lide Turk

Tenkočuten prikaz življenjske, borbene poti Zore Perello

Zora Perello je ime, ki ga je zadnja leta mogoče pogosto zaslediti. Za to nosi največjo zaslugi Lida Turk, skrbna zapisovalka pričevanj o tržaški polpretekli zgodovini in njenih protagonistih. Med slednjimi je bilo tudi veliko ženskih likov, ki ostajajo žal javnosti večkrat neznani. Lik Zore Perello pa je Lidi Turk uspelo iztrgati pozabi, saj je njeno kratko a razgibano življenjsko zgodbo opisala v knjigi Zora, ki je pred dvema letoma izšla pri Založništvu tržaškega tiska. V njej je avtorica s pomočjo zapiskov Zorine mame in pričevanj tistih, ki so Zoro poznali, zarisala obsežen portret ponosne tržaške antifašistke.

Zora Perello se je rodila 14. maja 1922 v Trstu, otroštvo pa preživela v Škedenju. Tu je odrasčala ob mami Pavli Kocjančič (iz Brkinov) in očetu Antoniu Perello, ki je v Trst prišel iz oddaljenega Reggio Calabrie: v Škedenju je Zora preživljala brezskrbno otroštvo, opazovala mamo-šiviljo pri delu, se učila klavirja pri učitelju Ivanu Grbcu. Po očetovem odhodu iz Trsta sta se z mamo preselili k Svetem Jakobu, Zora pa je spletla vrsto odnosov s tržaško mladino, ki je zaradi fašizma bila prisiljena delovati v ilegali. Spoznala je na primer Pina in Danico Tomažič, se približala skupini mladih komunistov, zaradi svojega antifašizma pa se kmalu znašla v tržaškem jezuitskem zaporu in bila internirana v bližino Macerate. Po vrnitvi v Trst se je ponovno posvetila ilegalnemu delu, ki ga je zaznamoval njen pogum, a tudi nova aretacija. Posebno sodišče v Rimu jo je leta 1942 obsodilo na trinajst let zapore, ki ga je do kapitulacije Italije (1943) preživela v Perugi. Ponoven povratek v Trst, nato vključitev v Osvobodilno fronto v Brkinih, poroka s komandirjem Albertom Godino-Vojom in poslednja vrnitev v Trst: vnoivična aretacija, mučenje v zloglasni Vili Triste in na se-

dežu Gestapa na Trgu Oberdan, internacija v Ravensbrueck. 21. februarja 1945, ko ji ni bilo še triindvajset let, jo je v tem nemškem koncentracijskem taborišču premagal tifus. (pd)

Slavnostno odprtje

Jutrišnje slavnostno odprtje novega Ljudskega doma Zora Perello se bo pričelo ob 15.30. Kulturni spored, ki se bo odvijal na križišču med Ulico Soncini in Škedenjsko ulico, bo sta izoblikovala Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič in

Ženski pevski zbor Ivan Grbec iz Škedenja. Predvideni so posegi senatorke Stranke komunistične preнове Lidie Menapace, vsedržavnega blagajnika SKP Sergia Boccadutrija in zgodovinarja Sandija Volka. Dostop z avtom bo prepovedan, zato organizatorji svetujejo prevoz z avtobusom številka 8. (pd)

GRADIŠČE - Parlamentarci Siniscalchi, Venier in Turigliatto vstopili v center CPT

Človeška stiska povezana z zakonsko nejasnostjo

Po ogledu prostorov so potrdili zahtevo, da naj se čimprej spremeni zakon Bossi-Fini

Eritrejka z devetmesečno hčerko in Egipčan z zlomljenima gležnjema

BUMBACA

GORICA - Semolič Izvajanje bo postopno

Soglasje za sklep odbora

Livio Semolič, goriški predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze in ob enem član paritetnega odbora za izvajanje zakonske zaščite Slovencev, opozarja, da je bil sklep paritetnega odbora deležen skoraj popolnega soglasja. Nanaša se namreč na sklep s seznamom občin, kjer bodo postavljena dvojezična znamenja in table.

»Odločitev, da bo paritetni odbor v tej prvi fazi izvajanja zakona 38/2001 upošteval zahteve posameznih občinskih uprav iz pokrajin Trst, Gorica in Videm, je dobila skoraj popolno soglasje njegovih članov. Kar zadeva Gorico, prav je poudariti, da nikakor nečemo getizirati slovenske narodne skupnosti v nekatere predmetne predele, v kolikor so Slovenci - kot sem tudi povedal med avdicijo goriškega župana Ettoreja Romolija - večina v nekaterih predelih in manjšina v drugih, zaščita pa je namenjena ravno slovenski manjšini,« pravi Semolič in pojasnjuje: »Paritetni odbor je torej izbral logiko postopnega izvajanja, ki je tudi pogoj za širše soglasje občanov.« V nadaljevanju Semolič opozarja, da pričakuje konstruktiven odnos goriške desne sredine, kar je bilo razbrati tudi iz Romolijevih izjav pred paritetnim odborom. »To bo lahko nov korak na poti ukinjanja ideološkega naboja v obravnavanju medetničnih odnosov in hkrati na poti ovrednotenja goriške večjezičnosti,« razlaga Semolič in zaključuje: »Mislim, da smo že vsi dozoreli prepričanje, da sta sožitje ter ovrednotenje sosedove kulture in jezika vrednota za celotno mestno skupnost in zmaga za Gorico tretjega tisočletja. S tem na zanižujem, da so na to temo še vedno različna stališča tako manjšini kot tudi med Italijani, povsem zavajajoče pa je posluševati izjave posamičnih organizacij in strank ter jih pripisovati celotni slovenski narodni skupnosti.« Tako je Semolič odgovoril tudi italijanskemu tisku, ki je strankarska stališča pripisal vsem Slovincem.

Življenjske zgodbe nezakonitih priseljencev so prevzele poslanko Komustične prenovne Sabino Siniscalchi, poslanca Stranke italijanskih komunistov Iacopa Veniera in senatorja Kritične levice Franca Turigliatta, ki so včeraj obiskali center za priseljence CPT v Gradišču. Parlamentarci, ki so jih med obiskom spremljali župan iz Gradišča Franco Tommasini, direktor centra Paolo Zotti in šef prefektovskega kabineta Giulio Scarabino, so se srečali s številnimi gosti strukture, ki so vsi po vrsti izrazili upanje, da bi čim prej dobili potrebne dokumente za bivanje v Italiji.

»Vsi vedo, da je v moji domovini vojna,« je povedal 20-letni Shonein Zohair in nadaljeval: »Iz Darfurja sem zbežal po puščavi, nato pa sem se vkrcal na ladjo in preplul Sredozemsko morje. Takoj ko sem stopil na italijanska tla, sem zaprosil za azil, vendar že 36 dni čakam, da iz pristojnih uradov odgovorijo na mojo prošnjo.« Tudi Dony Araya, 21-letna Eritrejka, je zbežala pred državljansko vojno. »Hočem živeti v miru in študirati v Italiji, ker v mo-

ji državi se ne da več živeti,« je Dony povedala parlamentarcem in jim pojasnila, da je po puščavi pešočila sedem dni, med potjo pa je tvegala, da bi umrla od žeje in lakote. Siniscalchijeva, Veniera in Turigliatta sta najbolj presunili pripovedi 18-letnega Karima Mohameda in mlade Eritrejke, ki je v centru z devetmesečno hčerko. Med zadnjimi neredi je punčka vdihnila solzivec, zato pa so jo prepeljali v goriško bolnišnico, kjer je preživela eno noč. »V Egipt se nočem vrniti, saj ne vem, katera bi tam lahko bila moja usoda,« je povedal Karim, ki je 30. avgusta skušal zbežati iz centra, vendar si je pri doskoku s pet metrov visokega obzidja zlomil oba gležnja. »Tokrat so mi kljub poškodbi, zaradi katere nisem mogel več bežati, nataknili lisice,« je povedal Karim.

Moški in ženske so v Gradišču nastanjeni v ločenih halah, ob tem pa so prisilci azila ločeni od priseljencev, ki jih morajo identificirati. Po mnenju Veniera se je odločitev o odprtju centra za identifikacijo znotraj strukture izkazala za neprimerno, saj je ločevanje raznih etničnih sku-

pin povzročila napetost in trenja med priseljenci. Turigliatto je napovedal, da bo v senatu vložil interpelanco, s katero bo zahteval pojasnila v zvezi s poskusi bega iz centra. »Neverjetno je, da so v Italiji - državi s priznano tradicijo na področju prava - še vedno tovrstne strukture. Vendar nisem optimist, saj tudi po parlamentarnih hodnikih slišim številne rasistično obarbane pogovore,« je poudaril Turigliatto, Siniscalchijeva pa je menila, da je treba čim prej sprejeti nov zakon o priseljenicah, centre CPT pa zapreti. »Zakon Bossi-Fini je vzrok vseh težav,« je poudarila Sabina Siniscalchi, podobno mnenje pa je izrazil tudi Venier. »Strukture, kot je ta v Gradišču, ne prinašajo nobene koristi in ne zagotavljajo varnosti,« je poudaril.

V Gradišču je trenutno 161 priseljencev v centru CPT, v sprejemnem centru, ki ga gostje lahko zapustijo med 8. in 20. uro, pa jih je 110. Od 25. junija do današnjih dni so gostili 911 priseljencev. Včeraj strukture ni obiskal deželni svetnik Alessandro Metz, ki ni imel dovoljenja za vstop. (dr)

NOVA GORICA - Šesti Škrabčevi dnevi

Učenje slovenskega jezika zapostavljeno

V Obrtnem domu so včeraj slavnostno odprli šeste Škrabčeve dneve, ki vrednotijo delo jezikoslovca p. Stanislava Škrabca. Strokovni vodja znanstvenega simpozija Jože Toporišič je letos izbral zahtevno temo. Sluša telji spoznavajo Škrabčeve zapise o narečjih, ki ne razbijajo edinosti slovenskega naroda in knjižnega jezika, temveč ga bogatijo. Na temo Škrabčeve naglasne teorije slovenskega knjižnega jezika in slovenskega narečja se je odzvalo manj znanstvenikov oz. predavateljev kot prejšnja leta, zato je letos simpozij krajši.

Viktor Papež, provincial slovenske frančiškanske province Sv. Križa, kamor spada tudi kostanjeviški samostan, je poudaril, da simpozij odkriva bogato Škrabčevo dediščino. Župan Mirko Brulc, ki je tudi med pokrovitelji simpozija, pa je delo p. Škrabca označil za ustvarjalno in plemenito, saj je s svojim 40-letnim bivanjem na Kostanjevici tudi mestu pustil neizbrisljiv pečat. Prisotne je pozdravili še predsednik Slavističnega društva Slovenije Miran Košuta, ki je, kakor je povedal, še posebno zadovoljen s takšnimi pobudami, saj se v tem času slovenski jezik in učenje le-tega za-

NOVA GORICA - Šesti Škrabčevi dnevi

Učenje slovenskega jezika zapostavljeno

MIRAN KOŠUTA

FOTO KROMA

postavlja. Omenil je zmanjšanje števila ur slovenskega jezika v slovenskih poklicnih šolah in ukinitve tekmovanja za Cankarjevo priznanje. P. Nikolaj Žvokelj, prvi predsednik organizacijskega odbora Škrabčevih dnevov, pa je izrazil zadovoljstvo, da poteka simpozij na slovenski zahodni meji, kjer se govori edino še o igralnicah. V znanstveno srečanje je uvedel Toporišič, ki ga je sam začel s temo Moščanski naglas v primeri s Škrabčevim knjižnim jezikom. Vsako leto po simpoziju nastane tudi zbornik, ki zajame predavanja, dopolnjena s strokovnimi predlogi, in predstavlja dragoceno strokovno literaturo. (sj)

FARA - Nesreča ob vstopu v hitro cesto

Zaročenca trčila

Ona je vozila njegov avtomobil, on pa njen novi motor

44-letna S.L.E. iz Ferrare je v Gorici kupila motor BMW, vendar se z njim zaradi zahtevnosti poti ni upala do doma. Na pomoč ji je priskočil zaročenec, 42-letni C.C., ki ji je zagotovil, da se bo brez večjih težav z motorjem peljal iz Gorice v Ferraro. Zaročenca sta se tako včeraj zjutraj iz Romagne odpravila proti Goriški. Moški je vozil svoj avtomobil znamke Mercedes, ki naj bi ga nato na poti proti domu upravljal ženska. Potem ko sta pri prodajalcu motorja opravila vse potrebne formalnosti, sta odpravila proti domu. Ženska je vozila po Majnicah zaročenčev avtomobil, moški pa ji je sledil z njenim novim motorjem. Vse je teklo kot po dogovoru do Fare, kjer je ženska zavila proti hitri cesti, moški pa je spregledal njeno zavijanje in z motorjem silovito v trčil v zadnji del avtomobila. 42-letnika je vrglo čez vozilo, po nekaj metrih »leta« pa je obležal sredi cestišča. Na kraju so posredovali policisti, gasilci, ki so očistili oljnate madeže na cesti, in osebje prve pomoči, ki je moškega prepeljalo v goriško bolnišnico z zlomljeno nogo. Novi motor je verjetno za odpad, kdo je pravzaprav odgovoren za nesrečo, pa se bosta morala zaročenca šele dogovoriti.

Tržič zavrnil deželni načrt

Občinski svet v Tržiču je s transverzalnimi soglasjem, kakršnemu smo bil redko priča, izrazil nasprotovanje deželni načrtu, da spoji goriško in tržaško zdravstveno podjetje. Do takšnega sklepa so prišli po zasedanju, ki je bilo namenjeno izključno temu vprašanju in ki se ga je udeležil pristojni deželni odbornik Enzo Beltrame. Ne odklanjajo reforme zdravstva, so povedali v Tržiču, če je res njen namen nuditi boljše storitve (ne pa varčevati), vendar so ocenili, da kljub odbornikovim zagotovilom ni jamstev za ohranitev dobre ravni tržaškega zdravstva in da reforma oškoduje Goriško.

HIT zaprl igralnico

Družba HIT je do nadaljnjega zaprla igralnico v hotelu Maestral v Budvi, s katerim sicer upravlja odvisna družba HIT Montenegro. Kot poudarjajo v novogoriški igralniški družbi, trenutne razmere v Pržnem gostom in zaposlenim v igralnici ne zagotavljajo varnosti ter ne omogočajo dolgoročne normalizacije poslovanja in zagotavljanja ustreznih delovnih pogojev.

Zorgniotti v državnem vrhu

Oscar Zorgniotti iz goriške zveze trgovcev ASCOM je bil imenovan v ožji odbor državne zveze FederMotorrizzazione. »Državni vrh očitno ceni delo goriške zveze Concommercio,« so ocenili pri ASCOM-u.

Zapornice na Kostanjevici

Območni odbor aktivistk OF, novogoriška koordinacija zveze borcev in krajevna skupnost Nova Gorica prirejajo danes ob 15. uri na Kostanjevici nad Novo Gorico spominski slovesnost ob 65-letnici tamkajšnjih ženskih zaporov. Za to priložnost so izdali posebno brošuro z imeni zapornic.

Čistilna akcija na plaži

Legambiente ter občini Tržič in Štarančan sta za danes priredili čistilno akcijo na plaži Marine Julia; zbirališče bo ob 9. uri pri informativni točki Legambiente na stopnišču Marine Julie.

Assirellijeva razstava

V centru Cerido v Fiumicellu bodo danes ob 18. uri odprli razstavo posnetkov pokojnega goriškega fotografa Giuseppeja Assirellija. Kot poudarjajo pobudniki, je to izjemna priložnost za ogled Assirellijevih del, saj gre za fotografa deželnega in državnega pomena, ki je v 30-letni karieri dosegel okrog 400 nagrad in priznanj.

Bankitalia odhaja

Italijanska centralna banka bo zaprla goriški sedež v ulici Codelli. Vest, da se je Bankitalia lotila notranje reforme, so včeraj spet potrdili v Rimu. Po novem bo njena razpredenost temeljila na deželni ureditvi, kar pomeni, da bodo deželne sedeže okrepili, periferne pa ukiniti. Povedali so, da zapirajo podružnice z omejeno dejavnostjo, ob Gorici, kjer je zaposlenih okrog 30 oseb, pa ukrep zadeva še mesta Alessandria, Asti, Belluno, Benevento, Brindisi, Chieti, Cremona, Enna, Ferrara, Frosinone, Gorizia, Imperia, Isernia, Lucca, Macerata, Mantova, Massa, Matera, Modena, Nuoro, Oristano, Parma, Pavia, Pistoia, Portofino, Ravenna, Rieti, Rovigo, Savona, Siracusa, Teramo, Terni, Vercelli. Odhod banke postavlja vprašanje, čemu bo namenjena palača v ulici Codelli, potem ko je Bankitalia napovedala, da bo opuščene nepremičnine prodala.

GORICA - Dan raziskovalcev v avditoriju slovenskega višješolskega središča

Z znanstvenim pristopom odločno proti nasilju

Slovenski raziskovalni inštitut podelil nagrade za diplomski in podiplomski študij

Dijakinje predstavljajo izsledke raziskave (levo) pred natrpano dvorano šolskega središča (desno)

BUMBACA

Z raziskovalno nalogo so dijaki tretjega razreda družboslovnega liceja Simon Gregorčič spoznali razne oblike nasilja in njihovo razširjenost med mladimi. Z anketo, ki so jo izvedli med sovrtniki humanističnega in tehničnega pola, so ugotovili, da je nasilje med slovenskimi višješolci malo razširjeno, ne glede na to pa so poudarili, da je sleherno nasilno dejanje

odveč.

Nalogo so dijaki izpeljali na pobudo in pod strokovnim vodstvom Slovenskega raziskovalnega inštituta SLORI, glavne izsledke pa so svojim sošolcem predstavili včeraj dopoldne v šolskem avditoriju. V imenu Slovenskega raziskovalnega inštituta je višješolce nagovoril ravnatelj Emidij Sussi, zatem pa so predstavili

izsledke raziskave. Z anketiranjem dvestotridesetih dijakov so mladi družboslovci ugotovili, da je v šolskem centru nasilje malo razširjeno, sicer pa se najbolj pogosto pojavlja verbalno nasilje, do nasilnih dejanj pa prihaja tudi med fanti. »Fantje povzročajo nasilje zaradi izkazovanja moči, dekleta pa zaradi nevoščljivosti,« so povedali dijaki in pojasnili, da ob prisostvovanje na

silnemu dejanju večina anketiranih nima posebnih občutkov, odnos do povzročitelja pa se po dogodku ne spremeni. »Namen naloge je bil predstaviti dijakom, kako dejansko poteka raziskovalna dejavnost,« je pojasnila raziskovalka SLORI-ja Norina Bogatec, ki je bila mentorica projekta. Poleg nje sta pri projektu sodelovala mladi raziskovalec Fabio Vižintin in profesorica na družboslovnem liceju Sara Semec, ki je poudarila, da so dijaki pobliže spoznali, kako se družbeni pojav raziskuje z znanstvenim pristopom.

Predstavitve raziskave je bila vključena v Dan raziskovalcev, v okviru katerega je SLORI v popoldanskih urah priredil tudi okroglo mizo o perspektivah raziskovalnega delovanja na Goriškem, na kateri sta spregovorila predsednik SSO za Goriško Janez Povše in predsednik Slovika Boris Peric. Še pred tem so SLORI-jevi raziskovalci Devan Jagodic, Maja Mezgec, Suzana Pertot, Norina Bogatec in Zaira Vidali predstavili glavne izsledke svojih zadnjih raziskav. Popoldan se je pričel s podelitvijo nagrad SLORI-jevega razpisa za diplomski in podiplomski študij za leto 2007. Nagrajeni so bili Stefano Pericoli, ki je na fakulteti za tuje jezike in književnost Videmske univerze zagovarjal disertacijo o slovenskem narečju Beneških dolin, Anja Štrekelj, ki je na pedagoški fakulteti univerze v Ljubljani zaključila študij z raziskovalno nalogo o dvojezičnih učencih in učnih težavah pri branju in pisanju, in Irene Obreza, ki je na fakulteti za jezike in filozofijo Tržaške univerze diplomsko nalogo posvetila slovenskemu jeziku v Italiji in njegovi šolski terminologiji. (dr)

GORICA - Dela Karla Pečka na ogled v centru Lojze Bratuž

Slikar in vizionar

Gre za retrospektivo svojevrstnega in že štiri desetletja družbeno angažiranega slovenskega likovnika

Ritem, oblika, magična barva in harmonija. »To so absolutne zakonitosti mojega slikarstva,« je na sredinem odprtju razstave svojih del v galerijskih prostorih Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici povedal Karel Pečko, akademski slikar, galerist, muzealec, pedagog in vsestranski kulturni delavec, rojen leta 1920 v Vuhredu ob Dravi. Na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani je diplomiral leta 1954, istega leta se je zaposlil kot likovni pedagog v Slovenj Gradcu in skupaj s t.i. neformalno »akademsko skupino« začel razmišljati, kako bi okolje kulturno razgibal. Prirejali so predavanja Likovni razgledi in vabili ugledne umetnostne zgodovinarje, arhitekte in druge strokovnjake. Cilj odmevnih srečanj je bil izobraziti ljudi in jim približati sodobno umetnost. Neformalni vodja vsega dogajanja je bil prav Pečko, ki je leta 1956 prevzel vodenje galerije. Za dosežke v muzealstvu je leta 1981 prejel Valvasorjevo nagrado. Leta 1996 je bil odlikovan s srebrnim častnim znakom Republike Slovenije, v istem letu je bila tudi ustanovljena Fundacija Karla Pečka, katere glavni namen je štipendiranje študentov umetnosti in humanistike. Od leta 1989 je Pečko častni občan Slovenj Gradca, saj je s svojo družbeno in umetniško angažiranostjo odločilno zaznamoval tamkajšnje dogajanje, kjer je še vedno dejaven. S slikarjem je povezana tudi galerija, katere program je bil pod njegovim štiridesetletnim vodstvom odprt tudi mednarodnemu sodelovanju.

Prikaz umetnikovega ustvarjanja v zadnjih petih desetletjih je sedaj na ogled v centru Bratuž. Po pozdravu njegove predsednice Franke Žgavec in po glasbeni točki, ki sta jo na odprtju izvedla oboist Matija Faganel in pianistka Neva Klanjšček, je direktorica Koroške galerije likovnih umetnosti iz Slovenj Gradca Milena Zlatar povedala, da je Pečko muzikaličen slikar, umetnik nasprotij, ravnotežij in harmonije. Doživel je svojevrsten razvoj v iskanju lastnega izraza in prepoznavnosti, ki jo je

Na odprtju (z leve) Karel Pečko, Franke Žgavec in Milena Zlatar

FOTO L.K.

v 70. letih prejšnjega stoletja našel v motivu Uršlje gore: to je »njegova velika ljubezen«, ki velja za vodilni motiv v njegovem slikarstvu. V številnih upodobitvah vidimo »metamorfozo iz gore v žensko in iz ženske v goro,« je povedala Milena Zlatar. Pečko je vseskozi gojil tudi risbo: »Tudi v njej je vidna njegova vizualna poetika: je namreč romantičen, magičen in fantastičen.« Moto Giorgia De Chirica »In kaj naj ljubim, če ne skrivnosti?«, ki so ga prireditelji izbrali za naslov goriške razstave, bi lahko veljal tudi za Pečka, je še povedala umetnostna zgodovinarica, ki ji je Pečko mentor, saj je za njim ona prevzela vodenje galerije. Slikar tudi močno abstrahira, je pristavila, toda vedno zaslutimo predmetnost. Upal si je biti vizionar kot galerist, pa tudi kot slikar. Uršlja gora, koroške vasice in domačije so na neki način ovite v sanje, take, kakršne jih slika umetnik. »Pridite pogledat,« je dodala Milena Zlatar:

»Bolje je enkrat videti kot tisočkrat štati!«

Goriško razstavo, ki bo na ogled do 14. oktobra od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro, je organiziral center Bratuž v sodelovanju s prireditelji mednarodnega festivala Kogojevi dnevi iz Kanala ob Soči. Lepega rezultata tega »uspešnega sodelovanja« se je v imenu organizatorjev festivala javno razveselila kanalska podžupanja Milica Zimic, ki je poudarila, da je Pečko na tak način združil Korošce in Primorce. Na koncu je spregovoril še sam avtor, ki je pohvalil smotrno postavitev razstave po enotah in tehnikah. »To je majhna retrospektiva. Če bi sam odločal,« je rekel, »bi prišel samo z Uršljo goro, v katero sem se zagnal.« Življenje je ritem, glasba tudi, zato išče ritem tudi v slikanju. Rad ima obliko, saj o sebi pravi, da ni impresionist. Rad imam tudi risbo, ki je »abeceda slikarstva«, pa tudi grafiko, »ki je komunikativna.«

PEVMA

»Vstopimo v podjetje, ki upravlja z jezom«

»Izgradnja novega jezua na Soči pri Pevmi naj bi stala od 20 do 25 milijonov evrov. Ali ne bi bilo bolje za veliko nižjo vsoto denarja postati delničar slovenske družbe, ki upravlja s solkanskim jezom?« pravi predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta in dodaja mnenje, da je težave z nihanjem vodostaja reke Soče treba reševati s pogajanjem in z dogovorom s slovensko stranjo, še najbolje pa bi bilo neposredno vstopiti v podjetje, ki odloča, koliko vode spuščajo skozi zapornice solkanskega jezua. Gherghetta je ob tem pojasnil, da njegova izvajanja zaenkrat temeljijo le na informacijah, ki jih je zbral preko sredstev javnega obveščanja. »Dolejši nisem še dobil v roke nikakršnega projekta novega jezua pri Pevmi, o njem pa sem slišal izključno, ker je delni odbornik Enzo Marsilio odgovoril na svetniško vprašanje v zvezi z načrtovanjem posega,« je povedal Gherghetta, ki kljub odklonilni drži pokrajine do jezua ni hotel izreči udarnejših besed v pričakovanju na podrobnejše informacije.

Gherghettovo ime je skočilo v ospredje tudi ob robu včerajšnje ustanovitve skupščine furlanskih pokrajin. Telo, ki naj bi v začetni fazi koordiniral posege v cestno infrastrukturo ter na področju okolja in kulture, sta včeraj ustanovili videmska in pordenonska pokrajina, njuna predsednika Marzio Strassoldo in Elio De Anna pa sta dogovor podpisala na mostu čez Tilment med krajema Ragogna in Pinzano. Po mnenju Gherghette gre za predvilitno potezo, če se kaka občina goriške pokrajine zeli odcepiti, pa to lahko stori na podlagi deželnega zakona z referendumom. Predsednika videmske in pordenonske pokrajine sta včeraj povedala, da se zavzemata za spremembo statuta, ki bi omogočila posameznim občinam goriške pokrajine pristop k furlanski skupščini. Po besedah Strassolda se je za vstop v skupščino že zanimala goriška občina, o tem pa naj bi razmišljale tudi nekatere druge občine. De Anna je k temu še dodal, da bi bilo vredno skupščino razširiti tudi na območje Portugurara. Na včerajšnji slovesnosti, ki se je začela z italijansko himno, zaključila pa z zdravico obeh predsednikov v furlanščini, ni bil prisoten noben predstavnik dežele. (dr)

GORICA - Sprožili nabirko podpisov

Pokrajina noče gensko spremenjenih rastlin

»Goriška pokrajina je odločno proti gensko spremenjenim organizmom. Če predsednik deželne vlade Riccardo Illy razmišlja drugače, naj svojo kavo prodaja z napisom "gensko spremenjena kava".« Tako je včeraj ne brez polemične osti poudaril predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, ki je skupaj s pokrajinsko odbornico Maro Černic podprl državno kampanjo z nabirko podpisov, s katero organizacije kmetovalcev in združenja potrošnikov izražajo svoje odločno nasprotovanje uvedbi gensko spremenjenih rastlin.

»V življenju je treba biti dosledni. Če bodo deželni svetniki prižgali zeleno luč gensko spremenjenim rastlinam, bo morala biti v deželni menzi tudi hrana gensko spremenjena,« je še poudaril Gherghetta, ob njem in Čerņičevi pa so med včerajšnjo predstavitev državnih nabirke podpisov svoje nasprotovanje gensko spremenjenim organizmom izrekli tudi predstavniki zvez WWF, FOCSIV, Federconsumatori in ADOC ter stanovskih organizacij kmetovalcev

ENRICO GHERGHETTA

BUMBACA

CIA in Coldiretti. Peticijo proti gensko spremenjenim organizmom bodo lahko občani podpisali ob stojnicah, ki so jih postavili v Gorici v okviru prireditve Okusi ob meji, so povedali predstavniki organizacij kmetovalcev, Gherghetta pa je napovedal, da bo dokument mogoče podpisati tudi na goriški pokrajini. Pobudniki peticije pričakujejo, da bodo do 15. novembra po vsej Italiji zbrali tri milijone podpisov, saj po njihovih besedah osemdeset odstotkov Italijanov nasprotuje uvedbi gensko spremenjenih rastlin. (dr)

PODNEBJE - Na srečanju ministrov 16 držav, ki proizvedejo 90% toplogrednih plinov

Bush spet zavrnil obvezno omejevanje škodljivih emisij

Prioriteta zanj ostaja gospodarska rast - Decembra v Baliju svetovna konferenca

WASHINGTON - Ameriški predsednik George Bush je včeraj ob koncu dvodnevnega srečanja o podnebnih spremembah v Washingtonu ponovil nasprotovanje določitvi za države zavezujočih omejitev izpustov toplogrednih plinov ter pozval k sklici vrhunškega srečanja o tem vprašanju do sredine naslednjega leta, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Do takrat naj bi se namreč države največje proizvajalke toplogrednih plinov dokončno dogovorile o skupnem cilju za zmanjšanje teh okolju nevarnih emisij.

V govoru pred ministri 16 držav, ki skupaj proizvedejo kar 90 odstotkov vseh toplogrednih plinov na svetu, je Bush po pisanju AFP sicer predstavil le malo utemeljenih argumentov, zakaj nasprotuje ukrepom, ki jih v boju proti podnebnim spremembam predlagajo Združeni narodi. »Naše vodilno načelo je jasno. Svet moramo voditi v smeri zmanjševanja izpustov toplogrednih plinov in to moramo storiti na način, ki ne bo spodkopaval gospodarske rasti ali državam preprečeval doseganja večje blaginje za njihove prebivalce,« je poudaril ameriški predsednik.

Ob tem je ponovil svoje nasprotovanje določanju zavezujočih omejitev glede izpustov toplogrednih plinov, ki jih na primer uvaja Kjotski protokol, ter poudaril, da mora imeti vsaka država pravico, da se sama odloči, katera kombinacija orodij in tehnologij v boju proti podnebnim spremembam je zanjo najbolj primerna.

Evropske države in glavnina vodilnih klimatologov z veliko pozornostjo in skepsjo spremljajo poskuse Washingtona, da bi uveljavil svojo hitrejšo, enostavnejšo, a hkrati precej manj ambiciozno alternativo procesu v okviru Združenih narodov. Bush je sicer danes znova zadržal, da Združene države Amerike grožnja podnebnih sprememb jemljejo resno, in obljubil, da si bodo postavile »dolgoročen cilj za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov«.

Na srečanju v Washingtonu so sodelovali ministri ZDA, Kanade, Avstralije, Velike Britanije, Francije, Nemčije, Italije, Rusije, Kitajske, Indije, Indonezije, Japonske, Južne Koreje, Brazilije, Mehike in Južnoafriške republike, poroča AFP. Prisotni so bili tudi predstavniki Portugal-

George Bush med včerajšnjo tiskovno konferenco

ANSA

ske kot trenutno predsedujoče EU, Evropske komisije in Okvirne konvencije ZN o podnebnih spremembah (UNFCCC).

Pred tem je v ponedeljek ob robu 62. zasedanja Generalne skupščine ZN v New Yorku potekal doslej najštevilnejši vrh o podnebnih spremembah, ki so se ga udeležili predstavniki kakih 150 držav, med njimi več kot 80 šefov vlad in držav. Busha med njimi ni bilo. Ponedeljkov vrh je temeljil na pobudi generalnega sekretarja ZN Ban Ki Moona za razpravo v smeri novega globalnega sporazuma o podnebnih spremembah, ki bo po letu 2012 nadomestil Kjotski protokol.

Tako ponedeljkov vrh kot ministrsko srečanje v Washingtonu naj bi postavila temelje za konferenco na Baliju decembra letos, kjer se bodo začela formalna posvetovanja. V Indoneziji se bodo zbrale države pogodbenice UNFCCC, v okviru katere je leta 1997 nastal tudi Kjotski protokol.

Kjotski protokol proti segrevanju ozračja, ki od bogatih držav zahteva zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov, kot je ogljikov dioksid, bo prenehal veljati leta 2012. ZDA so Kjotskemu protokolu izrekle slovo na začetku Bushevega prvega mandata. (STA)

MJANMAR - Ob nasilju vojaškega režima Na pobudo EU se bo zbral Svet za človekove pravice

ŽENEVA - Svet ZN za človekove pravice se bo naslednji teden, predvidoma v torek, sestel na izrednem zasedanju o razmerah v Mjanmaru, je včeraj sporočil predsedujoči svetu, Rumun Doru Costea. Kot je medtem pojasnil veleposlanik Portugalske kot trenutno predsedujoče Evropski uniji pri ZN Francisco Esteves, je sklic izredne seje zahtevala EU, ki je zaradi dogajanja v Mjanmaru »globoko zaskrbljena«. Prošnjo za sklic izrednega zasedanja je podprlo 53 držav, med njimi ZDA, od tega 17 članic sicer 47-članskega Sveta za človekove pravice. S tem je bil izpolnjen pogoj, da mora k sklicu izredne seje sveta pozvati vsaj tretjina njegovih članic.

Kot poroča francoska tiskovna agencija AFP, naj bi v Ženevi sedaj že potekali neformalni pogovori, na katerih naj bi dosegli dogovor o resoluciji glede spoštovanja človekovih pravic v Mjanmaru, ki bi jo nato uradno sprejeli na izrednem zasedanju. To bo prvo

izredno zasedanje tega najvišjega organa ZN za človekove pravice od decembra lani, ko se je svet nujno sestel zaradi krize v sudanski pokrajini Darfur.

S slovenskega zunanjega ministrstva so pred tem sporočili, da je Slovenija danes na Svetu za človekove pravice v imenu EU in s podporo držav vseh regionalnih skupin zahtevala sklic izrednega zasedanja sveta. Kot so ob tem zapisali, Slovenija ostro obsoja nasilne ukrepe mjanmarskih oblasti proti miroljubnim demonstrantom in globoko obžaluje smrtne žrtve med prebivalci.

Razmere v Mjanmaru so se v zadnjih dneh močno zaostrile, potem ko je tamkajšnja vojaška hunta protestnike, med katerimi je bila večina menihov, skušala utišati s silo. Protestnike so pretepali in nanje tudi streljali, v nasilju pa je bilo po zadnjih podatkih ubitih najmanj 13 ljudi, več kot sto ranjenih, številne menihe in ostale protestnike pa so aretirali. (STA)

HRVAŠKA Protest zaradi razsodbe v Haagu

ZAGREB - Hrvaški premier Ivo Sanader je včeraj poslal protestno pismo generalnemu sekretarju Združenih narodov Ban Ki Moonu, v katerem je med drugim ocenil, da je bila četrtkova razsodba Mednarodnega sodišča za vojne zločine na sojenju t.i. vukovarski trojki za pokol na Ovčari pri Vukovarju leta 1991 »sramotna« in »postavlja pod vprašaj nepristranskost in pravičnost haaškega sodišča«. Napovedal je, da bo Hrvaška o tem obvestila tudi Generalno skupščino ZN in Varnostni svet ZN. »Nastopil je čas, da se resno preverijo vsa področja delovanja haaškega sodišča, še posebej v kontekstu njegove neuspešnosti, da bi uravnoteženo, enakomerno in nepristransko služil pravici,« je v pismu, ki ga je v celoti objavila hrvaška tiskovna agencija Hina, zapisal Sanader.

Kot je dodal, so razsodbe Haaga v »dejanskem razkoraku z zgodovinskimi dejstvi zločinov«. Nepristranskost, pravičnost in izogibanje kakršnimkoli predsodkom morajo biti temeljna načela haaškega sodišča, ki pa jih sodišče v četrtletni doseglo, je še zapisal Sanader. Ocenil je, da je haaška razsodba izjemno pomembna za prihodnost mednarodnega prava.

Hrvaški premier se v pismu sprašuje, ali je izpolnjen cilj haaškega sodišča, ki je bilo oblikovano izključno za kazenski pregon oseb, odgovornih za resne kršitve mednarodnega humanitarnega prava, storjene na območju nekdanje Jugoslavije. Spomnil je, da je Hrvaška ena od ustanovnih članic haaškega sodišča in da je hrvaška vlada izpolnila vse haaške obveznosti. Dodal je, da sta Vukovar in Ovčara, poleg Srebrenice in Sarajeva, mednarodno znana simbola vojne in uničenja.

Javnost na Hrvaškem je osupla in razočarana zaradi četrtkove razsodbe haaškega sodišča, ki je nekdanja poveljnika JLA Mileta Mrkšića in Veselina Šlijančanina sicer spoznalo za kriva za zločine na območju Vukovarja jeseni 1991, vendar jih je obsodilo le na 20 oziroma pet let zapor, Miroslava Radića pa je oprostito. Prebivalci Vukovarja so se v sredo zvečer zbrali na Ovčari na mirnem protestu, včeraj se je na osrednjem zagrebškem trgu bana Josipa Jelačića zbralo kakšnih 200 protestnikov, ki so tudi mirno izražali nezadovoljstvo zaradi razsodbe haaškega sodišča.

Hrvaška namerava svoja stališča o sicer prvostopenjski haaški razsodbi predstaviti na razpravi Generalne skupščine ZN in v Varnostnem svetu, je zapisal Sanader. Od Ban Ki Moona je še zahteval, naj z vsebino njegovega pisma nujno seznanijo države članice ZN. (STA)

UKRAJINA - Relativno prednost naj bi imela Stranka regij premiera Viktorja Janukoviča

Na jutrišnjih parlamentarnih volitvah stari obrazi in stare delitve, ki bodo težko premostili nastalo krizo

KIJEV - Ukrajinci se bodo to nedeljo že četrtrič v treh letih odpravili na volitve, ki pa po napovedih poznalvalcev tamkajšnjih razmer ne bodo prinesle rešitve politične krize.

Javnomenjske raziskave največ glasov na volitvah v 450-članski enodomni parlament, med 32 in 40 odstotki, napovedujejo Stranki regij premiera Viktorja Janukoviča, glavni opozicijski Blok Julije Timošenko pa naj bi dobil med 20 in 30 odstotki glasov. Na tretje mesto se bo po napovedih uvrstila stranka predsednika Viktorja Juščenko.

Ukrajino je spomladi pretresala najhujša notranjopolitična kriza po oranžni revoluciji leta 2004, ki je izbruhnila v začetku aprila, ko je predsednik Juščenko razpustil parlament in razpisal predčasne volitve, večina v verhovni radi, zvesta premieru Janukoviču, pa se je temu uprla. Po več tednih protestov in napetosti, ki so državo pripeljali na rob državljanske

vojne, sta se predsednik in premier vendarle dogovorila za razpis predčasnih volitev.

Koalicija pod vodstvom Janukovičeve Stranke regij je na oblasti od maja 2006. Od takrat je največ energije posvečala državnim pomočim težki industriji, izboljšanju odnosov z Rusijo in zmanjšanju vpliva izvršne oblasti v korist parlamenta. Strankin najmočnejši adut je cvetoče gospodarstvo, ki je po zaslugi izvoza, zlasti jekla, proizvodov kemične industrije in žita, v tem letu zrastle za več kot sedem odstotkov. Na kandidadni listi Janukovičeve stranke, ki ima največ privrženecv na rusko govorečem industrijskem vzhodu in jugu države, je tudi jeklarski mogotec Rinat Ahmetov, najbogatejši Ukrajinec in 214. na Forbesovem seznamu najbogatejših Zemljanov.

Program Stranke regij se od prejšnjih volitev ni bistveno spremenil. Še naprej obljublja povečanje

pokojnini in štipendij, strokovno vodenje vlade, vzdržno gospodarsko rast in referendum o vprašanju, ali naj tudi ruščina postane uradni jezik v 47-milijonski Ukrajini, kjer živi osem milijonska ruska manjšina.

Najtrši nasprotnik Stranke regij je blok opozicijske voditeljice Julije Timošenko. Program njene stranke zveni privlačno, a je po mnenju analitikov težko izvedljiv. Timošenkova namreč obljublja, da bo zaprla podkupljive uradnike, preklicala sporno prodajo državne industrije in Ukrajino spremenila v visokotehnološko državo s poceni delovno silo po vzoru Kitajske in Malezije. Prednost Timošenkove pred Stranko regij je, da lahko kritizira nesposobnost vlade. Njen običajen odgovor na Janukovičev hvaljenje o izjemni gospodarski rasti je: »Številka o rasti BDP ne morete spraviti v svoj žep.«

Tretja največja stranka v državi Naša Ukrajina predsednika Juščenko,

ki je bila nekoč v prvih vrstah oranžne revolucije, preživlja težke čase. Njeni voditelji so vpleteni v številne korupcijske škandale, Juščenko pa je zaradi vse večjega vpliva parlamenta pod vodstvom Stranke regij postal še drugi najmočnejši politik v državi za premierom Janukovičem. Stranka je izgubila tudi precej poslancev na račun prebegov v Stranko regij ali Blok Timošenkove. Naša Ukrajina se podobno kot na prejšnjih volitvah zavzema za tržne reforme, vladno podporo majhnim podjetjem, tesnejše odnose z Evropsko unijo in vstop v zvezo Nato. Medtem ko je bila pred tremi leti Juščenkova stranka najmočnejša politična sila v državi, si lahko na tokratnih volitvah obeta okoli 20 odstotkov glasov.

Triodstotni prag za vstop v verhovno rado bi utegnili doseči tudi komunisti in socialisti. Po javnomnenjskih raziskavah bi z malo sreče lahko vsaka od teh dveh strank dobila od

štiri do pet odstotkov glasov. Poznavalci sicer opozarjajo, da bi jima lahko volivci obrnili hrbet, saj sta v prejšnjem klubu obe vstopili v koalicijo s Stranko regij, ki velja za pribelžališče ukrajinskih tajkunov, to pa se ne sklada s prepričanjem volivcev teh dveh strank.

Opazovalci napovedujejo, da volitve ukrajinski politiki ne bodo prinesle stabilnosti, saj se bo po njih politična trgovina obe vstopila - z istimi strankami, s približno istimi razmerji v parlamentu kot v prejšnjem sklicu. Po napovedih bo volilna udeležba presegla 70 odstotkov, volitve pa bodo spremljali domači in tuji opazovalci, ki napovedujejo, da bo glasovanje svobodno in pošteno.

Za glasove 37 milijonov volilnih upravičencev se bo potegovalo 4857 kandidatov. Vrata 34.000 volišč bodo odprta od 6. do 21. ure po srednjeevropskem času.

Jure Kos (STA)

ODBOJKA - Začetek moške A1-lige

Glavni favorit Sisley lovi deseti državni naslov

Modena, Trento in Rim ostali favoriti - »Krt« na vseh igriščih

Sisley je bil v petih sezonah štirikrat uspešen. Kljub zamenjavi režiserja Vermiglia in centralnega igralca Tencatija, je v Trstu dokazal, da ostaja prvi favorit za deveti državni naslov. V svojih vrstah ima kar šest reprezentantov (na sliki je Nemeč Hubner), ki so nastopali na EP-ju.

KROMA

Še vedno najboljšo prvenstvo na svetu: tako so v Milanu predstavili 63. italijansko odbojgarsko prvenstvo A-lige TIM, ki se bo začelo danes, zaključilo pa se bo prvi teden maja. Zaradi nastopov izbrane vrste bo prvenstvo prekinjeno dvakrat: prvič od 1. do 8. decembra zaradi Svetovnega pokala, ter od 27. decembra do 15. januarja, ko bo italijanska reprezentanca na kvalifikacijskih turnirjih skušala doseči normo za nastop na olimpijskih igrah.

FAVORITI – Sisley, ki je v ponedeljek v Trstu osvojil tudi Superpokal in štiri naloze državnega prvaka v zadnjih petih sezonah, ostaja nesporen favorit. Čeprav je Vermiglia zamenjal mladi Pujol, reprezentanta Tencatija pa Nemeč Hubner, sta oba novince že dokazala, da sta se odlično vključila. Tudi z novim trenerjem Renanom Dal Zotto (zamenjal je Bagnolija, ki bo treniral Dinamo Moskva, kjer igra naš odbojkar Černic), ki je vpeljal že nekaj novosti, napovedujejo uspešno sezono.

SKESANKE – Po lanski neuspešni sezoni hoče Modena dokazati, da je letos boljša, saj ima v svojih vrstah kar pet reprezentantov Brazila. Na klopi bo po dolgi in zelo uspešni odbojgarski karieri Andrea Giani, kar predstavlja skorajda največjo novost. Kopicenje tujcev iz ene države ima tudi Trento: ekipa šteje kar šest »vzhodnjakov«, med katerimi je tudi dolgo

pričakovani Kazijski in tudi podajalca Grbiča.

OKREPLJENA – Predvsem Roma Volley je z Miljkovičem in Marshallom okrepila igralni kader, ki ga že dopolnjujejo reprezentanti Mastrangelo, Coscione in Semenzato.

DRUGA VRSTA – Macerata in Piacenza: prva z Vermigliom, druga pa lanska finalistka in z novim trenerjem Lorenzettim. Cuneo je letos oslavljen, saj nima več Gibe in italijanskih perspektivnih mladih Coscioneja in Martina.

NASA EKIPA – Edini slovenski predstavnik v letošnjem državnem prvenstvu bo poleg novopostopnega italijanskega državljanca Gregorja Jerončiča, Goričan Loris Mania, ki bo nastopal z ekipo Acqua Paradiso Gabeca Montecchiari. Da je Loris pripravljen na večji izziv, je že dokazal na lanskem finalu lige, kjer je odlično nadomestil Sergia. Za Loris bomo lahko navljali v živo že v četrtek, 4. oktobra, ko bo njegova ekipa gostila v Trevisu (ob 20.30).

NOVOSTI – »Sport Molten« – Talpa ali enostavno »Krt« – tehnična novost, ki bo vključena na vsa igrišča A1-lige. Računalniški pripomoček vključuje tri aluminijaste črte, ki jih bodo postavili pod zunanje črte odbojgarskega igrišča in bodo omogočile, da ne bo večjih sodniških napak, saj bo luč pokazala, ali je žoga v igrišču ali ne. Napravo so že preizkusili na Superpokalu v Trstu.

NAPREDOVANJE – IZPAD – Prvih osem uvrščenih ekip se uvrsti v končnico, zadnji dve pa direktno izpadeta.

TUJCI vs. ITALIJANI – Pravijo, da je veliko tujcev predvsem zato, ker so cenejši. Tega pravila so se poslužili predvsem v Montecchiariju, kjer je kar polovica ekipa (7 na 14 igralcev) tujcev, v Trentu in Piacenzi pa je sedem tujcev na trinajst igralcev. V vsaki ekipi sicer morajo na igrišče stopiti vsaj 3 igralci z italijanskim državljanstvom na sedem (vključen je tudi libero). Prvič bo v ekipi 13 igralcev, saj imajo vse ekipe možnost vključiti trinajstega igralca in torej drugega libera, ki mora biti italijanski državljan do 23. let.

Prvi krog: danes, ob 18.15: Corigliano – Treviso; **nedelja, ob 18.00:** Padova – M. Roma Volley; Gabeca Montecchiari – Latina; Perugia – Piacenza; Milano – Taranto; **ob 18.15:** Cuneo – Trento; **ponedeljek, ob 20.30:** Modena – Macerata.

ASIAGO - V tekmi 1. kroga A1-lige

Kanadski hokejist se je mrtev zgrudil na tla

Odpovedana tudi tekma tabeljskih Orlov - Sodstvo raziskuje primer

ASIAGO - Na tekmi 74. prvenstva A1-lige v hokeju na ledu med Asiagom in Reninom je umrl 26-letni kanadski hokejist Darcy Robinson, član Asiaga. Igralec se je v tretji minuti tekme zgrudil na ledu, a mu kljub takojšnjemu zdravniškemu posegu ni bilo več pomoči. Tekma je bila seveda prekinjena, odpovedane pa so bile tudi vse ostale tekme kroga. Robinson se je rodil v kanadskem Kamloopsu, leta 1999 pa so ga na naboru izbrali pri Pittsburgh Penguinsih. Kljub temu v ligi NHL ni zaigral nikoli. Leta 2005 je nato odšel v Italijo, lani pa je za Asiago dosegel šest golov, prisluzil pa si je tudi 66 minut izključitev. Državno pravdnštvo je uvedlo preiskavo.

Zaradi tragičnega dogodka je bil odpovedan tudi krstni nastop tabeljskih orlov, ki bi moral biti danes v Tablji, na njem pa bi se bilo moralo moštvo Generali Aquile FVG pomeriti prav z Asiagom.

DANES PO TV – Formula 1, kvalifikacije (od 7.00 po Rai2); žen-

NAŠ POGOVOR - Loris Mania' pri Montecchiariju

V A-ligi kot v Hollywoodu

»Z Velascom se dobro razumem in sem že napredoval« - Favorit Sisley, nevarna tudi Piacenza

V enem najboljših odbojgarskih prvenstvih na svetu bo nastopal tudi slovenski odbojkar Loris Mania. Po lanskem velikem debiju in odlični predstavi v končnici A1-lige se je Števerjanec iz Piacenze preselil v Montecchiari, kjer mu je trener Velasco poveril vlogo prvega libera. Pred začetkom nastopov smo se z Lorisom pogovorili, »v živo« pa ga bomo lahko videli šele novembra, ko se bo prvenstvo za nekaj tednov prekinilo in se bo najbrž vrnil domov.

Iz Piacenze si prestopil v Montecchiari. Kako je v novem okolju?

Vključil sem se zelo dobro. Večjih razlik z lansko ekipo v Piacenzi nisem opazil. Treniramo dosti in zelo kvalitetno. V zadnjih dveh tednih smo igrali kar deset prijateljskih tekem. Pravkar pa se pripravljamo na prvo prvenstveno tekmo proti Latini.

Je kvaliteta treningov, priprav in prijateljskih tekem torej prilagojena ciljem?

Želja trenerja Velasca je ta, da veliko igramo. Zato smo se udeležili tudi različnih turnirjev. Cilji? Seveda je prvi cilj uvrstitev v italijanski pokal, kar pomeni, da moramo prvi del prvenstva zaključiti med prvimi osmimi ekipami. V prejšnjih sezonah je Montecchiari pristal vedno na 9. mestu, letos pa moramo uvrstitev doseči.

Kaj pa v prvenstvu?

Cilj je uvrstitev v končnico, drugih načrtov nimamo. Vsekakor bomo za vsak dosežen in presežen cilj vprašali klub za nagrado. (smeh) Največkrat gre za denarno. To je stalnica v A-ligi.

Kakšno pa se ti zdi letošnje prvenstvo?

Kot vedno bo zelo zahtevno. Čedalje več je tudi kvalitetnih tujcev. Naporen bo tudi sistem igranja, saj igramo kar dve tekmi na teden. Kar se tiče naših nastopov, pa bo predvsem začetek zelo težek, saj so prvi štirje na-

sprotniki zelo kvalitetni. Nekateri igralci so se vključili šele pred štirimi dnevi, saj so igrali v sklopu reprezentanc na EP-ju, podobnem pa sodi naša ekipa med najmlajše v prvenstvu.

Kdo pa je favorit za naslov?

Na Superpokalu je Sisley pokazal, da je tudi letos zelo kvaliteten. Tudi Piacenzo uvrščam med favorite. Tudi svojo ekipo bi lahko uvrstil, zakaj pa ne?

Pristopil si v klub, ki ga vodi Velasco. Nekateri pravijo, da je on tisti, ki je popeljal »fenomene« na vrh sveta, drugi pa so do njega zelo kritični. Kaj pa ti: se z njim razumeš?

Velasco je izredno strog trener. Na treningih smo kot v šoli: med razteznimi vajami na primer pol ure ni slišati niti muhe. Kljub strogosti pa se z njim dobro razumem. Že lani so mi vsi soigralci, ki so z njim že trenirali, ponavljali, da je izjemen in naj takega povabila ne zavrzem. Nasprotno pa je bilo lani v Piacenzi, kjer je treninge večkrat vodil Grbič, njemu pa je trener nasedal.

Kakšno pa je delo s takim strogim trenerjem?

Na začetku smo vadili res veliko

tehnik. Šele sedaj, ko sem odšel iz Trsta, opažam, kaj pomeni pravi profesionalni klub. Opažam, da sem se v pripravljalnem obdobju izredno izboljšal. To mi omogoča tudi posebna naprava, ki »strelja« žoge. Z njo sprejemam od 200 do 300 žog na dan. Naprava nam omogoča, da treniramo tudi obrambo.

V katerem elementu pa se odlikujete, kaj pa morate še potrenirati?

Mislím, da je sprejem naša šibka točka. Plus pa je prav gotovo to, da igramo dosti s centri.

Torej je vaša obramba in sprejem precizen. Torej imajo v Montecchiariju odličnega libera ...

Ja. Res imamo dobro obrambo, a vsekakor to ni samo zasluga libera.

Tudi pri Montecchiariju imaš številko 18, ki si jo nosil že lani. Ali številka kaj pomeni?

V bistvu sem vedno imel številko 2. Ko sem prišel v Piacenzo, je številko 2 nosil Nemeč Dunnes Christian. Zato sem si izbral številko 18, ki sem jo nosil že v državni reprezentanci B s Kim ho Čulom in mi je prinašala srečo. Letos sem številko obdržal: to je bila sicer številka slovitega Bernardija.

Kako pa preživljaš dneve v Montecchiariju?

Treniramo večinoma dvakrat na dan. Kosilo in večerjo si lahko privoščimo v restavracijah na stroške kluba. Živim v bližini telovadnice, v stanovanju, v katerem je prej živel Gregor Jerončič, ki se je preselil v Trento. Z ostalimi se res odlično razumem, tako da skupaj redno hodimo na večerje in na zabave. Mogoče žuramo celo preveč, sicer pa so nam pri klubu postavili policijsko uro: ob petkih do enih, v sobotah pa do polnoči, saj v nedeljah igramo. No vsekakor, v A-ligi je pravi Hollywood.

Veronika Sossa

Anand s točko prednosti

CIUDAD DE MEXICO - Indijski šahist Viswanathan Anand, prvi na svetovni lestvici, je na svetovnem prvenstvu v Ciudad de Mexico v 12. krogu s črnimi figurami po uri in 11 minutah ter 22 potezah remiziral z Rusom Peterom Svidlerjem in ima dva kroga pred koncem prvenstva točko prednosti pred Izraelcem Borisom Gelfandom. Slednji je s črnimi figurami po eni uri in 40 potezah premagal Armenca Levona Aroniana, kljub temu pa nima velikih možnosti, da bi na koncu prehitel Ananda. Z belimi figurami sta zmago dosegla branilec naslova Rus Vladimir Kramnik z Madžarom Petrom Lekom in Rus Aleksander Morozevič z rojakom Aleksandrom Griščukom. Kramnik na tretjem mestu za Anandom zaozstaja že za 1,5 točke.

Bojan Prašnikar bo vodil nemškega prvoligaša

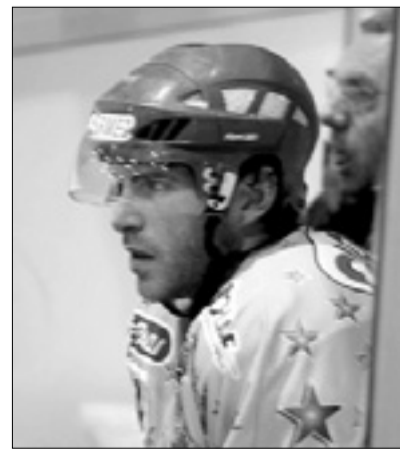
AJDOVŠČINA - Nogometni klub Primorje iz Ajdovščine in trener Bojan Prašnikar sta sporazumno prekinila pogodbo na temelju člena, ki omogoča trenerju odhod v tujino. Prašnikar je namreč v četrtek zvečer podpisal pogodbo z nemskim prvoligašem Energie iz Cottbusa, ki je z vsega dvema točkama na zadnjem mestu bundeslige. Prašnikar je prvi slovenski trener, ki bo vodil nemškega prvoligaša.

Hamilton najhitrejši

TOKIO - Britanec Lewis Hamilton (McLaren-Mercedes), vodilni v skupnem seštevku svetovnega prvenstva, je bil najhitrejši na drugem treningu voznikov formule ena pred veliko nagrado Japonske v progi Fudži Speedway. Na drugem mestu je bil njegov klubski kolega in branilec naslova Fernando Alonso iz Španije, tretji pa Brazilc Felipe Massa (Ferrari). Za četrtovrščenim Italijanom Jarnom Trullijem (Toyota) je bil Finec Kimi Räikkönen (Ferrari).

Invalidski šport: Trofeja Alpe Jadran v Gradišču

Danes in jutri bo v telovadnici Pala-Zimolo v Gradišču že dvajseta izvedba Trofeja Alpe Jadran za košarkarje na vozičkih. Turnir vsako leto prireja domače društvo Polisportiva Nordest, ki nastopa v državni A2 ligi. Prva tekma bo ob 9.30. Finale pa bo jutri ob 14.30. Nastopajo: Italija U23, Brno, Castelvecchio Endesa, Ljubljana, Bergamo in Zagreb.

Darcy Robinsno (arhiv) ANSA

ske košarkarske EP v Chietiju, 2. faza: Italija - Španija (ob 15.30 po Rai); angleška liga: Chelsea - Fulham (ob 15.55 Slo 2); žensko odbojgarsko EP, polfinale: Italija - Rusija (ob 16.30 po Rai); svetovno prvenstvo v ragbiju: Italija - Škotska (ob 21. uri po Sky sport 2)

NOGOMET - Triestina na »Roccu« danes ob 16. uri proti Mantovi

Tesser: »Psihološki faktor je zelo pomemben«

Obe moštvi potrebujeta uspešen nastop - Nobene »kletke« za Allegrettija

Danes ob 16. uri bodo na Roccu navijači Triestine znova videli na delu Denisa Godeasa (ob njem bo igral odlični Corona), žal pa bo ljubljenec tržaške publike igral v dresu Mantove. Na klopi te ekipe pa sedi trener, ki je v Trstu dobro opravil svojo nalogo. Umirjeni Attilio Tesser je v dveh prvenstvih krmarjenja Triestine enkrat za las zgrešil končno za napredovanje, v drugič pa rešil ekipo pred izpadom po doigravanju. Z njim smo se pred tekmo tudi pogovorili. Tako Mantova kot Triestina ne doživljata prav dober trenutek, saj sta obe ekipi poraženi zapustili igrišče v zadnjih dveh krogih. Zato smo Tesserja vprašali, kako bo stanje ekip vplivalo na današnje srečanje.

»Zanimivo vprašanje, na katerega pa je težko odgovoriti. S psihološkega vidika bo srečanje sila zahtevno za obe moštvi. Mislim, da bo srečanje zelo izenačeno, igralci se bodo odkrito pomerili, brez pretiranih takticizmov, za zmagovalca pa se ne bo vedelo prav do zadnje minute. Mislim, da sta s tehničnega vidika obe ekipi na dokaj dobri ravni, tako da bo srečanje tudi za gledalce dopadljivo.«

Kaj pa je lahko odločilnega na takem srečanju? Kateri od posameznikov ali kaj drugega?

»Mislim, da moram znova na prvo mesto postaviti psihološki faktor. Kdor bo bolje reagiral na zadnja dva spodrsdaja, ta bo naredil velik korak naprej proti zmagi. Mi smo bili pred sobotno tekmo proti Pisi zelo zadovoljni nad začetkom sezone. Nato pa se je v pičlih štirih dneh ocena popolnoma spremenila. To je nogomet. Ampak z enim samim dogodkom se lahko stvari znova spremenijo. Zato je psihološki faktor tako pomemben.«

V nogometu jezikovno na tehtnici stalno niha zdaj na eno zdaj na drugo stran, tako da je težko reči, kdo ali kaj bi lahko

Tesser zdaj trener Mantove KROMA

bilo odločilno. O vsem lahko odloča tudi epizoda. Na primer igralec, ki zdrse zaradi spolzkega, razmočenega igrišča. Vsaka od ekip ima nekaj igralcev, ki lahko sami odločajo tekmo.«

Allegretti je glavni ustvarjalec Triestinine igre. Ste zanj pripravili poseben sprejem?

»Če mislite na kako kletko igralcev, v katero naj bi ga zaprli, to nikakor. Ampak na zadnjih treningih sem posvetil nekaj časa simuliranju določenih taktičnih situacij, ko se je treba s posebno pozornostjo posvetiti njemu. Ob tem sem poudaril, da je treba biti zelo pazljivi na igro po prekinitvah, saj Allegretti odlično izvaja proste udarce.«

Verjetna postava Triestine: Rossi; Milani, Petras, Kyriazis, Peana; Rossetti, Piangerelli, Allegretti, Testini; Šedivec, Granoche. Sodil bo Giannoccaro iz Lecceja. (I.F.)

INTERVJU - Nekdanji komentator v Trstu

Bruno Pizzul: Roma bo najbrž premagala Inter

A liga je bolj izenačena - Udinese naj čimprej doseže obstanek

»Roma bo jutri (danes op. ur) najbrž premagala Inter, rdeče-rumeni so favoriti,« meni nekdanji prvi glas športa na državni televiziji Rai Bruno Pizzul iz Krmina, ki se je včeraj popoldne udeležil otvoritve stalne fotografske razstave 700 tržaških »azzurrov« (v režiji tržaške sekcije Zdrženja Azzurri d'Italia pod vodstvom predsednice Marcelle Skabar) v spomin na Lucio Vascotta, prezgodaj preminulega tržaškega veslača, ki je nastopil na olimpijskih igrah v Atlanti leta 1996. Z upokojenim komentatorjem Brunom Pizzulom smo pokramljali o A ligi, današnji derbi tekmi Roma - Inter in o Udineseju, za katerega 69-letni Krminčan tudi navija.

»Roma je solidna ekipa. Spalletti je odlični vodja, pravi prototip modernega trenerja, ki ustvarja in goji ofenzivni ter spektakularni tip nogometa. Ste videli tekmo Fiorentina - Roma? Bila je prav gotovo ena najlepših tekem zadnjih sezon. Prandelli in Spalletti sodita med boljše italijanske trenerje. Če bi eden od dveh treniral Inter, bi milanski klub brez večjih težav zmagoval v ligi prvakov. Mancini pa nima pravih izkušenj in očitno tudi nima pravega trenerskega zna-

nja. Bil je dober nogometaš, toda to še ne pomeni, da bo dober trener. Vsekakor današnja tekma Roma - Inter bo za sladokusce. Ibrahimović na eni in Totti na drugi strani. To bo tudi tekma šampionov, nogometašev, ki so trenutno v zelo dobri formi. Dodal bi še Mancinija in Aquilanija.«

Letošnja A liga bo končno bolj izenačena?

»Vsaj tako kaže. Za sam vrh se bodo borili Roma, Inter, Milan in Juventus. Mogoče celo Fiorentina. Napoli ne bo dolgo vztrajal pri vrhu.«

Kaj pa Udinese?

»Udinese preveč niha: najprej izgubi 5:0 proti Napoliju, zatem premaga Juventus in Reggino, potem pa še poraz in slaba igra v Genovi. Najbrž bo to letos stalnica za videmski klub, ki mora skrbeti le za miren obstanek v ligi. Obrambna vrsta me ne preveč prepriča.« (jng)

DANES: 18.00 Roma - Inter, 20.30 Livorno - Fiorentina

NOGOMET - V jutrišnjem 2. krogu v raznih amaterskih ligah

Za nekatere že popravni izpiti

Težki gostovanji za Juventino in Vesno - Kras Koimpex favorit - Primorje Interland proti starim znancom - Breg končno doma

V okviru jutrišnjega 2. kroga (15.30) amaterskih prvenstev bo na sporedu kar nekaj zanimivih tekem. Naše elitne ligaše, Juventino in Vesno, ki sta v nedeljo izgubili, čakata nehalni gostovanji. V promocijski ligi bo Kras Koimpex na domačem pravokotniku gostil Santamario. Zanimivo bo tudi v 1. AL, v kateri so v 1. krogu izgubile vse predstavnice naših društev. V 2. AL čaka Zarja Gajo težko gostovanje pri Chiarboli, tekmo Zaule - Breg pa bodo igrali na igrišču v Dolini (moštvo iz Žavelj bo domače tekme igralo v športnem centru »Silvano Klavian«, ker so v Žavljah stekla dela za postavitve sintetične trave). Zaradi otvoritve novega dolinskega igrišča (ob 14. uri) bodo tekmo začeli pol ure kasneje (ob 16.00).

ELITNA LIGA

Palmanova (0 točk) - Vesna (0)

Trener kriške Vesne bo imel znova na razpolago Bertocchija, Fantino in Ervigija, čeprav slednji je še v dvomu. Napadalec Venturini je še poškodovan. V taboru Vesne so prepričani, da se bo ekipa maksimalno potrudila in skušala popraviti slab vtis z nedeljske tekme proti Fincantieriju. V Palmanovi so te dni precej ogorčeni nad odločitvijo disciplinske komisije deželne nogometne zveze (odvzem treh točk proti Azzanesiju), češ da je furlanska ekipa igrala del tekme brez »obveznih« letnikov 1988 in 89. V Palmanovi (predsednik je nekdanji sodnik Fabio Baldas) trdijo, da je sodnik zgrešil zabeležiti menjave in so že napovedovali priziv.

MLADINCI - Vesnini deželni mladinci bodo domačo tekmo 2. kroga proti Palmanovi igrali v ponedeljek (ob 19.00) in ne danes.

Manzanese (0) - Juventina (0)

Po Pordenonu čaka Juventino še ena

Simon Feri (Sovodnje) se na vsaki tekmi potrudil stoodstotno

KROMA

zelo težka preizkušnja, tokrat v Manzanu. Trener ekipe štandreškega društva Dante Portelli ima zelo dobro mnenje o jutrišnjem nasprotniku. »Manzanese je zame najboljša letošnja ekipa. Igralci kot so Orlando, Sellan, Trangoni in Boscan so pravi luksuz za to prvenstvo. Poznam jih zelo dobro. Skratka bo kar naporno.« Pri Juventini bo gotovo odsoten diskvalificirani Pantuso.

PROMOCIJSKA LIGA

Kras Koimpex (3) - Santamaria (0)

Varovanci trenerja Sergeja Alejnjkova bodo v Repnu gostili Santamario, ki vsaj na papirju naj bi sodila v skupinico slabših ekip skupine B. Pri rdečih bodo odsotni Pohlen, Stabile in vratar Jaš

Grgič. V Krasovem taboru resno računajo na nove tri točke.

1. AMATERSKA LIGA

Sovodnje (0) - San Canzian (0)

San Canzian je v prvem krogu visoko izgubil proti tržaškemu San Sergiu (4:1). Nasprotnik se bo torej jutri v Sovodnjah predstavil kot ranjeni lev. V taboru belo-modrih se bodo maksimalno potrudili in skušali odščitniti najmanj točko. Trener Sari ne bo imel na razpolago diskvalificiranega Portellija ter poškodovanega Roberta Figlja.

Primorje Interland (0) - San Giovanni (3)

Trener Mauri bo znova imel precej

težav s postavo. Odsotni bodo: Colasuonno, Miss, Merlak, Pipan, Ravalico in Kante. Pri gostih, ki jih trenira »ex« Sciarone, bo igral tudi Ivan Marinelli.

San Sergio (3) - Primorec (0)

Tudi pri Primorcu imajo precej težav s poškodbami. Jutri ne bo Meole, Marcandela, Cadla in Emilija. V postavi bosta znova Snidar in Bernobi.

2. AMATERSKA LIGA

Zaule (0) - Breg (1) v Dolini ob 16.00

Brežani bodo po dolgem času znova igrali na domačem igrišču. Nastopili pa bodo v zelo okrnjeni postavi, saj trener Vitulič ne bo imel na razpolago Pedare, Pernoria, Degrassija, Medde, Laurice in Gargiuola.

Chiarbola (3) - Zarja Gaja (3)

Vzhodno-kraško ekipo čaka težko gostovanje pri Chiarboli. Trener Nonis ne bo imel večjih težav s postavo, saj bodo znova na razpolago Palmisano in vratar Carmeli.

3. AMATERSKA LIGA

Torre (1) - Mladost (1)

Torre je ena boljših ekip v skupini. Mladost torej čaka v Tapoglianu kar težka naloga.

Danes začetniki in cicibani

Danes in jutri bodo prve prvenstvene tekme igrali začetniki (7:7 in 11:11) ter cicibani na Tržaškem (na Goriškem bodo začeli prihodnji konec tedna). Začetniki Pomladi (na igrišču 7:7) bodo danes ob 15.30 igrali v Bazovici. Začetniki (11:11) so tekmo 1. kroga preložili na kasnejši datum. Pri cicibanah bo danes Kras igral pri Domju (15.00), Vesna pri Svetem Alojziju (16.00), Pomlad v Miljah (18.00), Breg (s katerim sodeluje tudi Zarja Gaja) pa bo v ponedeljek ob 17.30 igral v Dolini. (jng)

Domači šport

Danes

Sobota, 29. septembra 2007

ODBOJKA

DEŽELNI MOŠKI POKAL
20.30 v Trstu: Pallavolo TS - Sloga; 20.30 v Gorici: Olympia - Fincantieri; 20.30 v Štandrežu: Val Imsa - PAV Natisonia

DEŽELNI ŽENSKI POKAL

20.30 v Pradamanu: Il Pozzo - Sloga List

KOŠARKA

MOŠKA C1-LIGA
20.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Caorle

TURNIR K2 SPORT
18.30 v Gorici, Kulturni dom: za 3. mesto, ob 20.00 za 1. mesto

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI
15.30 v Podgori: Juventina - Costalunga

ZAČETNIKI 7:7
15.30 v Bazovici: Pomlad B

NAMIZNI TENIS

MOŠKA C1-LIGA
18.00 v Latisani: Libertas - Kras GS Market

UMETNOSTNO KOTALKANJE

MEMORIAL PAVLA SEDMAKA

14.30 na Opčinah, Piklec: prireja ŠD Polet

Jutri

Nedelja, 30. septembra 2007

NOGOMET

ELITNA LIGA
15.30 v Palmanovi: Palmanova - Vesna; 15.30 v Manzanu: Manzanese - Juventina

PROMOCIJSKA LIGA
15.30 v Repnu: Kras Koimpex - Santamaria

1. AMATERSKA LIGA

15.30 v Sovodnjah: Sovodnje - San Canzian; 15.30 igrišče Ervatti na Proseku: Primorje Interland - San Giovanni; 15.30 Ul. Petracco v Trstu: San Sergio - Primorec

2. AMATERSKA LIGA

15.30 igrišče Ferrini v Trstu: Chiarbola - Zarja Gaja; 16.00 v Dolini: Zaule - Breg

3. AMATERSKA LIGA

15.30 v Tapoglianu: Torre - Mladost

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI
10.30 v Dolini: Pomlad - Palmanova

DEŽELNI NAJMLAJŠI
10.30 Ul. Fornaci v Vidmu: Donatello - Pomlad

NAMIZNI TENIS

MOŠKA C in D-LIGA
10.30 v Zgoniku: Kras - Trieste Sistiana in Kras - Punto d'Incontro

KOŠARKA

UNDER 17 MOŠKI
11.00 v Pordenonu: Pordenone - Jadran ZKB

UMETNOSTNO KOTALKANJE

MEMORIAL PAVLA SEDMAKA
9.30 na Opčinah, Piklec: prireja ŠD Polet

KOLESTARSTVO Začetniki na dirki po Doberdobo

Društvo Team Isonzo iz Pierisa bo pod pokroviteljstvom Občin Škocjan ob Soči in Doberdob ter v sodelovanju z Zadružno banko Doberdob Sovodnje priredilo jutri 3. mednarodni Memorial Federico Carlet. 4. trofeja Nord scavi v cestnem kolesarstvu za začetnike. Neuradni štart dirke bo ob 9.30 v Beglianu, uradni pa ob 10. uri v Ronkah. Že okoli 10.10 pa bodo mladi kolesarji privozili v Doberdob, kjer se bo pričela 8,4 km dolga krožna pot med Doberdobom in Poljanami, prevozili pa jo bodo štirikrat. Konec dirke je v Doberdobo predviden okoli 11.12, sledilo pa bo nagrajevanje v Sprejemnem centru Gradina. Skupno bodo prevozili 40 kilometrov.

KOŠARKA - Krstni nastop Bora Radenske doma ob 20.30

Vatovčev Caorle pomeni resno preizkušnjo

Moštvo nekdanjega učitelja sedanjega Borovega trenerja Mure je letos še močnejše

Učenec proti učitelju. Ognjeni krst v državni C ligi bo novi trener Bora Radenska Andrea Mura doživel prav proti Walterju Vatovcu, s katerim je mladi krmar iz Loga začel izkušnjo trenerjevega pomočnika članske ekipe v sezoni 2003/2004 na Stadionu 1. maja, ravno kjer se bosta drevi spoprijela ob 20.30 (sodnika Goričan Marco Rizzi in Slovenec Silvano Skok iz Vileša) v prvem krogu Bor in Caorle.

Po poldrugem mesecu trdih priprav in sedmih pripravljalnih tekmah je torej napočil čas za prvenstveni debi borovcev. Nasprotniki iz beneške pokrajine so potrdili lansko zasedbo (play Franceschin, branilca Coceani in Schina, krila Gusso, Moro in Piccoli) in jo še okrepili, saj je mladega branilca Francescheta nadomestil rutinirani bek Deana (ex Gradisca). Že lani so bili odlični četrti, tako da so tudi letos upravičeno ambiciozni. Nespremenjene so v bistvu tako vrline kot slabosti ekipe: čvrsta obramba, hitra in povezana igra v napadu na eni strani ter pomanjkanje moči in pravega centra pod košema na drugi.

Belo-zeleni so ta teden začeli s prvenstvenim vadbenim ritmom treh dnevni treningov, v sredo so poleg uradne predstavitve imeli tudi skupno večerjo. Na tekmo so se dobro pripravili in z optimizmom navdaja tudi zdravstveno stanje, saj bi morali biti vsi igralci na razpolago. Za prenovljeno Borovo postavlo vlada seveda precejšnja radovednost, ki jo bo potešil že drevisnji nastop v domači trdnjavi. Upajmo, da bo ta uspešen, saj bi bilo zelo pomembno začeti s pravo nogo in z dragocenima točkama proti prestižnemu tekmeču.

Sporod 1. kroga: Virtus Padova - Virtus Udine, Limena PD - Pool Venezia; Bor Radenska - Caorle; Spilimbergo - Marghera; Solari San Daniele - Montebelluna; Roncade - Eraclea; Cordenons - Vicenza; Codroepese - Crno di Rosazzo

TURNIR K2 SPORT-MARK - Polfinalni tekmi v Kulturnem domu

Jadran Mark v finalu

Popovičevi varovanci so premagali solidno Goriziano - Naj strelec Dean Oberdan z 19 točkami

Jadran Mark - Goriziana 74:73 (23:18, 44:30, 57:50)

JADRAN: Oberdan 19, Slavec 15, Franco 14, Marušič 5, Šušteršič 10, Semec 2, Umek 5, Collenzini n.v., Zaccaria 4, trener Popovič.

GORICA - Jadran Mark pod taktirko Bobana Popoviča se je uvrstil v današnji finale turnirja K2 Sport - Mark, ki ga organizira goriški Dom. V telovadnici kulturnega doma v Gorici je bilo sinoči napeto vse do konca tekme. Jadran je tekmo začel dobro in Popovičevi fantje so po štirih minutah že vodili s 4:2. Vodstvo so obdržali vse do konca polčasa. Edina negativna točka so bile tri osebne napake Petra Franca in številni zgrešeni prosti meti (na koncu je bil odstotek še slabši, saj so jadrancovi zgrešili kar 14 prostih metov na 31). V drugem polčasu so »plavi« nekoliko popustili in solidna Goriziana, ki je v torko premagala Dom, se je nevarno približala. V 37. minuti je sodnik slabo interpretiral Francov nenamerni udarec s komolcem in ga izključil. 36 sekund pred zvokom sirene je Goriziana izenačila (73:73). Zatem je stopil v ospredje Jan Umek, ki je najprej izsilil prekršek in zatem zadel en prosti met. V zadnjem napadu je bil nasprotnikov »play« Bevitori neuspešen pri metu in Jadran je tako slavil.

OSTALI POLFINALNI IZID: Ardita - Ajdovščina 77:85.

DANES, finale ob 20.00, Jadran - Ajdovščina, za tretje mesto ob 18.30 Goriziana - Ardita.

Jadranovec Peter Franco je zbral tudi 17 skokov

BUMBACA

KOTALKANJE - Danes in jutri Poletov Memorial Pavla Sedmaka

Tanja Romano bo v ekshibiciji predstavila novo koreografijo

Na tradicionalnem dvodnevem Memorialu Pavel Sedmak v umetnostnem kotalkanju, ki ga na Opčinah danes in jutri prireja ŠD Polet, bo jutri po koncu tekmovanja (ob 19. uri) revija domačih kotalkarjev in ekshibicija svetovno uveljavljenih kotalkarjev. Med temi seveda ni mogla manjkati domača šampionka Tanja Romano, ki je sicer od 20. avgusta v fazi intenzivnih priprav na svetovno prvenstvo, ki bo novembra v Avstraliji. Čeprav je torej Tanja še daleč od optimalne forme (v Pisi, kjer študira, trenira vsak dan po pet ur, skoraj polovico vadbe pa še vedno namenja telesni pripravi), pa bo njen jutrišnji nastop na Pikelcu vsekakor zelo zanimiv, saj bo prvič prikazala koreografijo kratkega programa, s katerim bo nastopila tudi na svetovnem prvenstvu v Brisbanu. »Nov kratki program je zelo zahteven, poleg dvojnih in trojnih skokov pa vsebuje tudi zahtevno serijo korakov, tempiranih na novi glasbeni kulisi. Sicer skokov na Opčinah v glavnem ne bom izvajala, saj bi to bilo v tem trenutku preveč tvegano,« je povedala Tanja pred nastopom.

Sicer pa Memorial obsega danes kratki program za kategorije kadetov, mlajših mladincev, mladincev in članov (od 14.30 dalje), jutri zjutraj (ob 9.30) bodo nastopili začetniki in naraščajniki, popoldne - po uradnem odprtju, bodo na vrsti mednarodne kategorije (nastopili bodo tudi tekmovalci iz Slovenije in Španije), izvajale pa bodo dolgi program. Revija se bo, kot rečeno, pričela ob 19. uri, sledili pa bodo nastopi zmagovalcev Memoriala, Tanje Romano in nekaterih drugih kotalkarjev in kotalkaric mednarodnega kova.

Tanja Romano bo jutri na Opčinah nastopila v ekshibiciji

KROMA

NAMIZNI TENIS Štart moških ekip, ženska A2-liga oktobra

Z današnjim nastopom igralcev C1-lige se bo začela bogata namiznoteniška sezona. Igralci Krasa G.S. Market se po eni sezoni spet vračajo v državno ligo. Prvi nosilec bo 25-letni Bojan Simoneta, ki je septembra letos dosegel zgodovinski rezultat z zmago na državnem turnirju. 16-letni Michele Rotella je že v prejšnji sezoni dokazal velik napredek: vpoklican je bil v državno reprezentanco in je na septembrskem državnem turnirju IV. kategorije zasedel odlično 3. mesto. Postavo C1-lige dopolnjuje Edi Bole, ki je bil letos na državnem prvenstvu junija v mešanih dvojicah z Isabello Torrenti prvak, bo v prvem delu prvenstva nadomestil Andreo Bartolotti. V gosteh se bo ekipa pomerila z Libertasom Latisana.

Jutri pa bodo na igrišču stopili še dve moški krasovi ekipi, ki bodo nastopali v C2-ligi in D-ligi. Prva srečanja bosta obe ekipi odigrali v zgonski telovadnici ob 10.30. Stefano Rotella, Tom Fabiani in Vittorio Lubrano bodo gostili tržaško ekipo Trieste Sistiana. D-ligaši Alessandro Ridolfi, Guido Simionato, Gianni Rotella in Simone Giorgi pa bodo igrali proti ekipi Punto d'incontro Trieste.

Oktobra pa se bo začelo prvenstvo tudi za vse ostale krasove ekipe. Ženska A2-liga, bo svoj krstni nastop imela 13. oktobra, ko bosta štartala tudi obe ekipi v B-ligi Kras A in Kras B. Konec oktobra (27. oktobra) bo štartala še moška D2-liga. Šele 17. novembra pa se bo krajše prvenstvo začelo tudi za najmlajše krasove igralke, ki bodo letos nastopale v ženski C-ligi.

Obvestila

AŠD BREG sporoča, da bodo v občinskem športnem centru S. Klabjan v Dolini stekle sledeče dejavnosti: REKREACIJA odrasli, od 1. oktobra ob ponedeljkih in petkih ob 21. uri, REKREACIJA odrasli, od 2. oktobra ob torkih in četrtkih ob 8.30, OTROŠKA TELOVADBA od 6. oktobra ob sobotah, skupina starejših ob 9. uri in skupina mlajših ob 10. uri. Vabljeni!

SKD VIGRED, Jamarsko društvo Grmada, Planinski odsek SK DEVIN, Taborniki RMV Trst-Gorica, Vaška skupnost Tublje, Občina Sežana in razvojno društvo Pliska vabijo v nedeljo 7. oktobra 2007, na »12. Pohod na Krasu je krasno«. Zbirališče od 10. do 11. ure na prireditvenem prostoru v Praprotu. Organiziran prevoz do Tuberj. Ob 11.30 start iz Tuberj, med pohodom ogled Trnovske jame. Info: www.skdvigred.org.

SK DEVIN vpisuje nadaljnji tečaj smučanja na plastični stezi v Nabrežini z društvenimi učitelji vsako soboto po dve uri. 2. izmena :13, 20, 27. oktobra in 3/. novembra. Informacije: 040 209873 ali 338 8621592 (Janja)

ŠZ BOR sporoča, da se bosta v torko, 9. oktobra pričeli popoldanska in večerna rekreacija po sledečih urnikih: torko in četrtek od 17.30 do 18.30 krepilne vaje in stretching; torko in petek od 18.45 do 19.45 Pilates za začetnike in sprostitev. Za informacije: Silva 333-1755684 (v večernih urah).

ŠZ BOR organizira predsmučarsko vadbo, ki bo potekala ob torkih od 20.30 do 22.00 na stadionu 1. maja. Začetek vadbe 9. oktobra. Za informacije: Silva 333-1755684 (v večernih urah).

AŠD SOKOL vabi vsa dekleta letnikov od 1993 do 1997 na igranje odbojke. Za vse potrebne informacije pokličite Cirilo 335-5313253 ali Lajris 348-8850427.

AŠK KRAS obvešča, da se z mesecem oktobrom v Športno Kulturnem Centru v Zgoniku pričnejo sledeče dejavnosti: OTROŠKA TELOVADBA, prvo srečanje v sredo, 3. oktobra ob 17. uri; REKREACIJA STAREJŠI v četrtek, 4. oktobra ob 8.30; REKREACIJA MLAJŠI v četrtek, 4. oktobra ob 20. uri; REKREACIJA NAMIZNI TENIS v torko, 2. oktobra ob 20.30. Vse ostale informacije na prvem treningu.

ŠZ BOR obvešča, da se prične jutranja rekreacija v ponedeljek, 1. oktobra ob 9. uri prva skupina in ob 10. uri druga skupina.

TENIŠKA ŠOLA PRI ŠZ GAJA na Padričah bo 16. oktobra začela z redno vadbo (torko in petek). Sprejemajo se prijave na tel. 389-8003486 (Mara).

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaje prilaganja na vodo za predšolske otroke (od 4. leta dalje) in tečaje plavanja za osnovnošolce ter srednje in višješolsko mladino. Za informacije in vpis pokličite na št. 3341384216 ob delavnikih od 15. do 17. ure do vključno petka, 28. t.m. Začetek tečajev 1. oktobra.

SMUČARSKI ODSEK SPDT obvešča, da se v sredo, 3. oktobra prične predsmučarska rekreacija za odrasle in telovadnici šole Codermatz v ulici Pindemonte 11 v Trstu, začetkom ob 20.30. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 335 6123484.

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR obvešča, da bo informativni sestanek in začetek treningov v ponedeljek, 1. oktobra, ob 16.30, na Stadionu 1. maja, in v sredo, 3. oktobra, ob 17.15, na Opčinah, v večnamenskem prostoru didaktičnega ravnateljstva (Ple Monte Re, 2). Za dodatne informacije in prijave pokličite na tel: 328-2733390 (Petra) ali 338-5953515 (Katja).

AŠD-SK BRDINA prireja namensko telovadbo za priprave na smučarsko sezono. Telovadba bo potekala pod strokovnim vodstvom v telovadnici osnovne šole F. Bevka na Opčinah, ob sredah, od 18.15 do 19.15 ter ob petkih, od 16.00 do 17.30. Vpišejo se lahko člani in ne člani ter je namenjena otrokom in mladincem. Za informacije in prijave lahko kličete na številki: 334-6119454 (Fabiana) ali 348-8012454 (Sabina) vsak večer od 18.00 do 19.30.

ŠPORTNA ŠOLA TECI, SKAČI, MEČI ZA OSNOVNOŠOLSKE OTROKE - Vadba bo na stadionu 1. maja v Trstu potekala po naslednjem urniku: ponedeljek in četrtek 16.30-17.30 (mlajša skupina), petek 16.00-17.00 in na izbiro po en trening minidbojke ali minibasket (starejša skupina). Vpis neposredno pred vadbo.

ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira vsakoletne tečaje za predšolske otroke. Vadba se bo pričela v soboto, 13. oktobra ob 9.30 za otroke v spremstvu staršev. Ob 10.30 pa bodo vadili otroki, ki že obiskujejo vrtec. Informacije 040 361476 ali 333 7264018 ob kosilu (Walter).

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

La Contrada

Sabatti - Macedonio: »Vola colomba«. Režija: Francesco Macedonio. Urnik: v petek, 5. in v soboto, 6. oktobra ob 20.30 ter v nedeljo, 7. oktobra ob 16.30.

SLOVENIJA

GORJANSKO

Kulturni dom

Jutri, 30. septembra ob 19.30 / Gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu gostuje z glasbeno ljudsko komedijo Rada Pregarca in Sergeja Verča »Veselica«. Režija: Sergej Verč. Izvirna glasba: Tom Hmeljak. Izkupiček predstave bo šel v korist poplavljenecem v Železnikih in obnovitvi kulturnega spomenika »Bolnica Franja«.

PLISKOVICA

Mladinski hotel

Jutri, 30. septembra ob 18.00 / Gledališka predstava »Pridige Janeza Svetokriškega«, monodrama. Nastopa Sergej Ferrari.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Srečko Fišer: »Prihodnje, odhodnje«, jutri, 30. septembra ob 19.00, režija Jaša Jamnik, brezplačne vstopnice. / Po predstavi otvoritev razstave - Ljubo Bizjak: »Deske, ki pomenijo življenje«. Režija: Vito Taufer. Koprodukcija z Gledališčem Koper. Ponovitve: v torek, 2. oktobra ob 18.00, v sredo, 3. in v četrtek, 4. oktobra ob 20.00.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 29. septembra ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«. **V soboto, 6. oktobra ob 20.00 /** Tennessee Williams: »Orfej se spušča«.

Mala drama

Danes, 29. septembra ob 20.00 / Aleš Berger: »Zmenki«.

V ponedeljek, 1. oktobra - 20.00-22.30 / Shelagh Delaney: »Okus po medu«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 29. septembra ob 20.00 / Joe Masteroff, Fred Ebb, John Kander: »Kabaret«.

V torek, 2. in v sredo, 3. ob 19.30 ter v četrtek, 4. oktobra ob 20.00 / Peter Nichols: »En dan v smrti Jožce Rožček«.

Šentjakobsko gledališče

v petek, 5. oktobra ob 19.30 / M. Bor: »Vrnitev Blažonovih« (partizanski vester). Režija: Jure Novak.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Danes, 29. septembra ob 20.30 in jutri, 30. septembra ob 17.30 / Tretji koncert orkestra in zboru G. Verdi v okviru simfonične sezone 2007, vodi Will Humburg.

V petek, 5. oktobra ob 20.30 in v soboto, 6. oktobra ob 17.30 / Četrty koncert orkestra in zboru G. Verdi v okviru simfonične sezone 2007, vodi: Gerd Albrecht, pianist: Andrea Lucchesini.

Note Timave

V ponedeljek, 1. oktobra ob 21.00, cerkev sv. Ivana v Štivanu / Zoltan Szabo - John Olaf Laneri - duo violončelo - klavir.

V soboto, 6. oktobra ob 21.00, grad Colloredo, Monte Albano (Videm) / Ansambel »Interpreti Veneziani«.

30. MEDNARODNI

ORGELSKI FESTIVAL

V ponedeljek, 1. oktobra ob 20.30, katedrala sv. Justa / Nastop pevk stolnega zbora pod vodstvom Marca Sofianopula. Giorgio Marcossi - flauta, Manuel Tomadin - orgle.

V ponedeljek, 8. oktobra ob 20.30, katedrala sv. Justa / Silvia Marinelli - sopran, Andrea Trovato - orgle.

KOGOJEVI DNEVI 2007

V petek, 5. oktobra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / David Hall Johnson - violina in Nina Prešiček - klavir.

V nedeljo, 14. oktobra ob 16.00, Gorenji Tarbij (Srednje), cerkev sv. Ivana / Trobilni ansambel Slovenske filharmonije. Dirigentka: Andreja Šolar.

V ponedeljek, 22. oktobra ob 20.15, Nova Gorica, Kulturni dom / Simfonični orkester RTV Slovenija. Dirigent: Anton Nanut. Vuk Jovanović - klavir. **V sredo, 31. oktobra ob 20.30,** Trst, Kulturni dom / Ob osemdesetletnici skladatelja Pavla Merkúja. Orchestra di Padova e del Veneto. Dirigent: Anton Nanut.

SLOVENIJA

SEŽANA

Cerkev sv. Martina

Danes, 29. septembra ob 20.00 / Koncert komornega zbora Ipavska iz Vipave. Zborovodja: Matjaž Šček.

NOVA GORICA

Kulturni dom - mala dvorana

V sredo, 3. oktobra ob 20.15 / Nastop etno ansambla Brina. Brina Vogelnic - glas, Jelena Ždrale - violina, Blaž Celarec - tolkala, Nino De Gleria - električni bas in kontrabas, Drago Ivanuša - harmonika, Luka Ropret - kitare in Julij Zornik - zvok.

RAZSTAVE

RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA

LOJZETA SPACALA

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto. Za najavljene skupine po dogovoru. Info.: tel. ++38657690197 ali mobi ++38641337422 Štefan.

Grafične miniature - do 15. oktobra - Galerija pri Valetovih

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Dvorana deželne sveta: antološka razstava posvečena Maestru Guidu Tavagnacu. Možnost ogleda do 12. oktobra od ponedeljka do petka od 9.30 do 18.00.

Muzej judovske skupnosti: do 16. oktobra razstavlja Herbert Pagani »Apunti di una vita«.

Prenovljena ribarnica: do 14. oktobra od 10.00 do 23.00 so na ogled Masherinijeve skulpture.

Poštni in telegrafski muzej: do 14. oktobra je odprta razstava »Zgodovina in filatelija: pregled vrednot in kulture«. V tednu je odprto od 9.00 do 13.00 ob nedeljah od 10.00 do 12.00.

Kavarna Stella Polare (Trg sv. Antona 6): do 1. novembra bo razstavljal tržaški slikar Boris Zuljan.

Kulturni dom: v okviru festivala Triestefotografia, bodo do 30. septembra na ogled dela 15 slovenskih fotografov.

Galerija Tržaške knjigarne: še danes, 29. septembra razstavlja pod naslovom Srce - Cuore tržaška slikarka Annamaria Ducaton.

Razstavna dvorana palače Costanzi (Mali trg 2): do 30. septembra bodo na ogled slikarska dela Ramira Menga. Odprto vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00. Vstop prost.

Občinska umetnostna dvorana: do 30. septembra ima posebno razstavo pod naslovom »Visioni« Nicola Tomasi. Odprto vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

Narodna in študijska knjižnica: do konca novembra razstavlja fotografije Viljam Lavrenčič.

Galerija narodnega doma: skupina Rodolfo Namif iz Parme razstavlja fotografije in sicer od ponedeljka do petka od 17.30 do 19.30.

OPČINE

Prosvetni dom: še danes, 29. septembra je odprta fotografska razstava Lojze Spacal, Marijan Pfaifer »Kras, Istra, Posočje: podobe, krajine, vtisi«. Ogled od 17.00 do 20.00.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih z urnikom od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je ogled možen tudi v drugih terminih po dogovoru z upravitelji. Informacije na tel. št. 040327240 ali Hyperlink mailto:info@kraskahisa.com info@kraskahisa.com.

DEVIN

Devinski grad: do 21. oktobra je odprta razstava z naslovom: »Rainer Maria Rilke: pesnik in njegovi angeli«. Ogled je možen vsak dan razen ob torkih od 9.30 do 17.30.

GORICA

Na goriškem gradu bo do 28. oktobra od torika do nedelje od 9.30 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30, na ogled umetniška

razstava z naslovom »Passaggi«.

V Državni knjižnici še danes, 29. septembra je na ogled razstava Carla Piemontija z naslovom »Fotogrammi«.

V Galeriji Kulturnega doma v Gorici in v galeriji Artes v Novi Gorici (Ul. Gradnikove brigade 6) je na ogled samostojna čezmejna razstava slikarja Aleksandra Peca iz Nove Gorice. Razstava bo odprta do 5. oktobra 2007; v Galeriji Kulturnega doma od ponedeljka do petka: od 10.00 do 13.00 in od 16.00 do 18.00 ter v večernih urah med različnimi kulturnimi prireditvami; v galeriji ARTES pa ob delavnikih od 9.00 do 12.30 in od 15.00 do 19.00.

V nekdanjih konjušnicah dvorca Coronini Cronberg, bo do 28. novembra na ogled razstava starih čipk zbirke Coronini Cronberg z naslovom »Vanità e decoro«.

V razstavnih prostorih KC Lojze Brautuž, (Drevored 20. septembra): bo do 14. oktobra na ogled razstava »In kaj naj ljubim, če ne skrivnosti« slikarja Karla Pečka; od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro ter ob prireditvah. **Na sedeži zavoda Banca di Cividale Kmečka banka (Verdijev korzo 40)** bo do 19. oktobra na ogled samostojna razstava goriškega slikarja Andreja Kosiča: od ponedeljka do petka od 8.20 do 13.20 in od 14.35 do 15.35.

TRŽIČ

Galerija sodobne umetnosti (Trg Cavour): do 7. oktobra bo na ogled razstava »GIPI. La vita tra le pagine«. Odprto vsak dan med 16.30 in 20. uro, v soboto in nedeljo med 10.30 in 13. uro ter med 16.30 in 20. uro. Jutri, 30. septembra, ob 11.30 brezplačni vodeni obisk.

ŠMARTNO

V galeriji Hiše kulture, bo do 10. oktobra na ogled razstava umetnice Marlies Liekfeld-Rapetti z naslovom Pupa v Šmartnem. Urnik galerije: četrtek in petek od 10.00 do 15.00, sobota in nedelja od 14.00 do 17.00.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 30. septembra bo razstavljal Hiroshi Sugimoto.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom: do 5. oktobra bo razstavljal mehiški slikar Humbert Ortega Villaseñor.

Kosovelov dom, Mala galerija: v ponedeljek, 1. oktobra ob 18.00, odprtje fotografske razstave Share International Slovenija »Otroci sveta«.

ŠTANJEL

Galerija na Stolpu: razstavljena so dela Homaz Spacalu v organizaciji društva Kons. Razstava bo odprta do 21. oktobra.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je razstava z naslovom »Ohraniti preteklost - ustaviti čas za danes in jutri« (predstavitev konservatorskih in restavratorskih delavnice Goriškega muzeja) od ponedeljka do petka od 8.00 do 15.00. Razstavo so pripravili Jana Šubic Prisljan, Ana Sirk Fakuč, Davorin Pogačnik in Vanda Bratina. Najavljene skupine si lahko muzejsko zbirko ogledajo tudi izven urnika; informacije na tajništvo Goriškega muzeja (tel. 003865-3359811).

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja so odprte s poletnim urnikom: grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8.00 do 19.00, sobota zaprto, nedelja, prazniki od 13.00 do 19.00; Sv. Gora sobota, nedelja, prazniki od 10.00 do 18.00; grad Dobrovo ponedeljek zaprto, od torika do petka od 8.00 do 16.00, sobota, nedelja, prazniki od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do torika v skladu z urnikom Turistične agencije Lastovka, sobota od 12.00 do 19.00, nedelja od 10.00 do 19.00. Za ostale muzejske zbirke je urnik nespremenjen. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika. Za informacije in najave lahko obiskovalci pokličejo na tajništvo Goriškega muzeja, tel. 003865-3359811.

Paviljon Poslovnega centra Hit: do oktobra bo razstavljala umetniške keramike Lučka Šičarova iz Ljubljane.

Mestna galerija: na ogled so instalacije Jureta Poše z naslovom Tunel v predoru za pešce in kolezarje pod Kostanjevico v Novi Gorici. Instalacija bo na ogled do sanacije predora.

V Goriški knjižnici Franceta Bevka na trgu Edvarda Kardelja 4 bo do 13. oktobra na ogled razstava z naslovom Kako je podgana Frida našla svojo mamo.

SEŽANA - Cerkev sv. Martina

Zbor Ipavska s celovečernim koncertom

Drevi ob 20. uri se bo v cerkvi sv. Martina v Sežani predstavil komorni zbor Ipavska s celovečernim koncertom. Sporočilo koncertnega programa je predstavitev nove zgoščenke z naslovom Kruh življenja. V njej je zaobjeta glasba treh najpomembnejših krščanskih veroizpovedi na slovenskem ozemlju. Tako lahko slišimo katoliške, protestantske in pravoslavne sakralne pesmi v latinskem, slovenskem in starocerkvenoslovanskem jeziku. Po zadnji zgoščenki primorskih ljudskih pesmi je zbor začutil potrebo, da se obeleži prav to duhovno in glasbeno stvarnost, ki je del našega vsakdana. Zgoščenka naj bo torej poklon duhovnosti na Slovenskem, ne želi pa poučevati ali muzikološko razglabljeti. Prizadevni organizatorji koncerta v Sežani so zborovodkinja Andreja Gerželj-Breščič in pevec cerkvenega pevskega zbora pod okriljem župnijske skupnosti sv. Martina z gospodom župnikom na čelu.

V letošnji sezoni praznuje komorni zbor Ipavska iz Vipave desetletnico delovanja. Slavnostni koncert je predviden 5. aprila 2008. Do tedaj pa bo še vrsta pred-

stavitvenih koncertov nove zgoščenke. Leto je namreč tretja v nizu, kaj kmalu pa ji bo sledila še naslednja, t.i. jubilejna plošča.

Desetletno delovanje je zbor popeljal na mnoge koncertne odre doma in v tujini, pa tudi na tekmovanja prestižnega kova. Domače mariborsko tekmovanje je bilo vedno nagrajeno z najvišjimi odličji, enkrat pa je bil zbor tudi absolutni zmagovalec tekmovanja z najvišjim številom prejetih točk; zmagovalci mednarodnega tekmovanja Riva del Garda, tistega v Zadru in vedno najboljšje ocenjeni zbor na tekmovanju primorskih pevskih zborov; prestižne uvrstitve na Grand Prix tekmovanjih, Tolosa tretji in četrti, Tours peti, goriški Seghizzi peti in še bi lahko naštevati. Tisto, kar je pevcem najbolj pri srcu, pa je koncertna dejavnost. Če je tekmovanje enkratni napor, je dobro izveden koncertni program rezultat dolgotrajnega razmišljanja, raziskovanja, načrtovanja, dela in čustvovanja. Nagrada za vse to pa je doživetje na odru in aplavz pozornih poslušalcev. Zbor že od samega začetka vodi priznani primorski zborovodja Matjaž Šček. (JŠ)

TRST - Kulturni dom

Pesniški večer

Na prireditvi, ki se bo začela ob 19.30, se bo predstavilo 8 avtorjev

Slovensko stalno gledališče in Slovenski klub v sodelovanju z revijama Apokalipsa in Sidaja prirejata danes zvečer pesniški večer. V sklopu letošnje, že četrte izvedbe mednarodnega srečanja Revija v reviji, je nocoj ob 19.30 predvidena že nekako tradicionalna pesniška etapa v Trstu. Po lanskem nastopu v tržaškem Kulturnem domu 11 pesnikov iz najrazličnejših evropskih držav, bomo letos doživeli »bis« z večerom, ki ga bo popestrila prisotnost 8 pesnikov iz Slovenije, Mehike, Velike Britanije, Slovaške in Budimpešte. Slovensko in italijansko tržaško občinstvo (letos so organizatorji večera poskrbeli za prevode tekstov) bo lahko torej uživa-

lo ob količinsko skromni, a literarno vse prej kot nezanimljivi pokušini pesniške produkcije Stanke Chrobakove, Roberta Dedenara, Ludwiga Hartingerja (ki ga poznamo tudi kot odličnega prevajalca Kosovelove poezije v nemški jezik), Iztoka Osojnika, Aleksandra Peršolje, Oscarja Leonela-Ramireza, Fione Sampson in Petra Zilahyja. Naspete bosta povezovale Janko Petrovec in Darja Betocchi, za recitacijo pa bosta poskrbela Nikla Petruška Panizon in Romeo Grebenšek. Literarni zanesenjaki so torej vabljeni v tržaški Kulturni dom ob 19.30, kjer jih večer z naslovom »8 pesnikov za Revijo v reviji« prav gotovo ne bo razočaral!

Razstava je dobila ime po istoimenski slikanici, ki je izšla letos. Na ogled so ilustracije in fotografije, ki so na voljo tudi za nakup. Avtorji knjige in razstave Marina, Žiga in Špela podarjajo izkupiček prodanih fotografij, ilustracij in knjig Programu Žarek, ki skrbi za otroke, katere je življenje kakorkoli prikrajšalo. Program deluje pod pokroviteljstvom Centra za socialno delo Nova Gorica.

DOBOVO

Goriški muzej prireja v Mušičevi galeriji na Gradu Dobrovo razstavo akvarelov goriškega slikarja Andreja Kosiča. Na ogled bo do 18. novembra od torika do petka med 8. in 16. uro, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13. in 17. uro oz. po zimskem urniku med 12. in 16. uro; informacije na tel. 003865-3959586.

IDRIJA

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00

do 18.00, Turistično informacijski center Idrija odprto od 8.00 do 16.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Prostori Kluba kulturnih in znanstvenih delavcev (Tomšičeva ul. 12): do 5. oktobra bo vsak dan od 15.00 do 21.00 možen ogled likovne razstave tržaškega slikarja Edija Žerjale.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA SVETA ZA PRIMORSKI

Kakor se nam poroča, se je prejšnja nedelja na Opčinah zbrala večja skupina mladih in tudi že priletnih Lahončkov, ki so peli razne laske pesmi in vpili »Evviva Trieste italiana!«

Čprav se je to dogajalo pri dnevu, so se kmalu začeli zbirat domačini, ki niso bili voljni trpeti laske meščane(?), ki hodijo izzivat v okolico. Vseeno je na koncu prevladalo mnenje starejših domačinov, ki so odsvetovali vsako reakcijo.

»Lahončki naj ne iščejo po okolici, ker bi lahko naleteli na odločen odpor. Ako hočejo delati izlete v okolico na sveži, čisti zrak, na dobro kapljico in med dobro mirno in postrežljivo ljudstvo, jim tega nikdo ne brani, toda vesti se morajo kakor se spodobi!«, se glasi svrilo na straneh Edinosti.

Trst ni in ne bo italijanski, ker ne more biti. Znano pa je, da se v tem mestu goji pobožna želja, da bi bil italijanski, ampak to ni naša

stvar. Skrbeli pa bomo, da lahonska drevesa ne prekoračijo pri nas tistih meja, katere jim visoka gospoda v mestu dovoljuje prekoračiti.

»Vedo naj mestni Lahončiči, da smo mi mestni in okoličanski Slovenci složni v tem, da se ne bomo puščali več žaliti na naših tleh in ako jim je ljub mir pri srcu, naj bodo pametni!«

Eden prizadetih - tako se je podpisal naš bralec s Scalasante, ki v imenu prebivalcev tega dela Rojana piše o nemogočih razmerah, ki so to poletje vladale v tem predelu mesta. Njihove prošnje, da se jim uredi dostavljanje vode je povsod naletelo na gluha ušesa, tudi pri kapovili, gospodu Oblaku, znanemu potomcu Romula in Rema. Po njegovi milosti so to poletje za 30 hišnih števil dostavljali dnevno z Opčin le 14 škafov vode, pa se to samo 12 dni, sicer so morali prebivalci daleč na okoli iskat vodo, vse tja do izvira pod Trstenikom!

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Američani zares nimajo sreče s svojim interkontinentalnim balističnim izstrelkom Atlas, saj so pred dnevi javili, da je tudi zadnji poizkus s tem orožjem odpovedal. Tako kot prejšnjič se je ta raketa takoj po vzletu razpočila.

Sicer vse to ni nič čudnega. Vsako novo orožje terja najprej mnogo dela, potem veliko neuspešnih poizkusov do dokončne izdelave. Američani namreč trmasto vztrajajo pri svojem interkontinentalnem balističnem izstrelku, ki ga imajo za zadnje in najpopolnejše orožje, ki ga ZSSR že ima.

Vse to pa je povsem v duhu sedanje mrzlične oboroževalne tekme ter v duhu teže, da je ravnotežje v oborožitvi, jamstvo miru na svetu, kajti »zadnje orožje« je »orožje proti kateremu svet nima nobene obrambne možnosti«.

Američani pričakujejo, da bodo najkasneje do leta

1960 medcelinski dirigirani izstrelki na termonuklearni pogon orožje številka ena. Takrat nam vsi načrti za evakuacijo civilnega prebivalstva v primeru vojne ne bodo več pomagali.

Toda to nesrečno ravnotežje v oboroževanju veliko stane in če pomislimo, kaj vse bi lahko naredili s tem denarjem, vidimo, (milo rečeno) kako zgrešena je politika vseh onih, ki vztrajajo pri njej. Prav gotovo ne moremo metati krivde za tako drago tekmo samo na Washington oziroma Zapad, kajti Moskva ni v tem nič boljša.

Dejstvo je, da so države Atlantske zveze v zadnjih letih za orožje dale 225.000 milijard lir; če k tej vsoti prištejemo sovjetske stroške in stroške nevtralnih držav, ki jih v oboroževanje sili ta tekma med dvema kolosoma, pridemo do fantastične cifre 500.000 milijard lir. Pomislimo, kaj vse bi lahko s to vsoto naredili za dobrobit človeštva!

FILMI PO TV

Nedelja, 30. septembra, Rai 1, ob 15.40

L'Uomo che sussurava ai cavalli

Režija: Robert Redford

Igrajo: Robert Redford, Kristin Scott-Thomas in Sam Neill

Grace in Judith se nekega jutra odpravita na ježo, otroško razposajenost pa kaj kmalu pritrtega ponoreli konj, ki mu spodrsne v snegu. Obe živali se z dekleti skobalita na cesto. Mimo pripelje tovornjak in Judith je na mestu mrtva, medtem ko ima Grace tako poškodovano nogo, da ji je ne morejo rešiti. Dekličino življenje in odnos do sveta se seveda bistveno spreminita, a odločitev temperamentne matere, ki Grace pošlje k izkušenemu kavbojcu omogoči nesrečni ljubiteljici konjev, da se ponovno nasmeje.

Nedelja, 30. septembra, La 7, ob 21. uri

Febbre da cavallo

Režija: Steno

Igrajo: Enrico Montesano, Gigi Proietti in Catherine Spaak

Nadvse lahkoten film, ki je pred skoraj tridesetimi leti naletel na izjemen uspeh, je eden zadnjih primerov stare italijanske komedije. Dogajanje je seveda postavljeno v Rim, kjer trije prijatelji sanjajo, da bodo s pomočjo konjskih stav končno obogatili in s tem rešili vrsto težav. Nekakšna hvalnica italijanskemu iznajdljivemu smislu za preživetje je simpatična komedija, ki ob bolestem opisovanju odvisnosti od igranja spravi gledalca v neustavljiv smeh.

Torek, 2. septembra, rete 4, ob 21.10

L'avvocato del diavolo

Režija: Taylor Hackford

Igrajo: Al Pacino, Keanu Reeves, Charlize Theron

Filmska pripoved povzeta po istoimenskem romanu Andrewa Neidermana opisuje svojevrstni odnos, ki veže mladega odvetnika Kevin Lenoxa z njegovim new-yorškim delodajalcem in slavnim zmagovalcem najbolj težavnih pravnih, Johnom Miltonom. Film Taylora Hackforda iz leta 1997, se še enkrat loteva Faustovega mita.

Sreda, 3. septembra,

canale 5, ob 21.10

Shrek

Režija: Andrew Adamson in Vicky Jensen

Igrajo: Mike Myers, Eddie

Murphy, Cameron Diaz, John Lithgow

Shrek je svojevrstno bitje, ki živi v močvirju in ne mara ljudi. Najraje je sam, vendar je njegove samote konec, ko k njemu vdrejo pravljčni liki, ki jih je iz njihovega kraljestva spodil zlobni lord Farquaad. Shrek se odloči, da bo rešil njihov dom in s tem seveda tudi svojega. S Farquaadom skleneta kupčijo. Shrek naj bi tako rešil lepo princeso Fiono iz gradu, ki ga varuje strašni zmaj, Farquaad pa bo poskrbel za njegove nepovabljenе goste. Med nevarno nalogo Shreka spremlja jezični osel, ki noče za nič na svetu izgubiti pravice do kakeršnegakoli jezikavega komentiranja. Shrek in Fiona, ki naj bi postala Farquaadova nevesta, se sredi razburljive pustolovščine zaljubita. Grdi protagonist je zaradi novih čustev presenečen in zmeden. Še bolj pa ga prizadene Fionina temačna skrivnost.

Četrtek, 4. oktobra, Rai 3, ob 21.05

Potere assolute

Režija: Clint Eastwood

Igrajo: Clint Eastwood, Gene Hackman, Judy Davis in Ed Harris

Luther Whitney je profesionalni vlomilec. Specialist, ki odpre vsako ključavnico, vdre v vsak sef in prelisiči vsak alarm. Luther Whitney je pravi mojster v svoji obrti, ki mu že več kot trideset let zagotavlja urejeno življenje vojnega veterana in upokojenca. Ve pa, da bo njegove kariere kmalu konec, zato se pred pravo upokojitvijo odloči še za zadnjo akcijo: vlomi v posestvo washingtonskega bogataša Waltherja Sullivana, ki v hišnem sefu za ogromnim ogledalom hrani bajnih pet milijonov dolarjev v draguljih in gotovini. Nenadoma pa se zave, da ni sam v hiši in nekaj trenutkov kasneje prisostvuje umoru. (Iga)

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI PRIREDITEV

SESTAVIL LAKO	MILANSKI NOGOMETNI PRVOUGAS	PUSTOVANJE, MASKARADA	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	SPODNJE OKONCINE	VELEMESTNA ŠIROKA ULICA	VALJASTI MESNI IZDELKI	JUNAK IZ TISOC IN ENE NOCI	GOROVJE ZAHODNO OD CORTINE	GLAVNO MESTO PIEMONTE	KANDIRAN POMARANČNI OLUPEK	TELEVIZIJSKI VODITELJ (ENRICO)	PRVI RIMSKI ZALOŽNIK	NAS SINDIKALNI VODJA KNEIPP	VELIKA TROPSKA PAPIGA	
IGOR KOMEL			NEMSKI SATELITSKI VOHUN SPANSKE SKROGETE						NASA DEZELNA SVETNICA BLAZINA						
KOVINSKI PODSTAVEK									SECEVOD						
AFRISKA ANTILOPA									ZGODNJE VINO						
MESTO V MEHIKI									INDIGO FRANCOŠKA IGRA S KARTAMI					AMERIŠKI IGRALEC PACINO	
NABREŽINSKI ŽUPAN (GIORGIO)				NEPOSREDNOST, BLIŽINA RDECI KRIZ								KEM. SIMBOL ZA TANTAL REZILEC RUSE			
MESTO V LIGURIJI	DEL PREDMETA, KI SE VARI VILER ELDA								INDIGU SO-RODNA SNOV TETA V MILANU						
						VRSTA VISNJE	NAVIGACIJSKI SISTEM ZA LETALA	NEKDANJI SPANSKI PREMIER ZENSKO IME						NABRUŠEN DEL REZILA, ORODJA	SLOVENSKA TISKOVNA AGENCIJA
FOTO KROMA	UVRSTITEV NA TEKMOVANJU	RAZUM, PAMET (FR.)	IVO ZORMAN	SUROVINA ZA PIVO IT. IGRALEC (UBALDO)		DEL OBRAZA	ZNAMKA JAP. RAČUNALNIK. PRIPOVEDNA PESNITEV						VISOK GORSKI VRH	ORGAN VOHA PRIMORSKA BABICA	
MESTO V MAKEDONIJI					POGORJE V ZAHODNIH KARPATIH	PRVINSKOST, NEPONARENJENOST									
VOJAŠKA BOLNIŠNICA						ZIVALSKA "ANTENE" NEM. REŽISER (FRITZ)							VELIKA SLAŠČICA MUSL. ROMARSKO MESTO		
ALOJZ IHAN			AKTER SLAVILNA PESEM				GRŠKA MATI BOGOV NEKD. "NASA" BANKA			RAZSTRE-LJEVALEC OSAMA ... LADEN					PRVI UREDNIK SLOVENCA (ANDREJ)
SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ				MESTO NA JAPONSKEM ELDA NANUT			HLAPLJIVA TEKOČINA ANTON OCVIRK			NEKD. PAKIST. PREMIERKA BUTO SALERNO					
OBRAT ZA IZDELAVO VZORCEV						GRŠKO-RIMSKA KNJIZEVNOST							ANGLEŠKI GLASBENIK (BRIAN)		
INDIJSKI SAHOVSKI VELEMOJSTER					JAZ (LAT.)		TROPSKI SADEŽ					PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	NAJMANJŠA ŠPORTNA JADRNICNA		

SOVARČEK - CAT = najmanjša jadrnica z enim jamborom • ENSENADA = mesto v Mehiki • NASAT = nemški satelitski "vohun" • OITA = mesto na Japonskem • REA = grška mati bogov • ROT = prvi urednik Slovenca

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Pesem mladih 2007: Vokalna instrumentalna skupina Katizbor - Katinara
20.30 TV Dnevnik
Utrip evangelija
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija

Rai Uno

- 6.10 Nad.: Sottocasa
7.00 Jutranji razvedrilni variete: Sabato, Domenica & ...
9.45 Sedem dni v parlamentu
10.15 Variete: ApriRai
10.30 Vremenska napoved
10.35 Koncert orkestra finančne straže ob 233. obletnici ustanovitve
11.30 Nasveti za dobre nakupe: Occhio alla spesa
12.00 Variete: La prova del cuoco (vodi Antonella Clerici)
13.30 Dnevnik
14.00 Aktualno: Easy Driver (vodita Ilaria Moscato in Marcellino Mariucci)
14.30 Aktualna odd. o morju in ljudeh, ki ob njem živijo: Linea Blu - Sorrento (vodi Donatella Bianchi)
16.15 Dreams Road 2007: ZDA - cesta bluesa, iz New Orleansa do Memphisa
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
17.15 Verska odd.: A Sua immagine
17.45 Dok.: Passaggio a Nord-Ovest (vodi Alberto Angela)
18.50 Kviz: L' eredita'
20.00 Dnevnik
20.30 Rai tg šport
20.35 Kviz: Affari tuoi
21.30 Variete: Il treno dei desideri (vodi Antonella Clerici)
23.50 Dnevnik
23.55 Aktualno: Aplavzi
0.25 Nočni dnevnik, vremenska napoved, 0.40 Izzrebanje lota

Rai Due

- 6.00 Dok.: Rdeče morje
6.30 Šport: Pit Lane
7.00 Avtomobilizem F1: VN Japonske (poskusne vožnje)
8.15 Tg2 Dnevnik
8.30 Razvedrilni variete: Jutro v družini (vodita Adriana Volpe in Tiberio Timperi)
10.30 Dok.: Na poti v Damask
11.15 Variete: ApriRai
11.25 Variete: Opoldne v družini
13.00 Dnevnik
13.25 Rai šport Dribbling
14.05 Aktualno: Italija na 2.
15.50 TV film: Inšpektor Gadget (kom., ZDA, '99, i. Matthew Broderick)
17.10 Aktualno: Sereno variabile
18.00 Dnevnik, vreme
18.10 Nan.: Nepremagljivi angeli
19.00 Reality show: Otok slavnih - Tedenski pregled, 19.20 Reality
20.00 Nan.: Dva človeka in pol
20.25 Izzrebanje lota
20.30 Dnevnik
21.05 Nan.: Cold Case (i. Kathryn Morris, Danny Pino, J. Ratchford)
22.40 Nan.: The Practice
23.25 Šport: Sobotni sprint
0.10 Dnevnik Tg2

Rai Tre

- 7.00 Variete za najmlajše
9.00 Aktualno: TV Talk
10.00 Aktualno: Art News
10.30 SP v kolesarstvu (Ž)
12.00 Tg3 - Šport - Meteo
12.50 Tgr Kmetijstvo
13.05 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Okolje Italija, 15.05 59. Prix Italia
15.15 Sobotni šport: SP v kolesarstvu (Ž in Under 23), 17.40 Magazine Champions League
18.10 Šport: 90. minuta
18.55 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti, vremenska napoved
20.00 Variete: Blob

- 20.10 Variete: Che tempo che fa (vodi Fabio Fazio)
21.30 Dok.: Ulisse - Potovanje v Kraljestvo dveh Sicilij (vodita Piero in Alberto Angela)
23.30 Dnevnik, deželne vesti
23.50 Aktualno: Dan na sodišču
0.50 Tg3 nočni dnevnik, vreme

Rete 4

- 6.00 Pregled tiska
6.15 Nan.: Pot za Avonleo, 7.40 Življenje čarovnice, 8.20 Pacific blue
9.15 Nan.: Advokat Porta (It., '97, i. Gigi Proietti, Ornella Muti)
11.30 Dnevnik, promet
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik Tg 4, vreme
14.00 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Poirrot (i. David Suchet, Hugh Fraser)
17.00 Včeraj in danes na TV
17.50 Aktualno: Donnaventura
18.55 Dnevnik, vreme
19.35 Aktualno: Sai xche?
20.10 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Aktualna odd.: Tempi moderni (vodi Ilaria Cavo)
23.50 Film: Trappola per il presidente (pust., ZDA, '97, i. Michael Madson, Roy Scheider)

Canale 5

- 6.00 Na prvi strani
7.55 Promet, vreme
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.30 Glasbena odd. o liriki: Loggione
9.10 Aktualno: Super partes
9.55 Film: Per incanto o per delizia (kom., ZDA, '99, i. Penelope Cruz)
10.55 Tg com/Meteo5
12.00 Nan.: Novo življenje za Zoe (i. Joey Fisher, Aislinn Paul)
13.00 Dnevnik TG 5/Meteo 5
13.40 Nan.: Il mammo (i. Natalia Estrada, Enzo Iacchetti)
14.10 TV film: La diga della paura (pust., ZDA, '03, i. Bruce Boxleitner)
16.00 Aktualno kornika v živo: Verissimo (vodi Silvia Toffanin)
18.00 Tg com/Meteo5
18.50 Kviz: Chi vuole essere milionario (vodi Gerry Scotti)
20.00 Dnevnik TG 5, vreme
20.30 Variete: Moderna kultura
21.10 Variete: C' e' posta per te (vodi Maria De Filippi)

Italia 1

- 6.05 Šport/Odpri studio
6.40 Nan.: Zanzibar
7.50 Variete za najmlajše
10.15 Nanizanka: Power Rangers Lost Timperi
10.45 Nan.: Raven - Živalski rojstni dan, 11.15 Čarovnica Sabrina
11.50 Nan.: Tata
12.25 Odpri studio, vreme
13.00 Variete: Finche' ce' Ditta ce' speranza
13.55 Film: Il ritmo del successo (dram., ZDA, '00, i. Amanda Schull)
15.00 Tg com/Meteo
16.15 Film: Ragazze nel pallone (kom., ZDA, '04, i. A. Judson-Yager)
17.00 Tg com
17.55 Šport: Slamball (vodita Dan Peterson in Giacomo Valenti)
18.30 Odpri studio, vreme
19.00 TV film: Dragon Ball Z: Invazija planetar Neo Nameck (ris.)
20.00 Tg com/Meteo
21.00 Film: Cani dell' altro mondo (kom., ZDA, '04, i. Liam Aiken)
22.50 Aktualno: Rtv
23.30 Športna oddaja: Vodič nogometnega prvenstva
0.50 Šport studio

Tele 4

- 8.00 13.45, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik
8.30 Dobro jutro: horoskop, svetnik dneva, vreme, pregovor
9.00 Koncert
10.35 Nad.: Marina
11.30 Nan.: Don Matteo 4
13.45 Košarka Snaidero Udine
14.15 Oddaja o potovanjih
17.00 Risanke
19.55 Športne novice
20.05 Oddaja o kmetijstvu
20.55 Film: Crimini del cuore (r. B. Beresford, i. Diane Keaton, J. Lange)
22.55 Aktualna oddaja

- 23.35 Komedija v narečju: Tapedi e savonete (L' Armonia in Quei de Sciala Santa)

La 7

- 6.00 12.30, 20.00, 1.10 Tg La7
7.00 Aktualno: Omnibus weekend
9.20 Aktualno: Intervju
9.55 Film: Davy Crockett in pirati (pust., ZDA, '57, i. Fess Parker)
12.00 Dok.: Lovci na izgubljene zaklade
12.30 Šport 7
13.00 Nan.: Matlock
14.00 Nan.: New Tricks
16.00 VN Italije v motociklizmu
18.00 Film: Un medico, un uomo - The Doctor. (dram., ZDA, '91, r. Randa Haines, i. William Hurt)
20.30 Dok.: Jules most dangerous
21.30 Nan.: Inšpektor Barnaby (i. John Nettles, Daniel Casey)
23.30 Dok.: Umori - Primer Bellentani

Slovenija 1

- 6.10 Kultura, 6.15 Odmevi
7.00 Zgodbe iz školjke
7.30 Iz popotne torbe: Dresura
7.50 Kviz: male sive celice
8.35 Nan.: V dotiku z vodo
9.05 Kino Kekec - Film: Moj kuža
10.45 Polnočni klub
12.00 Tednik
13.00 Poročila, vreme, šport
13.15 Umko, najboljša zabava za umne glave
14.05 Film: Otrok na morju - Il bambino sull' acqua (It., '05, r. Paolo Bianchini, i. Vittoria Belvedere, Giuseppe Fiorello)
15.55 Sobotno popoldne
16.35 Prvi in drugi
17.00 Poročila, šport, vreme
17.15 Ozare
17.20 Sobotno popoldne
18.40 Risanka
18.55 Vreme, dnevnik
19.25 Šport. Utrip
19.40 Eutrinki
19.55 Kviz: Ljubljana prestolnica EU
21.05 Nad.: 4400 povratnikov
22.00 Poročila, šport, vreme
22.35 Hri-bar
23.35 Nad.: Deadwood

Slovenija 2

- 6.30 Zabavni infokanal
8.00 12.55 TV prodaja
8.30 Skozi čas
8.40 Primorski mozaik
9.10 Vroči stol
10.05 Dok.: Zadnji dnevi slavnih
11.00 Film: Drobizek - Kruiemtje (Nizoz., '99, r. Maria Peters, i. Ruud Feltkamp, Hugo Haenen)
13.30 Slovenska popevka 2007
15.55 Nogomet: Chelsea - Fulham (angl. prvenstvo, prenos)
17.50 SP v kolesarstvu: cestna vožnja do 23 let
18.30 TV priredba predstave MGL: Klopca (Aleksander Gelman)
20.00 Film: Poziv za Saro - Serving Sara (ZDA, '02, r. R. Hudlin, i. Matthew Perry, Elizabeth Hurley)
21.35 Alpe-Donava-Jadran
22.05 Prvi in drugi
22.25 TV film: Skrivnost Malaterre

Koper

- 14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Pogovorimo se o...
15.10 Sredozemlje
15.40 Mladinska odd.: Ciak junior
16.10 Vsedanes aktualnost
16.40 Arhivski posnetki
17.30 Globus
18.00 Program v slovenskem jeziku: Brez meje
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 Vsedanes, šport
19.30 Jutri je nedelja
19.40 Film: Nepremagljivi zakrinkani jezdec (It., '62, i. Pierre Brice, Helene Chanel)
21.30 Alter eco
22.00 Vsedanes - TV dnevnik
22.15 Dear Frank - Gaetano Riccobono Trio
23.50 Vsedanes aktualnost
0.20 Vsedanes - TV dnevnik
0.35 Čezmejna TV - TV dnevnik

Tv Primorka

- 10.30 Dnevnik, vreme
11.00 Videostrani
17.00 Polka in majolka
18.00 Maja in čarobna skrinja
18.40 Videospot meseca
18.45 EPP
18.50 Med Sočo in Nadižo
19.15 Ne prezrite
19.25 Kulturni utrinek
19.30 Settimana Friuli
20.00 Duhovna misel
20.15 Tedenski pregled
20.30 Moj hobi
21.00 Brez strehe na glavo z Rebeko Dremelj

- 22.00 Futsal: Puntar Caino Safir - KMN Gorica

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes koledar i n Napovednik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Sence nad menoj - radijska priredba pisem Zorka Jeliniča iz ječe; 10.00 Poročila; 10.10 Koncert: Zaslusil me z zvezdami - Pavletu Merkuju ob 80. življenjskem jubileju; 12.00 Ta rozajanski glas; Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica: Mladi izvajalci; 18.00 Mala scena: Milan Jesih: Bežno popotovanje (r. Igor Likar); 19.20 Napovednik; Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 6.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjik, kronika; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 9.00-12.30 Sobotna in pol; 9.10 Prireditve; 10.45 Legende za izlet; 11.00 Glasovanje za "Osebnost Primorske"; 12.00 Kulinarčni kotiček; 12.30 Opoldnevnik, osmrtnice; 13.00 Glasba po željah; 14.10 Glasba po željah; 14.00 Torklja, tedenski pregled dogodkov; 14.45 Du jes?!; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15-19.00 SMS z žogo ali brez - Lestvica RK in oglašanje s tekem; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 19.00 Dnevnik; 20.00 Legende s Tomažem Cindričem; 21.00 Indie ni Indija: Aljoša Mislej; 22.30 Podzemlje: metal, underground, hardcore, punk... zvoki

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Stekljeni grad; 9.33 Sobotna z vami; 10.00 Replay; 10.40 Mladi pisatelj; 11.00 Smash, svet mladih; 15.15 Sigla single; Vreme, promet; 13.00 Svetnik dneva, vse najboljše; 13.33 Pesem tedna; 14.00 Proza; 14.35 New entry; 15.00 Jersey boy; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 London Calling; 18.45 Extra extra extra; 19.28 Meteo in promet; 20.00 Smash; 21.00 Lirično; 22.00 Sobotna z vami; 22.30 Reggae; 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Pregovor je odgovor; 7.00 Kronika, vreme; 7.40 Čitalnica; 8.05 Ringaraja; 9.05 Sobotna raglja; 10.10 Knjižnica za mlade; 10.30 Gori, doli, naokoli; 11.30 Vonj po...; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 S knjižnega trga; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Tedenski mozaik; 18.15 Kolaž... sledi; 19.00

Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sobotni koncert; 21.30 Glasbeni vrtljak; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturmo: Izraelska poezija; 23.30 Igra.

SLOVENIJA 2

5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.20 Vreme; 8.45 Kulturne prireditve; 9.00 Moja soseska; 9.35 Popevki; 10.00 Sobotna akcija; 12.00 Zapis iz močvirja; 13.00 Do 13-ih; 14.00 Kulturni val; 14.45 Gost izbira glasbo; 15.10 Radio danes; 15.30 DIO; 16.05 Nogomet; Popevki tedna Popevki tedna; 17.40 Športna oddaja; 18.45 Črna kronika; 19.30 Športna sobota; 22.30 Glasba svetov.

SLOVENIJA 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 6.05 Jutranjica; 7.00 Kronika; 8.00 Lirični utrinek; 9.45 Inventura; 10.05 Zborovski panoptikum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Oddaljeni zvočni svetovi; 12.05 Nove glasbene generacije; 13.05 Odpri termin; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.10 Balletna glasba; 16.40 Likovni odmevi; 17.00 Odlomki iz opere Orfej (C. Monteverdi); 18.00 V podvečer; 20.00 R. Wagner: Siegfried; 0.15 Slovenski koncert; 1.00 Lirični utrinek

RADIO KOROŠKA

18.00-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca; Radio Agora: 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHz).

Primorski dnevnik**Lastnik:**

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst**Odgovorni urednik:** BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>**Naročniško - prodajna služba**

Trst, Ul. Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)
Letna naročnina za Slovenijo 154,40€ (35.000 SIT) plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi, osmrtnice,

sožalja, cestitke in zahvale

po formatu. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je

bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,

ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje

uredništva oziroma založnika za objavo ali

drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih

posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico

do morebitnega honorarja samo po predhodnem

dogovoru z založnikom.

V prihodnjih dneh bodo proti nam pritekali razmeroma vlažni zahodni tokovi, ki bodo v soboto še nekoliko nestanovitni.

Nad srednjo Evropo je območje nizkega zračnega pritiska, v višinah pa jedro hladnega zraka. Nad naše kraje pritoka z jugozahodnimi vetrovi še razmeroma vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.00 in zahaja ob 18.50.
Dolžina dneva 11.50.

BIOPROGNOZA
Vremenska obremenitev bo delno oslabela, vendar se bodo z vremenom povezane težave pri najbolj občutljivih ljudeh še pojavljale.

MORJE
Morje rahlo razgibano, temperatura morja 20,1 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	14	2000 m	4
1000 m	12	2500 m	1
1500 m	7	2864 m	.....-1

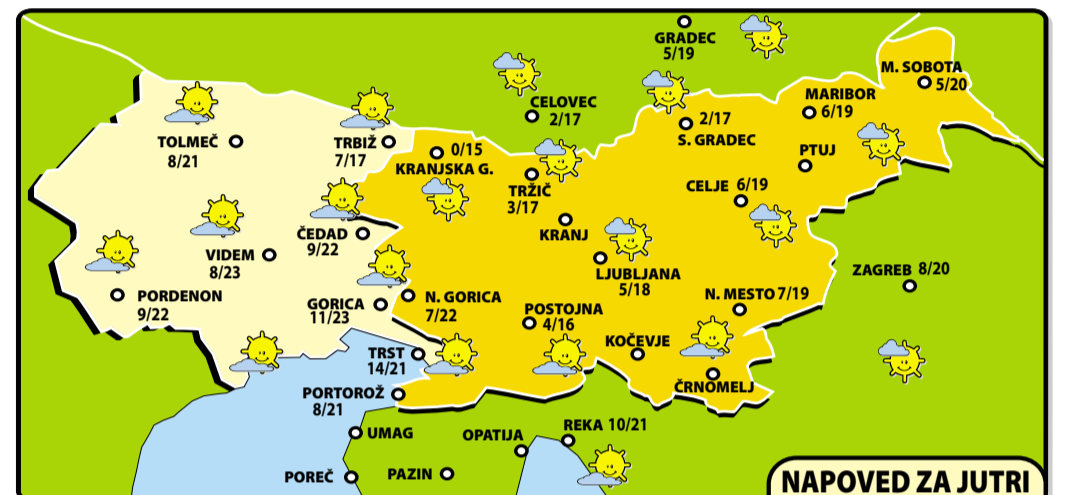
UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva 4,5 in v gorah 5,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

V prihodnjih dneh bodo proti nam pritekali razmeroma vlažni zahodni tokovi, ki bodo danes še nekoliko nestanovitni.

V severovzhodni Sloveniji bo delno jasno, drugod spremenljivo do pretežno oblačno z manjšimi krajevnimi padavinami, bolj pogostimi v hribovitem svetu zahodne in južne Slovenije. Pihal bo jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 4 do 9, na Primorskem okoli 11, najvišje dnevne od 14 do 19, na Primorskem do 21 stopinj C.

Spremenljivo oblačno bo in nekoliko topleje. Pihali bodo šibki krajevni vetrovi.

Jutri in v ponedeljek bo večinoma sončno in postopno nekoliko topleje. Zjutraj bo po nižinah megla.

ŽIVALSKI SVET - Gre za posledico podnebnih sprememb

V Baltskem morju so opazili navadna delfina - mater in mladiča

BERLIN - Med polotokom Darss in otokom Hiddensee v Baltskem morju so opazili delfina, mater in mladiča, kar je velika redkost. »Pri nas teh vrst delfinov (delphinus delphis) običajno ni. Pogosto pa jih je mogoče srečati ob atlantski obali«, je dejal direktor nemškega morskemu muzeja Harald Benke. Pojasnil je, da ima ta vrsta delfina tanjšo plast maščobe kot rjava pliskavka (phocoena phocoena), edina vrsta delfina, ki živi v Baltiku.

Policija je mater in mladiča opazovala štiri ure in videla, kako je samicca dojila manj kot leto dni starega mladiča. »Delfina sta bodisi sledila jati rib ali pa sta se izgubila. V vsakem primeru imata za seboj dolgo pot«, je prepričan Benke.

Dogodek je mogoče pojasniti s podnebnimi spremembami. Delfina sta zaradi hrane sledila ribam, ki iščejo bolj hladno vodo in torej gredo proti severu, je še dodal direktor nemškega morskemu muzeja. (STA)

BUENOS AIRES - Skupaj z računalnikom

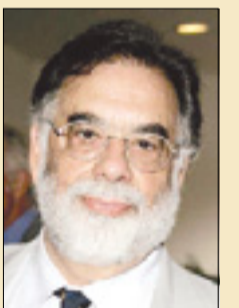
Tatovi režiserju Coppoli izmaknili filmski scenarij

BUENOS AIRES - V argentinskem glavnem mestu Buenos Aires so tatovi ameriškega filmskega režiserju Francisu Fordu Coppoli izmaknili računalnik s scenarijem za njegov novi film »Tetro«. Režiser je v četrtek sporočil, da je pripravljen dati nagrado, če mu tatovi vrnejo računalnik ali vsaj na njem shranjeno vsebino. »V imenu Coppole prosimo vsaj za vrnitev podatkov, ki se nahajajo v računalniku.

Gre za sadove dolgotrajnega ustvarjalnega dela,« je povedala ena izmed sodelavk 68-letnega režiserja. Coppola je menda zelo prizadet zaradi izgube nepogrešljivega gradiva. »Tetro« naj bi pripovedoval o družini italijanskih umetnikov, ki se izselijo v Argentino. Začetek snemanja filma je načrtovano za februar prihodnje leto v Argentini. Coppola je v ta namen najel filmski studio v filmskem in zabaviščnem predelu Palermo.

Po navedbah policije za krajo sumijo pet oseb, ki so, oborožene, vdrlje v zgradbo in mimogrede z nožem rahlo ranile enega od sodelavcev Coppole. Režiser sam tedaj ni bil v hiši. Tatovi so iskali denar, ko pa ga niso našli, so se zadovoljili z računalnikom, filmsko kamero in nekaj osebnimi predmeti Coppole. (STA)

FRANCIS FORD COPPOLA

DANES IN JUTRI SMO VES DAN ODPRTI

AVTOPRALNICA

BAR - BIFE

GORIVO

ADRIAENERGY - OMV

ZRAVEN OBRTNE CONE "ZGONIK" - Tel. 040-225007

